

Redactor șef

Col. (rtr) IOAN PĂREAN
Președintele Filialei Județene
Sibiu "Gl. Ilie Șteflea"
a A.N.C.M.R.R.

Redactor șef-adjunct

Col. (rtr) VALER HODOROG
Președintele Filialei Județene
Sibiu a A.N.C.M.R.R.
din M.A.I.

Col. (rtr) Ioan Părean

Acvila cu tichie de mărgăritar

După „evenimentele din decembrie 1989”, România s-a schimbat radical. Până atunci, înjuram, printre dinți, pe unul singur, acum avem libertatea să-i înjurăm, cu gura mare, pe cei care i-au înlocuit pe deputații din Marea Adunare Națională cu aleșii noștri din „mărețul” Parlament. Pe nimeni nu deranjează înjurăturile noastre, dragii noștri conducători politici știu vechea zicală românească: „Câinii latră, ursul trece!” Printre lătrături, mai sonore sau mai răgușite, ei se cred din neamul urșilor carpatini, deși, după apucături, sunt doar niște jalnici hârciogii care acumulează averi la care neam de neamul lor n-a visat. Ai ajuns în Parlament, ești un om „făcut”. Copiii, nepoții și strănepoții nu mai trebuie să mai muncească, ci doar să „spargă” șampanie la Vama Veche, de 100 000 de euro „glaja”, sau să coboare din elicopterul personal pe plajă, să cadă „fecioarele” autohtone pe spate de atâta ...emoție.

Începând din anul acesta, Anul Centenarului României Mari, „intelectualii” din Parlament au votat, cred că în necunoștință de cauză, ca acvila de pe stema României să poarte „căciulă”. Și astfel, semeța acvilă românească a devenit un fel de cocoș. Pe stemele mai mari, „căciula” seamănă cu o coroană regală, însă în variantele mai mici: monede, sigilii, ștampile etc., seamănă cu un cerc sau o creastă de cocoș.

Și de ce stema republicii România ar cuprinde și coroana fostei monarhii? Suntem republică ori monarhie? Sau un fel de struțo-cămilă?

Mult timp, n-am știut cine a propus Parlamentului să adopte această stemă. Acum știu. Marilena Rotaru, co-președinte al Alianței Naționale pentru Restaurarea Monarhiei, a explicat de ce este importantă revenirea „Acvilei de aur încoronată”. Plătită de așa-zisa „casă regală”, Marinela Rotaru a aruncat momeala și „intelectualii” din Parlamentul republican al României au înghițit-o nemestecată, ca pelicanii. Amețiți de cuvinte mari ca: suveranitate, independență, demnitate, putere, iluminare, cale de comunicare cu divinitatea, stat unitar și indivizibil, mândrie națională etc. au votat cu două mâini această aberație. Mediocrii tot mediocri rămân, indiferent unde i-ai pune. Nu vorbim de costurile unei astfel de schimbări, că doar suntem o țară bogată și banii ne dau afară din case.

Dar, să prezint un scurt citat din argumentul cucuvelei

monarhice:

„Coroana exprimă întotdeauna ideea de înălțare, de putere, de iluminare. Este un semn al puterii și al luminii. Este sensul simbolic al coroanei christice. Demnitate, putere, acces la forțele superioare, suveranitate absolută. Sunt sensurile cuprinse în imaginea coroanei.”

„În stema Regatului Român, Acvila României poartă pe cap Coroana de Oțel, însemnul Independenței și al Suveranității depline a României, **cucerite în timpul domniei Regelui Carol I.** Turnată din țeava unui tun turcesc, capturat în Războiul din 1877, Coroana este simbolul Independenței obținute prin luptă. Crucea de deasupra coroanei este crucea decorației „Trecerea Dunării”.

„**Absolut toate fostele țări comuniste (inclusiv Rusia) au revenit, după 1989, la stemele anterioare, cu coroana la locul ei, chiar dacă sunt încă republici.** Nici o altă nație creștină din fostul lagăr socialist nu a avut curajul să-și rețea coroana din stemă, altfel spus, una din căile de comunicare cu divinitatea.”

În primul rând, când România și-a câștigat Independența în Războiul din 1877-1878, **regele Carol I** nu era rege, ci doar domnitor, iar „**Absolut toate fostele țări comuniste...**” nu este chiar absolut. Priviți stemele fostelor state comuniste: Ucraina, Moldova, Albania, Slovenia, Slovacia, Belarus. Au pe ele coroana regală? **Absolutul dumneavoastră nu este chiar absolut, doamnă Rotaru!**

Stemele Statelor Unite, Germaniei, Franței, Italiei, Greciei și chiar Portugaliei, deși unele dintre ele au fost regate și imperii puternice, nu prea poartă coroană regală. Sau poate ele nu sunt independente, suverane și nu au căi de comunicare cu divinitatea. Sunt sau nu republicile enumerate anterior independente și suverane? Aud?!

Numai țărișoara noastră este independentă și suverană, mai suverană decât toate celelalte republici la un loc. La noi, ambasadorul unui anumit stat este mai tare ca președintele țării, referendumul populației este ignorat, rezultatul alegerilor se stabilește dincolo de granițele ei, cumpărăm cu bani grei toate epavele și ciurucurile militare pe care alții le dau la fier vechi. Suntem independenți, suverani și avem pe stemă acvila încoronată. Ferice de tine, popor român! Avem stemă cu acvilă încoronată, ce altceva ne mai trebuie?

Foste state socialiste (comuniste) europene care nu poartă pe stemă coroana regală:

Ucraina

Moldova

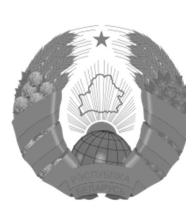
Albania

Slovenia

Slovacia

Belarus

State suverane, independente, demne și puternice care nu poartă pe stema lor coroana regală:

SUA

Germania

Franța

Italia

Grecia

Portugalia

Quod erat demonstrandum!

*România este patria noastră și a tuturor românilor;
E România celor de demult și-a celor de mai apoi;
E patria celor dispăruți și a celor ce va să vie.*

Barbu Ștefănescu Delavrancea

LACRIMA DIN STEMA ROMÂNIEI

Din dorința de a reaminti românilor de pretutindeni ce lipsește din propria noastră Stea a României și de ce anume și cum poate fi înlăturată această lipsă a simbolurilor reprezentative ce nu poate continua la nesfârșit, întrucât stema reprezintă principalul simbol al Națiunii, fiind însăși respirația României în universalitate, reluăm și redăm textul lămuritor, cu privire la lipsa elementelor reprezentative ale românilor din Transilvania, din stema țării, rugând pe cititorii noștri, pe colaboratori, specialiști și conducători, să sprijine recâștigarea acestui drept sfânt al neamului românesc.

MEMORIU

al societăților cultural-patriotice din Alba Iulia privind Stema României și iredentismul maghiar

Stema unei țări reprezintă o compoziție de simboluri recunoscute ca autentice care, asamblate în mod judicios - după principiile științei și artei heraldice - alcătuiesc astfel armorialul statului respectiv. Factorii care determină specificul și mesajul stemei sunt diferiți: în raport de istoria, spiritul public, aspirațiile și sensibilitatea societății respective. Astfel, stema unui stat poate să sugereze: unitate, putere... pacifism, emancipare, libertate etc.” (Ioan Silviu Nistor, Stema României, Ed. Studia, Cluj-Napoca, 2003, p. 9)

După cum se știe, Primul Război Mondial s-a sfârșit cu destrămarea imperiului multinațional și poliglot austro-ungar, formarea statelor naționale, inclusiv ale Austriei și Ungariei, în centrul și estul continentului european, precum și cu proclamarea pe plan internațional, ca un principiu de bază al organizării societății omenești mondiale după marea conflagrație, a dreptului inalienabil al popoarelor la autodeterminare. În aceste condiții, România, care încă din anul 1916, când a încheiat tratatul de alianță cu Antanta, a declarat că participă la războiul împotriva puterilor centrale pentru a elibera teritoriile românești aflate sub stăpânire străină și a le alătura patriei mame, și-a realizat unitatea națională și de stat. Sacrificiile au fost enorme; țara, devenită teatru de război și ocupată în mare parte, a fost pustiită și secătuită de toate rezervele, căile și mijloacele de transport au fost distruse, ca și alte numeroase bunuri materiale, fără să mai vorbim de cele umane: morți, mutilați, prizonieri, oameni care au pierdut tot ce le aparținea și altele.

Conștienți de importanța momentului, românii nu și-au pierdut însă cumpătul și printr-o mobilizare exemplară, ca și în alte momente cruciale ale istoriei noastre, au trecut peste toate greutățile și lipsurile și cu o vitejie demnă de strămoși au reușit să-și elibereze țara și să alunge pe dușmani. Între timp, pe baza dreptului universal la autodeterminare, conaționali noștri din provinciile aflate sub stăpânire străină, de departe majoritari sub aspect demografic, și-au proclamat independența și voința nestrămutată de a se reuni cu România, Patria Mamă. Rând pe rând, Basarabia la 9 aprilie 1918, Bucovina la 28 noiembrie 1918 și Transilvania la 1 Decembrie 1918, s-au integrat statului național român, formând România Mare.

Tratatul de Pace de la Paris (1919-1920) va consfinți apoi aceste realități politico-sociale, ca fiind expresia voinței poporului român de pretutindeni și corespunzătoare noilor principii internaționale ce urmau să guverneze politica mondială în viitor.

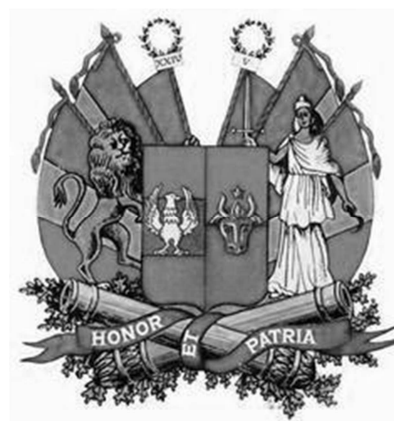
În ceea ce privește Transilvania, Banatul, Crișana și Maramureșul, noua lor situație a fost consfințită prin Tratatul de Pace de la Trianon din 4 iunie 1920, încheiat între Puterile aliate, inclusiv România și Ungaria. Deși o bună parte din teritoriile de vest ale acestor provincii au fost lăsate în afara granițelor României reîntregite, nerespectându-se tratatul secret cu Antanta din 17 martie 1916 cu privire la condițiile intrării în război de partea aliaților, datorită comportării dictatoriale a reprezentanților marilor puteri și numeroaselor intrigi și acțiuni oculte ale dușmanilor noștri, reprezentanții României au semnat documentul pentru a nu se mai prelunghi tratativele spre rezultate și mai puțin favorabile.

Se cunoaște acum, în toate amănuntele ei, poziția adoptată de reprezentanții Ungariei (din nou aceiași conți și baroni strecurați la putere, indiferent de forma de stat adoptată: republică independentă: 16 nov. 1918; republică sovietică: 21 martie 1919; monarhie cu regentul Horthy Miklós 23 martie 1920) față de Tratatul de la Trianon, la semnarea căruia ei au declarat oficial că, în viitor, vor depune toate eforturile pentru anularea acestuia. Și s-au ținut de cuvânt. Din păcate, calea aleasă pentru atingerea acestui scop a fost de tip fascist, ea pricinuind multe suferințe atât propriului popor, cât mai ales locuitorilor de alte naționalități din teritoriile pierdute în urma constituirii statelor naționale vecine. După instaurarea regimului hortist și a „teroarei albe” a armatei sale, au fost create zeci de organizații secrete, cu caracter fascist și cu misiunea de a impune prin violență, forță și atrocități obiectivele guvernelor ce s-au perindat la conducerea Ungariei, obiective cu caracter revanșard, revizionist (evident, al Tratatului de la Trianon), antisemit și antidemocratic. Este de înțeles că primii care au aderat la asemenea acțiuni au fost fiii claselor dominante din Ungaria, în primul rând ai aristocrației și organizațiile secrete naționaliste și teroriste de tip fascist, conduse de ofițeri hortişti. Din păcate, pe măsura trecerii timpului, datorită unei propagande violente și continue, curentul oficial de stat al revizionismului și iredentismului a fost îmbrățișat și de elemente din alte straturi sociale, în deosebi de către tinerii educați de mici în acest spirit.

**Emblema Daciei (preromane)
după cronicarul Nicolae Costin**

**Proiectul românesc de stemă pentru
Transilvania elaborat de către
revoluționarii pașoptiști**

**Stema Principatelor române unite la 1859, având ca tenanti
femeia dacă și leul biped (pictorul Carol Popp de
Szathmary)**

Stema României Mari din 1921

Stema României din 1992

Mai trebuie precizat că regimul hortyst a colaborat în mod permanent cu fascismul din Italia și Germania, pe aceeași linie, a revizuirii hotărârilor Conferinței de Pace de la Paris , părțile făcându-și servicii reciproce.

Problema cea mai gravă însă a fost organizarea în secret a iredentismului și în teritoriile pierdute, inclusiv în România, cu ajutorul tuturor elementelor maghiare și chiar nemaghiare care au acceptat să sprijine, fiecare în felul său și cu mijloacele sale, ideea refacerii, cu orice preț și în orice mod, a „Ungariei Mari milenare”.

Evoluția politică din perioada interbelică, scăpată de sub control, va duce la agresiunile statelor revizioniste asupra popoarelor Europei, inclusiv la ocuparea militară a unora dintre acestea, și, implicit, la declanșarea celui de al doilea război mondial, cu întregul lui cortegiu de nenorociri și suferințe. România va suferi, în această perioadă, grave amputări teritoriale, aici încadrându-se și cedarea Transilvaniei de NV către Ungaria, în urma odiosului Diktat de la Viena din august 1940. Sunt greu de descris atrocitățile, suferințele și privațiunile de tot felul la care a fost supusă populația românească din această parte a patriei pe tot parcursul ocupației hortiste (1940-1944), atât de către administrația militară, cât și de cea civilă, ambele „ajutate” de elemente iredentiste locale, pregătite, așa cum am mai arătat, cu mulți ani înainte.

După eliberarea, în 1944, a Transilvaniei de NV, în condițiile administrației militare sovietice provizorii, mulți dintre colaboratorii hortystilor și-au schimbat cămășile negre și verzi cu cele roșii (suntem convinși că s-au declarat urmașii celor care au creat republica sovietică în 1919, desființată prin forță de români), devenind comuniști și cei mai aprigi promotori ai luptei de clasă din România. Consecințele acestei lupte se cunosc prea bine pentru a mai insista asupra lor.

Oricum, noi românii constatăm ambiția și tenacitatea acestor oameni în realizarea, chiar și numai parțială, a scopurilor fixate de antecesorii lor la sfârșitul primului război mondial, precum și permanenta adaptare la noile condiții. Metodele folosite sunt aceleași din totdeauna: căsătoriile mixte, mita, șantajul politic, accesarea de posturi cheie în aparatul de stat, comasarea forțelor în anumite zone sau localități și altele (gurile rele spun că în perioada comunistă Bucureștiul - capitala României - a ajuns al doilea oraș, după Budapesta, ca număr al populației maghiare).

Să nu uităm că, în aceeași perioadă comunistă, iredentiștii, deveniți comuniști și deci internaționaliști proletari, cu sprijinul sovieticilor și profitând de slăbiciunile și incompetența comuniștilor români, au reușit să creeze acea enclavă cunoscută sub denumirea de Regiunea Autonomă Maghiară în mijlocul statului român (1952-1968). Și să nu uităm nici ce s-a întâmplat în această enclavă cu românii îndepărtați din posturi sau alungați, cu cei arestați, condamnați și, unii, uciși în cadrul „luptei de clasă”, cu promovarea exclusivă a limbii maghiare în toate domeniile, cu manualele din învățământ, mai ales de istorie și geografie, cu hărțile publicate și afișate și cu altele multe.

Astăzi, iredentiștii au penetrat în organele centrale vitale ale statului român și lucrează intens, cu sau fără aprobare, la obținerea aceleiași autonomii etnice din centrul României, de data aceasta nu numai culturale, ci și teritoriale. Tupeul lor a ajuns până la aberația ca România

să se proclame Stat multinațional. Nu sunt ei de vină; în fond ei profită de împrejurări pentru a-și atinge scopurile naționaliste. Suntem de vină noi și conducătorii pe care i-am ales, pentru modul inadmisibil în care am tratat problemele de interes național ale țării noastre.

De multă vreme, România nu mai este cea Mare. Oare, noi, românii, luând ca exemplu revizionismul și iredentismul maghiar, precum și succesele obținute de către acesta, chiar și numai parțial sau temporar, nu am putea să promovăm un iredentism românesc pentru refacerea ei?

Aici este cazul să facem o precizare: poporul român nu are nimic de împărțit cu cel maghiar, nici cu cel din Ungaria, nici cu cetățenii români de etnie maghiară din România, nu dorește să-i reproșeze nimic din faptele reprobabile ale trecutului. Împrejurările istorice au făcut să devenim vecini, să trecem prin nenumărate vicisitudini și să avem o soartă asemănătoare. De veacuri, popoarele noastre nu au știut altceva decât să muncească din greu și să-și facă datoria față de cerințele statului.

Pentru relele trecutului sunt vinovați cei care, pierzându-și marile averi și afaceri grase, nenumăratele privilegii, care le permiteau să trăiască în lene și fără obligații, dar mereu la conducerea treburilor obștești, au învrăjbit popoarele noastre și au organizat și provocat mereu dezastruoasele lor confruntări. La aceștia s-au adăugat extremiștii de tot felul, dispuși, pentru onoruri sau avantaje materiale, să pângărească tot ce Dumnezeu a lăsat să fie sfânt între și pentru oameni.

Bine ar fi ca istoria comună româno-maghiară, preconizată recent de guvernele celor două țări, să reflecte realitatea istorică, oricât ar fi de dureroasă recunoașterea ei, și astfel, lăsând la o parte vicisitudinile trecutului, să pășim frățeste în noile relații interstatale preconizate pentru bătrânul continent european.

În ce-i privește pe secuii din România este bine să se reamintească că ei au figurat printre naționalitățile privilegiate din Transilvania până în anul 1876, când, pe baza legii administrative din luna martie emisă de către autoritățile centrale de la Budapesta, scaunele secuiești și săsești au fost desființate, teritoriile lor transformându-se în comitate sau fiind afectate comitatelor vecine. În acest fel, s-au desființat autonomiile locale, comitatele fiind subordonate direct organelor centrale ale statului maghiar. Deci, nu românii sau statul român au desființat autonomia din ținutul secuiesc, revendicată din nou astăzi, ci conașionali lor maghiari. În ce privește apartenența lor etnică, secuii, care au fost și ei maghiarizați în perioada dualismului austro-ungar, ca și românii de altfel, la recensământul populației României din anul 1992 s-au declarat maghiari, astfel încât, în statisticile oficiale ale statului nu mai figurează decât câteva sute. Și atunci de ce autonomia teritoriului secuiesc?

Exponenții de astăzi ai iredentismului maghiar, urmași ai celor comuniști din anii 50, trebuie să ceară în prezent refacerea Regiunii Autonome Maghiare și nu a celei secuiești, care nu se mai poate justifica.

Dacă ne-am reamintit ce este revizionismul și iredentismul maghiar și cum au acționat ele pe teritoriul României și în afara hotarelor ei, să vedem în ce măsură au intervenit și cum anume exponenții lor mai vechi și mai noi asupra însemnelor suveranității de stat ale țării noastre, respectiv asupra *stemei României*, legiferate în anii: 1921 și 1992.

Heraldiștii români și unii străini au stabilit că în emblema Daciei preromane figurau doi lei bipezi, afrontați, cu gurile deschise, deasupra lor fiind amplasată o coroană (desigur regală). După reprezentările de pe monedele de bronz bătute la Sarmisegetusa între anii 244-249 d.H., în stema Daciei Felix (romane) a apărut o impunătoare femeie dacă, cu căciulă și sabie arcuită specifice dacilor, simbolizând geniul poporului, vitejia și bogăția în grâne a pământului. Stindardul D.F. din mâna stângă constituia simbolul credinței, acvila cu cununa de lauri în cioc din dreapta femeii indica pe cuceritorii romani, iar leul leopardat din stânga ei semnifică bărbăția.

Aceste însemne străvechi, dezvoltate sau combinate aveau să reprezinte mai apoi națiunea română din Transilvania, autohtonă și continuată de ea.

După cum au constatat specialiștii, stema Transilvaniei s-a stabilit abia în anul 1595, pe vremea principelui Sigismund Bathory, ea reprezentând doar simbolurile celor trei națiuni

privilegiate: ungurii, sașii și secuii, adică: vulturul negru de stepă (turul) în zbor (ungurii); soarele și semiluna de o parte și alta a vulturului (secuii), iar în partea inferioară a scutului au fost amplasate șapte turnuri de cetate dispuse suprapus 3+4 (sașii). Pe alte reprezentări heraldice de mai târziu, cele 7 turnuri apar așezate pe spinările rotunjite a 7 munți, sau sunt eliminate, rămânând numai cele 7 coline sau spinări de munți.

Românii din principat, nefiind recunoscuți (după Unio Trium Nationum) ca națiune receptă (legiuită), nu au fost reprezentați în stema principatului. A fost meritul de necontestat al marelui domn și martir român Mihai Viteazul de a fi introdus în sigiliul său de principe al statului român, reunificat pe teritoriul vechii Dacii Felix, a simbolurilor care să-i reprezinte pe românii transilvăneni prin cei doi lei afrontați, bipezi, care susțin cu labelle anterioare un pom (după unii o sabie) puternic înfipt cu rădăcinile sale în pământul strămoșesc, alături de cele tradiționale ale Țării Românești și Moldovei. Însemnele heraldice ale națiunilor privilegiate, dar reduse ca număr de populație în principat, nu au fost incluse în acest sigiliu.

Tot lui Mihai Viteazul i se atribuie meritul de a fi realizat steagul tricolor românesc, roșul reprezentându-i pe moldoveni, galbenul pe munteni iar albastrul pe transilvăneni. Ambele însemne se vor perpetua în timp, după suprimarea mișlească a domnului tuturor românilor, ca cea mai de preț moștenire a națiunii noastre. Astfel, mai mulți domni români din secolele XVII-XVIII, atât din Moldova cât și din Țara Românească, și-au întocmit steme care reprezentau ambele țări românești (prefigurând viitoarea lor unificare) și chiar elemente heraldice transilvănene, cum ar fi cei doi lei bipezi și afrontați, ca tenanți ai stemelor.

Revoluționarii români transilvăneni de la 1848-1849, cu vederi democratice mai largi, corespunzătoare timpului, au propus Curții imperiale de la Viena un proiect de stemă a Transilvaniei, în care să fie reprezentată și națiunea română majoritară în principat. Astfel, pe scutul alungit și împărțit pe verticală în trei câmpuri, românii erau reprezentați la mijloc prin femeia dacă din Dacia Felix (romană) cu însemnele ei specifice și flancată de acvila conturnată cu zborul în jos și cu cununa de lauri în cioc (dreapta) și de leul leopardat (stânga). În câmpul superior erau prevăzute simbolurile ungarilor și secuilor, iar în cel inferior cele ale sașilor. Evident că proiectul nu a fost aprobat, dar el va inspira mai târziu, pe specialiștii care vor alcătui armeriile României dintre anii 1866-1872, în sensul menținerii, ca tenanți ai stemelor, a femeii dace și a leului. În stema României, modificată în anul 1872, ca și în cea din anul 1881 (proclamarea ca regat) tenanții vor fi cei doi lei afrontați și bipezi.

După Marea Unire din 1918, s-a pus, din nou, cum era firesc, problema adoptării unei noi steme a României Mari, care să reflecte noua ei situație politică și teritorială. Încă din anul 1919 s-au format tot felul de comisii dar acestea s-au dovedit ineficiente. Ultima dintre ele, cea constituită la 11 ianuarie 1921 și care a luat în discuție proiectul de stemă al specialistului basarabean Paul Gore, a tergiversat peste măsură aprobarea lui, discuțiile fiind contradictorii asupra simbolurilor heraldice prin care să fie reprezentată Transilvania. De asemenea, proiectul era lipsit de imagini colorate, discuțiile purtându-se pe niște schițe de mână. Este momentul favorabil al iredențiștilor maghiari. Regele Ferdinand I, indispus de scrupulele autorului proiectului, nemaiavând încredere în comisia care l-a avizat, apelează la serviciile unui maghiar obscur din Cluj, József Sebestyén de Keöpeczi, mai mult pictor decât heraldist, fără un statut științific, cu pretenții de nobil. Nu se știe până în prezent cine i l-a recomandat și cine l-a introdus pe ușa din dos a cabinetului regal, dar putem bănui cine au fost sprijinatorii și sfătuitoarii lui, precum și „incoruptibili” din preajma suveranului. Astfel, ungurul clujean, într-un timp record, „aranjează” stema României Mari, fragmentând-o în cinci cartiere, pe care le așază astfel încât să ilustreze că statul național român este de fapt un stat format prin înglobarea unor provincii și regiuni „răpitate” de la statele vecine. Toate cartierele cu emblemele teritoriilor „răpitate” au fost așezate pe partea dreaptă (văzută din față) a compoziției: sus bizonul din armeriile austriece ale Bucovinei (și nu bourul Moldovei), sub el stema Transilvaniei de la 1765 (fixată de împărăteasa Maria Tereza) cu reprezentarea numai a celor trei națiuni privilegiate și așezată în aceeași poziție pe care o avea și în stema Ungariei, iar jos, în unghiul scutului, cei doi delfini afrontați ai Dobrogei. Sebestyén operează și unificarea stemelor Olteniei cu a Banatului pentru a reflecta faptul că și aceasta a aparținut cândva austriecilor (1718-1739). În plus, el

prezintă regelui Ferdinand I, o planșă cu noua stemă concepută de el, bine realizată din punct de vedere artistic, ca pictură heraldică, toate mobilele ei secundare fiind aurite ca în armeriile austriece. Înțelegând (de la Sebestyén) că Transilvania este o fostă provincie imperială a cărei stemă istorică a fost fixată de împărăteasa Maria Tereza (?!), regele Ferdinand, ca titular al prerogativelor monarhice succesoriale, a acceptat-o, ca principe german considerându-se, probabil, îndreptățit să păstreze și să perpetueze o stemă consacrată de un împărat romano-german, suveran al fostei sale patrii.

Oricum, la 23 iulie 1921, stema a fost aprobată de rege, fiind publicată în „Monitorul Oficial” din 29 iulie 1921. și astfel, la numai 2 ani și 8 luni de la înfăptuirea României Mari, în stema ei figura emblema cea veche a Transilvaniei, cea care reprezenta cele trei națiuni privilegiate, dar de departe minoritare sub aspect demografic și care i-a eludat pe românii majoritari, pe cei care au instituit-o prin lupta și jertfele lor continue. Stema astfel concepută va fi menținută până la abolirea monarhiei din România la 30 decembrie 1947, constituind motiv de satisfacție pentru reformiștii și iredentiștii care au folosit-o ca argument serios în revendicările lor, mai ales pe plan internațional. (vezi pentru amănunte anexa 1).

Și pentru ca dezamăgirea noastră ca români să fie totală, trebuie să arătăm că și după revoluția din decembrie 1989, după un scenariu asemănător celui din anul 1921, profitându-se de incompetența, lipsa de interes și poate, de lăcomie pecuniară a unora dintre politicienii noștri de tip nou, la data de 10 septembrie 1992, Parlamentul României, aflat deja în curs de dizolvare și de predare a agendelor celui nou, rezultat din alegerile generale, a votat, în mare grabă, printre altele și proiectul de stemă al României, care este tot cel a lui Sebestyén de Keöpeczi, cu excepția faptului că au fost înlăturate însemnele monarhice și s-au stilizat puțin, dar ne semnificativ, desenele unor elemente de suport. De data aceasta „actorii” au fost: intelectualul ungar Szabolcs de Vajay, cu pretenții de descendent al unei familii nobiliare ardelenice, cunoscut ca om de litere, ajuns, nu se știe cum, vicepreședinte al Academiei Internaționale de heraldică, apoi președinte al Societății Internaționale de Genealogie și Heraldică și președinte de onoare al Societății Maghiare de genealogie și heraldică, ca „sfătător”, conf. dr. Maria Dogaru din București, membră a Comitetului internațional de Sigilografie, ca „executant” și, deja prea cunoscutul miliardar de origine maghiară George Soros, ca finanțator. Comentariile sunt de prisos (pentru amănunte vezi anexa 2).

Și astfel, în plin avânt de „democratizare” a României, aceiași iredentiști ambițioși, sprijiniți, în mod conștient și pentru infime și infame avantaje materiale, de persoane fără conștiință națională, ca și de superficialitatea celor promovați să ne conducă față de interesele naționale ale patriei noastre, au reușit, din nou, să ne terfească istoria și să ne speculeze slăbiciunile.

Pentru cei interesați să cunoască întreaga evoluție a stemelor țărilor românești și, mai apoi, ale Statului Național Român, recomandăm studiul critic al prof.univ.dr. **Ioan Silviu Nistor**, cu titlul „Stema României - istoria unui simbol”, apărută la Editura Studia din Cluj-Napoca, în anul 2003, lucrare foarte documentată și bine ilustrată, din care am copiat și noi cele 2 anexe.

La finalul cărții sale, autorul recomandă o nouă compoziție a stemei României, care să elimine neajunsurile semnalate și să reflecte fidel statutul Statului Român „național, unitar, suveran, independent și indivizibil” (art. 1 din Constituție).

Până în prezent, memoriile harnicului autor al cărții adresate Președinției României, Parlamentului, cabinetului primului ministru, ca și articolele și conferințele din mass-media au rămas fără rezultat, cei care s-au perindat la conducerea țării neîncredincindu-l măcar cu un răspuns. Să sperăm că, măcar odată, cât de târziu, dar înainte de „federalizarea” României, cei în drept să se sesizeze și să acționeze în consecință.

Fundația „Alba Iulia 1918 pentru Unitatea și Integritatea României”;
Societatea „Avram Iancu”, filiala Alba Iulia;
ASTRA, Alba Iulia;
Veteranii de război, filiala Alba Iulia;
Cultul Eroilor, filiala Alba Iulia.

(Din volumul: **Ioan Silviu Nistor**: „*Stema României. Istoria unui simbol*”, Ed. Studia, Cluj-Napoca, 2003)

5. Diversiunea străină - misiunea lui József Sebestyén de Keöpeczi

În această fază a lucrărilor Comisiei, intervine un moment greu de înțeles. Deși proiectul era aprobat de către membrii Comisiei și înaintat autorității supreme, regelui, se produce o schimbare diametral opusă. Posibil că după fixarea proiectului de stemă, în martie-aprilie 1921, regele, indispus de scrupulele lui Paul Gore și de unele atitudini nefericite ale acestuia, pierzându-și răbdarea și nemaiaivând încredere în eficiența Comisiei, a apelat la un om obscur, introdus, nu se știe cum, pe ușa din dos a cabinetului regal, căruia suveranul i-a cerut, înainte ca acesta să-și expună propriile vederi, să aducă modificări radicale proiectului.

Omul la care ne referim, introdus pe căi oculte și de către forțe oculte, era József Sebestyén de Keöpeczi. El a apărut exact în momentul nevralgic al întregii chestiuni. În lipsa lui Paul Gore, plecat la Chișinău - după cum afirmă Gheorghe Bezviconi, reluând constatarea lui Dimitrie Onciul - „s-a recurs la serviciile unui pictor heraldic ungar din Ardeal”. Aici se pune o altă problemă, una de fond. Care era competența în știința și arta heraldică a lui Keöpeczi? Cu un an înainte de prăbușirea Imperiului austro-ungar, acesta publică un material, în (cunoscuta de acum) revista maghiară de heraldică și genealogie - „Turul” - de la Budapesta, despre stema Ardealului. Deși în aparență este un studiu, acesta nu este altceva decât o înșiruire de ilustrații, însoțită de un text diluat și puțin concludent, fapt ce demonstrează că el era într-adevăr un pictor și nu un heraldist.

Ceea ce surprinde însă este modul în care au fost gândite variantele posibile ale evoluției politice ulterioare spre a putea fi contracarate cele nefavorabile intereselor revizioniste ungurești. Studiul apare după exact 50 de ani de la impunerea regimului dualist austro-ungar discriminator, în scopul reconstituirii și readucerii în atenția opiniei publice a stemei Transilvaniei, după ce ea fusese împinsă în uitare de către aceleași interese politice maghiare, odată cu anexarea Transilvaniei la Ungaria. Se dorea restabilirea identității Transilvaniei autonome de dinaintea anului 1867, tocmai de către cei care au făcut tot ce era posibil ca ea să fie topită în structura statului maghiar. În principal, date fiind circumstanțele politico-militare de la sfârșitul primului război mondial, se urmărea fie ca Transilvania să fie integrată Ungariei independente, fie să se încerce o formulă autonomă. De altfel, întregul număr al revistei amintite pe anul 1917 este consacrat reconstituirii stemei istorice a Ungariei și a teritoriilor încorporate.

Acesta este singurul „studiu” cunoscut despre stema Transilvaniei (prezent în bibliografia) al lui Keöpeczi, individ cu pretenții de nobil, fără un statut științific, omul perfect spre a fi manipulat de către cercurile subversive, capabil să-i manipuleze pe alții de bunăcredință. Sunt datele unei situații create care aruncă și mai mult în confuzie și jenă modul cum au evoluat lucrurile.

Investit cu misiunea de a desăvârși stema României, intrusul procedează rapid la maltratarea ei. El fixează armele Transilvaniei în compoziția din 1765, fără să întâmpine nici o rezistență notabilă, operând în plus rocada cu Dobrogea, în cartierul 4, ca să fie exact pe același cartier pe care l-a avut în stema Ungariei.

O altă modificare importantă apare la armele Moldovei, unde este înfățișat bourul în nuanță întunecată, desenat ca un bizon, exact ca în armele austriece ale Bucovinei. De asemenea, tot ca în armele austriece, toate mobilele secundare sunt acum de aur. Keöpeczi a făcut cu prisosință dovada că poate fi pionul unei diversiuni de amploare, amplasând în stema României Mari - înfăptuită prin lupta eroică a oștenilor ei și prin aplicarea unor principii democratice în viața internațională - simbolurile dominației și intereselor ungaro-austriece. Tot pe această linie se situează și o altă „inovație” a sa - cuprinderea Banatului în stema Olteniei,

care a fost astfel completată, dorindu-se, deci, să se sublinieze faptul că însăși Oltenia a fost sub dominație austriacă (1718-1739) și trebuia marcat prin noile armerii statale.

În configurarea imaginii de ansamblu a stemei, compusă din cinci cartiere, Keöpeczi urmărea încă un lucru. Anume acela de a ilustra, prin fragmentarea stemei, caracterul compozit al statului național român unitar, format prin înglobarea de provincii și regiuni „răpite” de la statele înconjurătoare, cum susțineau Moscova și Budapesta.

După ce isprava a fost dusă la capăt și „geniala” lui operă a primit aprobarea, Keöpeczi a publicat un articol prin care o prezenta. Articolul este un text fad, o prezentare excesiv de sumară și de formală, deși, dată fiind importanța problemei, autorul ar fi trebuit să-și expună concepția și să-și asume responsabilitatea față de ceea ce a făcut. Despre modul cum este figurată Transilvania spune: „În stânga sunt armele vechiului Mare Principat al Transilvaniei cu părțile Crișanei și Maramureșului”. Dar autorul nu numai că nu-și asumă responsabilitatea întocmirii stemei, dar nici măcar nu are onestitatea minimă de a-și semna articolul. Iar ca lucrurile să fie și mai clare, redacția a renunțat și ea la cuprinsul numărului de revistă, așa cum au toate celelalte numere, tocmai pentru a nu se cunoaște autorul articolului și grava denaturare a lucrurilor la care acesta s-a pretat.

Proiectul stemei „ajustată” de Keöpeczi a fost prezentat de către Comisie regelui, printr-un funcționar al Ministerului de Interne, spre consultare. Suveranul însă, probabil insuficient informat și, desigur, presat să vadă întreaga chestiune rezolvată, l-a semnat și prin aceasta l-a sancționat - după cum consemnează Sever Zotta, faptul fiindu-i comunicat de către Dimitrie Onciul. Considerăm că în evoluția faptelor un rol important pare să-l fi avut următorul aspect. Proiectul lui Paul Gore, asupra căruia comisia și-a dat acordul, nu era desenat profesionist, ci doar schițat, având, așadar, un aspect nu prea convingător. Tocmai pentru aceea Gore a recomandat invitarea a doi cunoscuți pictori heraldici din Austria. Mai mult, el recunoaște în mod deschis acest lucru, când arată că a participat la ședințele comisiei, la București, în lunile februarie și aprilie 1921, unde „am venit cu proiectul meu de stemă, făcut în culori de mine și însoțit de o explicație specială”. Lucrările comisiei au fost fructuoase și „în luna aprilie, la ultima ședință a comisiei, am hotărât definitiv proiectul stemei, care reprezintă o oarecare modificare a proiectului meu”. Proiectul lui Keöpeczi însă era desenat profesionist, acesta fiind pictor heraldic, prin urmare era prezentat într-o formă finală și convingătoare. Se prea poate ca regelui să i se fi transmis și următoarea interpretare îmbietoare. Transilvania era o fostă provincie imperială, având o stemă istorică consacrată de Maria Tereza, care se impune a fi menținută.

Prin urmare, regele Ferdinand, ca titular al prerogativelor monarhice succesoriale, avea motivele necesare de a păstra stema Transilvaniei intactă. Aceasta cu atât mai mult cu cât în calitate de principe german se considera, probabil, îndreptățit, sub raportul sensibilității, să păstreze și să perpetueze o stemă consacrată de un împărat romano-german care fusese suveranul fostei sale patrii. Orgoliul monarhic și dinastic ar fi putut să-și aibă importanța lui în luarea deciziei.

Într-una din scrisorile adresate directorilor de ziare, Paul Gore mărturisește: „Credeam - tot așa ca și alți membri ai Comisiunii - că proiectul nostru e definitiv, cu atât mai vârtos, că în felul acesta ne-a lămurit și d-l președinte al Comisiunii, d-l ministru de Interne C[onstantin] Argetoianu. După dorința exprimată de M.S. regele, am prezentat Majestății sale descrierea proiectului stemei în limba franțuzească, care se socotește ca cea mai scurtă și precisă în știința heraldicii”. Dar, cu totul pe neașteptate, „am primit în luna iunie [1921] o telegramă, care mă cheamă din Chișinău la București, la ședința Comisiunii, pentru compunerea stemei Țării”. Se făcea precizarea că „sunt propuneri pentru importante modificări”. Neputând pleca la București, din motive familiale serioase, „am răspuns că nu pot să vin și, în același timp, am rugat să mi se trimită la Chișinău, în caz dacă se va face vreo modificare a proiectului definitiv întărit de Comisiune, descrierea proiectului nou de stemă. Nu mi s-a trimis nimic”.

După legiferarea stemei, Paul Gore îi scrie lui Sever Zotta, într-o stare de dezamăgire accentuată: „Când am văzut desenul și descrierea stemei în „Monitorul Oficial” abia [...] n-am leșinat de rușine, indignare și durere”. Într-o altă scrisoare din Iași, datată 26.09.1921, Gore

arată: „Prin această scrisoare țin să aduc la cunoștința persoanelor cari se interesează de stema Țării, așa cum s-a legiferat în scris și imprimat în „Monitorul Oficial”, o socotesc compusă cu încălcarea legilor și regulilor heraldice și lipsită de stil potrivit și gust artistic. Prin aceasta îmi degajez complet responsabilitatea morală și științifică la compunerea acestei steme”. Indignarea lui este atât de puternică încât o exprimă sentențios într-o scrisoare adresată, probabil, lui C-tin Argetoianu: „E ceva rușinos înaintea Europei, pentru demnitatea noastră națională”.

De remarcat că Paul Gore nu contestă stema din punct de vedere istoric și etnic, care este cea mai mare anomalie a acesteia, ci din punctul de vedere al științei și artei heraldice. Faptul rezultă cu claritate și din următorul pasaj: „Stema actuală nu este o stemă în sensul special al termenului acesta juridic și heraldic, ci un fel de caricatură a temei. Stilul în care este făcută această stemă nu este cunoscut în heraldică și nu se potrivește deloc cu însemnătatea acestui simbol așa de important, mai cu seamă în relațiile internaționale ale statelor europene [...]. Heraldica cunoaște numai trei stiluri: gotic vechi, gotic târziu și renaissance. Tot ce nu corespunde acestor trei stiluri, bine stabilite în heraldică, este o erezie cu atât mai neacceptabilă și monstruoasă cu cât chestia privește stema unei țări, acest document oficial, serios și impunător”.

Dezamăgit, Paul Gore s-a retras în biblioteca lui, regretând că atunci când ar fi putut să fie de folos cu specialitatea lui rară și prețioasă statului român unificat, într-un moment hotărâtor al devenirii acestuia, nici atunci nu i-a fost dat. Deprimat, și-a dat demisia de la Comisia Monumentelor Istorice, de la Arhivele Statului și de la Muzeul Național. Dar numai ultima demisie i-a fost primită, cu o măgulitoare adresă de considerație și mulțumire, cu data de 26 noiembrie 1921, din partea lui Octavian Goga, atunci ministru de stat. Cât despre atitudinea Comisiei din care a făcut parte, aceasta, acum într-o formă modificată, reacționează în momentul decesului lui Paul Gore, survenit la 8 decembrie 1927. Atunci, Comisia consultativă heraldică pentru revederea stemelor județelor și orașelor - la lucrările căreia Gore, deși invitat, a refuzat să participe - care tocmai și-a încheiat etapa principală a activității, a publicat o dare de seamă în „Revista Arhivelor”, în care deplânge pierderea lui Paul Gore, „învățațul heraldist și marele patriot [...]. Ca heraldist de frunte a colaborat cu mult zel la alcătuirea stemei României întregite, stemă care se datorește, în mare parte, indicațiilor lui”. Realitatea era însă alta, stema în forma ei finală este consecința confuziilor, ambiguităților, inconsecvențelor și greșelilor comise, de care a știut să profite din plin Keöpeczi.

Așadar, în aceste condiții, stema Regatului României a fost alcătuită în forma ei definitivă de József Sebestyén de Keöpeczi, aprobată de rege la 23 iulie 1921 și publicată în „Monitorul Oficial” la 29 iulie 1921.

În fond, personajul nu a făcut o lucrare de concepție heraldică, ci pur și simplu a juxtapus niște steme preexistente, într-o compunere compozită, eclectică, asamblată tendențios, necritic. Concluzia nu poate fi - în viziunea lui Keöpeczi - decât una singură: România a anexat Transilvania, provincie locuită de unguri, sași și secui, fapt confirmat de stema ei istorică, recunoscută ca un adevăr de necontestat chiar de către români, care au păstrat-o în mod integral. Pe de altă parte, se pune întrebarea cum pot sta alături, în aceeași stemă, armerii judicios alcătuite, potrivit procesualității istorice reale, precum stemele Țării Românești și Moldovei, cu stema falsă a Transilvaniei, concepută pe considerente de dominație politică și exclusivism etnic și, culmea, acum omologată tocmai de cei care au fost ținta discriminărilor, prin păstrarea ei ca fiind imutabilă? Totul devine neverosimil! Modul rapid în care s-a acționat, având totul pregătit din timp, confirmă punctul nostru de vedere.

Cu aceasta, Keöpeczi și-a făcut datoria și a dispărut definitiv de pe scena manevrelor politice sub veșmânt heraldic, așa cum a dispărut din orizontul bibliografic de specialitate. Cele patru articole despre stemele orașelor Brașov și Cluj (ultimele două scrise în timpul Dictatului de la Viena din 1940), nu sunt concludente! Ne vine, de aceea, greu să înțelegem pentru ce J.N. Mănescu contestă aprecierile celor care au cunoscut direct desfășurarea evenimentelor, afirmând că individul nu era un pictor, ci „un eminent și foarte cunoscut heraldist, aducând drept

argument două articole neprofesioniste, foarte puțin concludente. Singurul motiv credem că a fost acela de a menaja dinastia în general și pe regele Ferdinand în special.

Desigur că o problemă care poate fi adusă în discuție este și aceea dacă, în acel moment, nu existau în România și alți specialiști competenți. Dacă bătrânul general Năsturel era decedat, se găseau în activitate o seamă de specialiști de marcă, precum: eruditul Mateiu Caragiale (1885-1936); Emanoil Hagi-Mosco (1882-1976), istoric și publicist, fondator al Comisiei de heraldică, genealogie și sigilografie, având contribuții importante în domeniul heraldicii românești; George D. Florescu (1893-1976), genealogist cu lucrări apreciate privind boierimea munteană, și Ioan C. Filitti (1879-1945), istoric și jurist, autorul unor lucrări de seamă privind domniile fanariote și domniile regulamentare. Nici unul dintre ei nu a fost invitat, în partea finală, să facă parte din Comisia pentru compunerea stemei României, așa cum n-au fost invitați nici învățați competenți din Transilvania.

Anexa II

(Din același autor)

4. Dezbaterea proiectului stemei României în Adunarea Constituantă

Deși trecuseră trei ani de la revoluție, iar țările vecine ieșite și ele din regimul comunist își rezolvaseră problema stemei, la noi, chestiunea a fost mereu amânată din motive nu îndeajuns explicate. Se reedita astfel situația din 1921 când, în urma unor amânări succesive, s-a ajuns la rezolvare abia după trei ani.

Comisia de heraldică și-a început activitatea în 1990, pentru a examina soluțiile posibile și a cădea de acord asupra unui proiect. Autoritatea legislativă inițiază o acțiune în același scop, Dan Marțian, președintele Camerei Deputaților, cerând convocarea unei comisii de istorici care se întrunește la 19 noiembrie 1990, apoi în iulie 1991, când aceasta s-a pronunțat asupra unui proiect. Altă comisie s-a constituit din inițiativa Guvernului. Din acesta făceau parte alți specialiști ce au întocmit, de asemenea, un proiect de stemă ce a fost depus la Parlament. Urmează constituirea Comisiei parlamentare, la 9 iulie 1992, care s-a întrunit abia la 18 august 1992.

Cum Adunarea Constituantă urma să-și înceteze în curând activitatea și să fie organizate alegeri generale, pentru a fi ales Parlamentul în forma prevăzută de Constituția din 1991, autoritățile au comunicat, iar presa scrisă și audio-vizuală a difuzat știrea, că problema stemei va fi rezolvată de către noul Parlament care va fi ales. Apoi, pe neașteptate, proiectul a intrat în discuția Adunării Constituante și a fost votat la 10 septembrie 1992. Nu putem să nu constatăm că, în aceste condiții, dar în alte împrejurări decât în 1921, s-a procedat în mod pripit, oscilându-se între amânare și legiferare, cu aceleași efecte și cu aceleași confuzii ca și în urmă cu peste 80 de ani.

b. O nouă diversiune și efectele acesteia

Se dă cuvântul conf. dr. Maria Dogaru care spune: „Am dori să subliniem faptul că această stemă este o dovadă a unui trecut glorios, a unui trecut pe care ne mândrim să-l avem, dar este, totodată, o stemă care demonstrează împlinirea idealului național de la 1 Decembrie 1918”. În stema Moldovei „soarele, luna, semiluna sunt simboluri de veche tradiție dacică”, ele amintind de simbioza daco-romană și de civilizația românească. Stema Banatului, cuprinzând un leu care trece peste un pod, este de factură nouă, adoptată în 1918 și inclusă în stemă în 1921. Sunt cuvinte și aprecieri măgulitoare pentru parlamentari, spre a pregăti disimularea care urmează.

În ceea ce privește stema Transilvaniei, deși Maria Dogaru recunoaște că a fost alcătuită la sfârșitul secolului XVI și începutul secolului XVII, ea afirmă: „Pentru toată lumea dorim să spunem următoarele lucruri: într-adevăr, această stemă, într-o anumită epocă, a fost utilizată de națiunile privilegiate din Transilvania. Dar simbolurile respective nu sunt ale unor națiuni privilegiate, ci ale Transilvaniei, ale pământului și ale principatului ca atare. Acest lucru nu-l spunem noi, ci, spre cinstea sa, un savant maghiar, și anume Gazbloc de Wajay, președinte al Asociației Internaționale de Heraldică”.

„Deci, acest mare heraldist a demonstrat că simbolurile transilvănene au fost alcătuite ca să desemneze pământul și principatul, iar atunci când națiunile privilegiate au adoptat un însemn n-au făcut altceva decât să smulgă, să iasă cu un simbol din ceea ce exista deja în stema Transilvaniei. Pentru ca să demonstrez necesitatea menținerii lor, vă subliniez faptul că la 1848, când românii, după revoluție, au conceput o compoziție în care propuneau reprezentări proprii, ei mențineau vechile simboluri, aceste cetăți, soarele și luna, la care se mai adaugă un simbol de pe o monedă antică - provincia dacică”.

Ne permitem să observăm că a spune nu înseamnă a și demonstra, iar Gazbloc de Wajay nu poate fi invocat ca o autoritate științifică neutră, spre a judeca definitiv lucrurile. Pentru cel care privește în mod critic această problemă se creează impresia că este reînviată fantoma lui József Sebestyén de Keöpeczi, în persoana lui Gazbloc de Wajay, amândoi afișând prin nume ascendență nobiliară, fiind legați peste veac prin interesul vădit de a perpetua simbolul misticii maghiare - vulturul negru al stepelor asiatice ce nu-și mai găsește liniștea, bântuind în obsesiile sufletelor rătăcite.

Demonstrația Mariei Dogaru conține o suită de mistificări pe care le enumerăm pe scurt. Dacă stema Transilvaniei este constituită la sfârșitul secolului XVI și începutul secolului XVII, un specialist de bună credință trebuie să precizeze că este tocmai perioada când, după lupta de la Mohács din 1526, Ungaria sudică și centrală devine pašalac cu centrul la Buda, iar Transilvania principat autonom sub suzeranitate otomană, când o parte din ungurii de dincolo de Tisa, mai ales nobili, au emigrat în Transilvania, unde din acel moment se agravează problema conviețuirii interetnice ce va deveni eterna problemă națională. Prin urmare, însemnele heraldice consacrate atunci aveau în mod clar semnificațiile de exclusivism politic, segregare și dominație, fapt accentuat tot mai mult în perioadele următoare. Acum sunt legiferate legile dependenței personale (a iobăgirii) și cele de segregare etnică. Simbolurile fixate în stemă nu erau, așadar, nicidecum cele ale pământului Transilvaniei și ale principatului, ci heraldica a devenit arma demonstrativă a dominației arogante. Despre referirea la simbolul de pe moneda „Provincia Dacia”, Maria Dogaru avea datoria să informeze în mod corect pe parlamentarii români și nu să se rezume la o referire vagă și confuză. Pe de altă parte se face că nu știe că vulturul negru de stepă este elementul central al stemei Transilvaniei, referindu-se doar la cetăți, la soarele și luna ca vechi simboluri.

Iar dacă stema Transilvaniei este emblema acestui pământ, atunci lucrurile stau cu totul altfel. Principatul este organizat în 1541, dar începuturile istoriei românilor din Transilvania, prin strămoșii lor îndepărtați, este mai veche cu 1500 de ani, trecând prin fazele de simbioză și continuitate daco-romană, cea a romaniilor populare, a voievodatelor lui Gelu, Glad și Menumorut și a urmașilor lor, ca apoi să se concretizeze din punct de vedere politic voievodatul Transilvaniei, formă specific românească de organizare a puterii centrale. Așadar, emblema acestui pământ are o cu totul altă compoziție, cea pretinsă de istoria reală, adică una veridică, autentică și edificatoare, fixată în mod concludent de către Mihai Viteazul.

În ceea ce îl privește pe „acest mare heraldist”, Gazbloc de Wajay, președintele Asociației Internaționale de Heraldică, noi considerăm că cei doi - Maria Dogaru este și ea membru al Comitetului național de Sigilografie - s-au întâlnit sub zodia acelorași viziuni, convenind ce explicații să furnizeze. Iată că Sebestyén din 1921 și-a găsit, ca prin minune, continuatori, oameni care acționează la fel de insidios și de fără jenă (poate că este un blestem al nostru ce face ca astfel de oameni să se găsească tot timpul, pentru că spiritul lor se păstrează și resursele sunt nelimitate). Maria Dogaru uită, de asemenea, că stemele statelor independente și suverane le hotărăsc parlamentele acestora în consens cu spiritul public și conștiința istorică a popoarelor respective și nu mai țin seama de fixațiile unor manipulatori care operează din interiorul sau din afara țării.

În ceea ce privește faptul că fruntașii români au cerut, după revoluția de la 1848/1849, o stemă, în care se mențineau vechile simboluri ale națiunilor privilegiate, ne întrebăm cum ar fi putut ei să facă altfel când conflictele interetnice au luat proporțiile unui război civil, datorită

spiritului de dominație și intoleranță exacerbată al nobililor unguri? Acesta a dus la uciderea a 40.000 de români, din care 10.000 au căzut în lupte, iar 30.000 au fost asasinați, mulți în cele peste 6000 de spânzurați ridicați în întreaga Transilvanie. Revoluționarii români socoteau că, în acele condiții, ar fi un succes real dacă românii, ca populația cea mai veche și mai numeroasă a provinciei, ar avea simbolurile lor în stema Transilvaniei. Dar această cerere legitimă a fost respinsă, necum să obțină ei îndepărtarea simbolurilor false și vetuste, când nu le-am putut îndepărta noi în 1921 sau 1992 în statul național unitar român.

Cele spuse de Maria Dogaru în Parlament sunt consonante cu un comportament ciudat, care a avut loc doi ani mai târziu, ca dovadă că este consecventă în poziția sa cel puțin discutabilă. În toamna anului 1994, ne-am întâlnit în cadrul ședinței Comisiei municipale de heraldică Cluj-Napoca, pentru stabilirea stemei municipiului, d-na Maria Dogaru reprezentând Comisia Națională de Heraldică. Atunci, ea a adoptat, spre surprinderea tuturor, o atitudine arogantă, de superioritate și dictat, căutând să-și impună punctul de vedere cu orice preț, venind cu niște planșe de stemă prestabilite. A blocat discuțiile, nepermițând exprimarea opiniilor cu privire la modelele prezentate în concurs, în fața Comisiei de jurizare, ceea ce a dus la compromiterea și suspendarea ședinței. Atât în ședința Camerei Deputaților, cât și în ședința de la Cluj-Napoca, în luările sale de cuvânt obișnuia să rostească, în mod obsesiv și cu emfază: „Sunt heraldist!”.

Controversata autoare, deși scrie despre Comisia consultativă heraldică pe opt pagini, nu rezervă decât o jumătate de pagină referitoare la elaborarea stemei României în 1921, fără să spună nimic despre componența Comisiei, problemele apărute, proiectele depuse, atitudinea personalităților, contribuții, autenticitatea stemei, iar în bibliografia lucrării, de altfel bogată, numele lui Keöpeczi nu apare cu cele două articole ale sale. Nu spune, de asemenea, nimic despre stemele create în 1972, la care a contribuit în mod direct, în calitate de consultant, expert etc. S-a eschivat, totodată, să se refere în carte la stema României legiferată în 1992, la care a contribuit în mod decisiv, reușind să întoarcă lucrurile în favoarea propriului său proiect, după ce acesta fusese respins în Comisia de heraldică. Păstrează tăcere și în privința deplasărilor oficiale prin țară, în calitate de vicepreședinte al Comisiei de genealogie și heraldică, în care, realizând un adevărat tur de forță, a împărțit cu dărnicie indicații prețioase, impunând în multe locuri modele care nu aveau nimic de-a face cu tradiția locală autentică din județe și municipii, vorbind în numele altor vremi și al altor realități. Așa s-a întâmplat și la Cluj-Napoca, în 1994, când a încercat, într-o formă dură și intolerantă, să respingă proiectele depuse Comisiei municipale de heraldică și să impună o soluție artificială, fără nici o legătură cu realitatea. A compromis ședința și s-a văzut nevoită să se retragă atunci când și-a dat seama că este dezavuată de cei prezenți. Dezlegarea acestor cedări și „rătăcirii” vine din partea lui Gabriel-Silviu Jivănescu care semnează Postfața cărții Mariei Dogaru, din partea Editurii JIF, de unde rezultă niște lucruri cât se poate de interesante. El se declară mai întâi adept al revenirii la însemnele României Mari, cu unele revizuri necesare, pe care cei 40 de ani de discontinuitate le făceau posibile. Trebuie să ne întemeiem pe realitatea că Țările Române au fost în număr de trei, cu rol de subiecte constitutive ale României moderne.

Apare o mărturisire foarte concludentă pe care Gabriel-Silviu Jivănescu o face cu dezinvoltură: „Am fost și eu partizanul unei inovații pentru simbolul Ardealului - un leu - însemn care, singur, nu mai fusese folosit vreodată. În ședințele Comisiei de heraldică, în cursul unor furtunoase dezbateri, doamna dr. Maria Dogaru a demontat toate argumentele mele, fiind (în ciuda tuturor presiunilor academice și politice, neastâmpărate nici astăzi) un apărător al vechilor însemne ale Principatului Transilvaniei”.

Iar ca lucrurile să fie limpezi pentru toată lumea, nemairămânând nici un dubiu, autorul postfeței spune: „Nu în ultimul rând, apariția acestei cărți se datorează sprijinului financiar acordat de Fundația Soros [...] în virtutea unui contract de împrumut condiționat [...], această

întreprindere se potrivește perfect cu filozofia domnului George Soros [...] de a sprijini eforturile cu caracter reparatoriu. În fapt această lucrare redă publicului larg și specialiștilor o parte importantă a patrimoniului național”. Trebuie să recunoaștem că nici nu se putea spune mai clar acest lucru.

Identificarea acestui Gazbloc de Wajay a creat autorului cărții o serioasă problemă. Fie că Maria Dogaru fabulează, invocând nume și autorități științifice fictive, pe care în acel moment deputații nu aveau posibilitatea să le verifice, fie că este vorba de o confuzie. Căutând în enciclopediile și alte lucrări maghiare generale și tematice, am constatat, spre surprinderea mea, că „faimosul” heraldist era total ignorat. Mi-am spus atunci că Maria Dogaru, chiar dacă invocă și pronunță cu aplomb nume, spre a fi mai convingătoare și a-și impune punctul de vedere, s-ar putea să cunoască doar vag și aproximativ adevărata situație. Am lărgit documentarea și am ajuns la concluzia că o posibilă confuzie o putea face cu un alt intelectual ungar pe nume Szabolcs de Vajay, în privința căruia corespund și unele date. Nici el, ce-i drept, nu apare în ultimele enciclopedii maghiare: *Alopismereti Kislexikon*. Budapest, 1988; *Akadémiai Kislexikon. Kötet I-II*, Budapest, 1989-1990. În baza de date a Bibliotecii Naționale Maghiare de la Budapesta apare ca om de litere, cu lucrări circumscrise acestui domeniu. Tocmai de aceea, singura enciclopedie maghiară în care este consemnat este una de profil: *Uj magyar irodalmi lexikon. Kötet 3*. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1994, p. 2183-2184. Szabolcs de Vajay (n. 1921) este descendent al unei familii nobiliare ardelene, absolvent al Facultății de Litere, după care urmează și cursuri de drept. Enciclopedia citată îl consideră istoric literar, calitate în care efectuează stagii lungi în străinătate: 1948-1953 (adică imediat după semnarea Tratatului de Pace cu România, la 10 februarie 1947, act juridic internațional prin care se consacra revenirea Transilvaniei de Nord în cadrul statului român) în America de Sud; 1953-1958 în Franța, iar între 1959-1983 în Argentina, unde este parlamentar și funcționar UNESCO. În virtutea acestui turneu (care a fost, foarte probabil și propagandistic), prin cercurile care l-au sprijinit devine pentru anii 1961-1976 vicepreședinte al Academiei Internaționale de Heraldică, în 1980 este investit cavaler de Malta, în 1981 își concentrează preocupările pentru studierea Coroanei Sf. Ștefan, iar între anii 1982-1986 este propulsat președinte al Societății Internaționale de Genealogie și Heraldică, ca în 1986 să devină președinte de onoare, funcție pe care, din 1989, o va deține și la Societatea Maghiară de Genealogie și Heraldică. Din 1992 este reprezentantul Ungariei în Consiliul UNESCO. Cercetând preocupările și lista lucrărilor lui Szabolcs de Vajay, reținem următoarele două titluri: *Ordinis Sancti Johannis in Hungaria Thesaurus ac Corpus. Obidentia Brandenburgensis. Repertorium Historicum Familiarum quibus Milites procedent*. Paris, 1987. Este o carte de 726 p. care apare în regim privat, cu un colectiv de referenți purtători de titluri nobiliare, cuprinzând prezentarea familiilor nobile maghiare, între care și conții de Vajay, și un album cu blazoanele acestora. Este o carte impregnată de spirit anacronic și grandomanie vetustă. O altă lucrare este *Répertoire des travaux publics, conférences et cours donné et compositions héraldiques établies 1943-1991* par Szabolcs de Vajay. Debreczen, 1991.

Prezentarea acestor date, activități și responsabilități îndeplinite vreme de peste o jumătate de veac ne demonstrează cât se poate de clar gradul de calificare efectivă, veritabilă sau de convenință, ca specialist în heraldică al lui Szabolcs de Vajay, care era competența sa reală, el preocupându-se doar în mod sporadic și conjunctural de heraldică, și măsura în care el era îndreptățit să facă recomandări pentru compoziția stemei României, având în vedere și discutabila sa bună credință față de interesele românești, față de individualitatea și integritatea statului român și, implicit, de simbolurile sale autentice.

Gl. flt. aer. (rtr) **Radu Theodoru**

- veteran de război -

EROICA ARMATĂ ȘI MAREA UNIRE II

UN PUNCT DE VEDERE

Spre a documenta această intervenție, am reanalizat cele două sinteze monumentale ale Războiului de Reîntregire făuritorul Marii Uniri: opera lui Constantin Kirițescu în trei volume și a colectivului de istorici militari de primă linie: ROMÂNIA ÎN ANII PRIMULUI RĂZBOI MONDIAL, în două volume, însumând binișor peste 1200 de pagini. Restudierea acestora mi-a consolidat, a câta oară, convingerea conform căreia istoricul are obligația sacră să dezvăluie adevărul în multiplicitatea intercondiționărilor lui fără nici un rabat făcut politicului, conjuncturalului, presiunilor de ori ce fel.

Kirițescu și-a scris și publicat opera imediat după război (1925) notând că este adresată în special tineretului și că, citez din prefața la ediția a doua: *„Îmi îngădui afirmația că, păstrând cea mai completă libertate și independentă în utilizarea isvoarelor, în tratarea și judecarea evenimentelor, am putut să controlez lucrarea mea, aproape peste tot, după date și isvoare oficiale.”*

Anii euforiei postbelice într-o Românie Mare în care cele două ediții ale trilogiei s-au epuizat rapid, au beneficiat de o largă libertate de opinie, constrângerile politice manifestându-se spre anii 1938-1940 în avanpremiera celui de-Al Doilea Război Mondial și al regimului autoritar Carol al II-lea și mareșal Ion Antonescu.

Istoricii militari și-au scris capitolele celor două volume în regimul administrativ socialist totalitar sub dominația politicului în epoca de revalahizare a statului și de emancipare de sub dominația sovietică, emancipare nonviolentă, păstrând raporturi de zisă „frățietate” cu țările lagărului socialist („lagăr socialist” nu este invenția mea. Este titulatura oficială a acelei vremi). Raporturi care obligă la surdina atunci când se analiza prezența nefastă a rușilor sau a foștilor inamici deveniți prieteni la comanda monitorului aceluia lagăr.

TURTUCAIA. SINTEZA TRAGICĂ A SUPERFICIALITĂȚII NOASTRE

Direct legată de eliberarea Banatului și Ardealului campania din Dobrogea, vara și toamna 1916 a evidențiat exemplar atât fundamentalele unui război de coaliție în care aliații sunt mari puteri, cât și plusurile și minusurile care au caracterizat Armata Română în Războiul Reîntregirii. Am notat că nu fac aici istorie militară. O comentez din perspectiva scopului politic al războiului: realizarea Marii Uniri. Scop care dă actului militar un blazon de sacralitate. Cu rezonanțe adânci de ortodoxie unificatoare germinată din însăși etnogeneza noastră.

I.- Despre Aliații occidentali în special Franța m-am referit parțial în articolul precedent (notez că neatent fiind la corectură am scris greșit numele generalului francez Sarrail și nu Saraill, mea culpa).

Aici mă refer la aliatul cu trupe pe teritoriul național: Rusia țaristă. Care, de la răpirea Basarabiei la Primul Război Mondial, sclavă a obsesiei imperialiste de a stăpâni Bosforul și Dardanelele, inclusiv Gurile Dunării ca etapă necesară s-a împiedicat mereu de români și

organizarea lor statală, fie în Principate, în Principatele Unite, în Regat așa cum se afla în 1916, urzind strategii politice pentru a scoate din istorie poporul latin incomod. În 1916 s-a ivit o oportunitate majoră în acest sens, alianța nedorită cu România fiind prilejul dorit. Gândirea politică de la vârf s-a transmis direct și indirect comandanților militari care au inventat o sumă de pretexte în anul crâncen 1916 care să justifice neintervenția în ajutorul armatei noastre atunci când a fost solicitat sau să-l acorde cu întârziere, fragmentat și nesuștinut.

DOCUMENT: diplomatul rus Polivanov conform lui Steinon Charles în volumul: LE MISTERE ROUMAIN ET LA DEFECTION RUSSE, Paris 1918... *Eșecul României nu e de natură a displacea Rusiei, căci România era în măsură să ne taie calea spre Constantinopol, cu atât mai mult cu cât ar fi devenit mai puternică... Dacă lucrurile s-ar fi desfășurat într-o astfel de manieră încât acordul politic și militar din 1916 cu România să fie complet realizat, ar fi fost creat în Balcani un stat foarte puternic compus din Moldova-Valahia-Dobrogea, Transilvania, Banat și din Bucovina cu o populație de treisprezece milioane. În viitor acest stat cu greu ar fi nutrit sentimente prietenești față de Rusia și ar fi avut ca ambiție să-și realizeze visele sale naționale în Basarabia și în Balcani...*

Este vorba de criza noastră în toamna și iarna 1916 -1917. În continuare, același autor despre noul ministru de Externe țarist, Sturmer care, citez: *...ar fi încheiat o înțelegere cu Wilhelm al II-lea pentru o împărțire a României. Valahia imperialilor și Moldova, țarului, ceea ce explică de ce inamicul s-a oprit în fața Siretului...*

* Lenin în ianuarie 1917... *Despre planul de împărțire a României între Rusia și Quadruplă Alianță se vorbește pe față în presa imperialistă germană (V.I.Lenin OPERE COMPLETE vol.50 ed. Politică, București, 1968).*

* Căpitanul francez de Maleissye din Statul Major, emisar în Rusia și România: *...La 16 octombrie 1916, Sturmer a spus deschis în fața unei persoane înalte ruse, care mi-a repetat cele spuse: „Ce ne interesează Bucureștiul și Valahia?! Germanii pot chiar să se instaleze aici, este inutil să se verse sânge rus pentru aceasta...”*

* Comentariul căpitanului francez: *Rușii nu țin să salveze România. Ei au aerul de a prefera s-o vadă invadată, pentru ca apoi, politic vorbind, să devină eliberatori, să ceară compensații și să deschidă drumul spre Constantinopol.*

TURTUCAIA (I)

Cetățuie pe malul drept al Dunării. Târg locuit majoritar de bulgari și turci ostili românilor. Cap de pod apărat prin trei linii discontinui, cu lucrări genistice superficiale în fața cărora și printre care tronau lanuri nesfârșite de porumb, acoperire excelentă pentru atacatori. Cap de pod, cetățuie și lucrări de apărare comandate de generalul Constantin Teodorescu, Probabil produs al alcovului politic. Sau al rutinei administrative. Incapabil. Laș. De la începutul atacului bulgar devine ineficient. Când operațiunile bulgarilor sprijinite de artileria grea germană devin amenințătoare, haotizează prin incompetență și frică ajutoarele trimise de peste Dunăre. Pierde legătura cu cele trei sectoare de apărare. Înaintea asaltului inamic, dezertează. Își părăsește comanda, leapădă responsabilitatea sacră față de miile de militari de sub comandă, față de misiunea încredințată, fuge la malul Dunării și se ambarcă la bordul vedetei nr.7 comandată de locotenentul Călinescu. Operație aseasonată cu blestemele și huiduielile miilor de militari care, în loc să lupte pe poziții, își devansaseră comandantul căutând scăparea la Dunăre. Care multora le-a fost mormântul. Panica, dezordinea, lașitatea multora au înscris o pagină rușinoasă a istoriei noastre militare. N-am descoperit în minuțioasa mea documentare măcar o notă de subsol care să precizeze că generalul Teodorescu(laș, dezertor, autor de genocid al propriilor trupe) ar fi fost judecat de Curtea Marțială, degradat și executat. Politichia vremii și înaltele protecții au salvat o nulitate profesională drapată în ținută de general. Șeful lui ierarhic, comandantul Armatei a III-a, generalul Aslan, comod instalat în București, frecventând saloanele franțuzite se afera pieptosîndu-se: *C'est notre Verdun...* Cu deosebire că la Verdunul

lor, comandantul nu și-a luat tălpășița.

TURTUCAIA (II)

Și reversul. Drapelele Regimentelor 36 și 74 sunt salvate de doi plutonieri care nu se știe cum au trecut Dunărea. Numele lor nu sunt consemnate în tratate.

Locotenentul colonel Gheorghe Popovici, comandantul Regimentului 84 infanterie, călare, cu drapelul desfășurat, încearcă să iasă din încercuire cu o mână de ostași, urmând malul Dunării spre Silistra, al doilea cap de pod comandat de alt general nevrednic. Ioan Basarabescu! Focul unui cuib de mitralieră îl ucide pe locotenentul colonel Gheorghe Popovici. Vedeta nr.6 venită aproape de mal ia sub foc cuibul de mitralieră pe care-1 anihilează. Cu prețul vieții celor doi ofițeri de la bord și a jumătății echipajului.

Centrul de rezistență nr.8. Pentru informarea postmoderniștilor detractori, un centru de rezistență ar arăta schematic cam așa: Gropi de lup, rețele de sârmă ghimpată, reductul cu tranșeele respective ocupat de o companie, în spatele lui bateria de obuziere care-1 proteja. Centrul nr.8 este atacat de două regimente de infanterie bulgară. Apărarea face ravagii. Obuzierele decimează valurile de atac. Dar... dar rămân fără muniție în toiul luptei. Halal aprovizionare într-o bătălie cumplită. Compania 6 din Regimentul 79 fără sprijin de artilerie este la rândul ei decimată de artileria inamică. Rămâne cu un singur ofițer: învățătorul rezervist Nedelcu Lixeanu din comuna Brătianu-Iazu, județul Ialomița. Care, izolat cu o mână de supraviețuitori de focul artileriei inamice, conduce lupta până când, aflat la parapet este lovit de un glonț. La Centrul nr.8 inamicul a pierdut sute de morți .Printre ei pe comandantul Regimentului Varna și pe toți comandanții de batalion. Cinste lor că și-au condus ostașii în urgia de foc. În contraatacul Regimentului 79 cade locotenentul colonel Popescu.

Centrul de rezistență nr.11 este atacat de Brigada Sofia cu 8 batalioane Atacat și din flancuri, rezistă 5 ceasuri într-o luptă crâncenă condusă cu înverșunare de avocatul Titus Axente, locotenent rezervist. Ziua însângerată este marți 5 septembrie 1916. Spre orele 13,30 cade locotenentul. Pușinii supraviețuitori se retrag. Și tragedia: sunt decimați de focul batalionului care le venea în ajutor.

Anexa Centrului nr.9. Sublocotenentii Ion Rotaru și Vasilescu Cristodor luptă în tranșee până când sunt străpuși cu baionetele.

6 septembrie 1916. Cade Turtucaia. Zi cumplită de atacuri ale inamicului susținute cu toate categoriile de artilerie, îndeosebi artilerie grea și contra atacuri ale trupelor noastre în care bravura n-a putut compensa lipsa de concepție unitară, fixarea limpede a obiectivelor, inexistența coordonării și a legăturilor, ansamblu de improvizații sub semnul dezastrului.

Și sublimul.

Ofițeri de artilerie refuză să-și abandoneze tunurile. Colonelul Atanasie Grigorescu, comandantul Regimentului 5 obuziere, organizează un reduct de ultimă rezistență (a se imagina scena: tunarii înhamă sau se înhamă sub grindina de foc sutele de explozii, atelaje la galop, chesoane răsturnate, cai căzând din galop răsturnând tunuri și servanți) cu participarea unor resturi din unitățile de infanterie, majoritatea din batalionul 80. Artileriștii trag până li se sfârșește muniția. Colonelul Grigorescu este rănit grav. Prizonier, moare într-un spital din Sofia. Căpitanul Feraru, comandant de baterie tunuri grele, trage până când inamicul năvălește în baterie. Se apără cu pistolul. Ultimul glonț și-l trage în tâmplă spre a nu cădea prizonier. Locotenentii Ioachimescu și Curtovici îl imită. Ultimul glonț pentru ei. Locotenentul Toma Constantinescu fiul generalului Constantinescu. Artileria inamică îi distruge două tunuri. Pe cele două rămase le duce în reduct prin barajul inamic. Sfârșește muniția. Un plutonier și câțiva soldați îl ajută să pună o mitralieră în bătaie. Inamicul ajuns în baterie îl somează să se predea. Trage la gura țevii până când este ciopârțit cu baionetele, creând precedentul căpitanului Ignat de la Răzoare, în bătălia de la Mărășești.

Mai târziu, în octombrie, în luptele pentru apărarea Dobrogei de Nord-Est, au loc două momente militare amintind epoca napoleoniană. Topraisar, 6 octombrie. Divizia 19 infanterie. Comandant, generalul Constantin Scărișoreanu. Inamic, Divizia 217 infanterie germană și Brigada Bode, tot germană, cu misiunea de a da lovitura principală și a rupe apărarea. De dimineață ofițerii și soldații Regimentului 40 cer să li se aducă în tranșee drapelul regimentului. Care, desfășurat este purtat pe toată poziția. Ofițeri și soldați jură că vor apăra poziția până la ultimul luptător. Două zile au atacat trupele germane sprijinite de artileria lor grea. Regimentul 40 și-a ținut jurământul. N-a cedat un pas. Ca întreaga Divizie 19 infanterie, demonstrând un adevăr elementar: valoarea comandanților ridică la superlativ valoarea trupelor pe care le instruiesc și comandă.

Colonelul Ioan Tarnoschi, veteran de la 1877 comanda Brigada 40 infanterie. Atacul german era urmărit de feldmareșalul Mackensen de pe o movilă. Îl distinge pe colonelul care trece de la o unitate la alta și conduce contraatacul cu sabia la mână. Vede când este doborât. În vălmășagul luptei, căzut la pământ sângerând, colonelul este luat prizonier. Feldmareșalul Mackensen ordonă să i se restituie sabia. Este transportat în Germania și, cu recomandarea feldmareșalului de a fi tratat cu tot respectul pentru bravură, este tămăduit de doctorii germani. Se întoarce din prizonierat după 19 luni, prin mai 1918. Este decorat cu cel mai înalt ordin de război: „Mihai Viteazul”.

De ce n-aș înscrie aici numele echipajului plutonier major aviator Constantin Obretcovici, pilot, sublocotenent aviator Horia Chiriac, observator citați prin înaltul ordin de zi nr. 16 din 17 noiembrie 1916 pentru rara lor bravură și conștiinciozitate deosebită în executarea ordinelor?!... Este pe cât de greu, pe atât de nedrept acest demers rezumativ al uriașei epopei de Reîntregire a Neamului. Demers care nu poate personaliza, individualiza și nominaliza eroi, eroismul fiind atunci și acolo un fenomen de masă. Adică traducerea în act militar a fundamentalei psihomorale a românilor.

CÂTEVA CONSIDERAȚII ȘI... VOUS ETES ADMIRABLEMENT DESORGANISES, subcapitol pe care-l încep cu o scurtă incursiune în spațiul psihopedagogiei militare și al criteriilor de evaluare profesională a cadrelor militare în general, al corpului generalilor în special. În Armata Regală în cadrul căreia m-am format și care însumând experiența Războiului Independenței 1877-1878 a valorificat-o parțial în Războiul Reîntregirii, departe totuși de serviciile războiului modern. Atunci, ca și în anii mei de școală militară (1943-1945), criteriul aprecierii unui ofițer avea o grilă aparent schematică, în fond esențială care se aplica ofițerului de la punerea tresei de sublocotenent până la gradul de colonel inclusiv. Sublocotenentul se prezenta la prima lui unitate cu notarea din școala militară care era una bucherească, departe de realitatea psihomorală a elevului, de evaluarea calităților de viitor luptător și comandant, calități care nu se oglindeau nicidecum în notele de la cursuri, care împreună cu cele de la disciplină determinau clasificarea, adică locul în promoție. Nu totdeauna șeful de promoție și primii clasați au fost și cei mai buni ofițeri la pace și mai ales la război. La aviație, criteriul locului în promoție era caduc din start. O evaluare a cavalerilor ordinului „Mihai Viteazul” din unitatea în care am debutat ca sublocotenent aviator, Flotila I vânătoare mi-a confirmat concluziile înscrise în studiul meu „Psihopedagogia zborului de luptă”.

Am pe masa de lucru un volum mai ciudat, intitulat „Dosarul Militar al Theodorilor” alcătuit prin bunăvoința fostului șef al Serviciului Istoric al Armatei comandorul dr. în istorie din Marină, Marian Moșneagu, eminent scriitor militar. Iată cum se prezentau în 1916 două documente care caracterizau un ofițer.

FOAIA CALIFICATIVĂ ȘI FOAIE PERSONALĂ care se atașau MEMORIULUI ofițerului. Această digresiune din două motive: cel obiectiv, pentru a-mi explica nulitatea celor trei generali care a condus la tragica rușine națională de la Turtucaia; cel subiectiv, pentru a mă justifica pe mine însumi ca ofițer al Armatei Române în tradiția ei care nu admite teșchetăreala de nici un fel când este vorba de destinul patriei.

1. FOAIA CALIFICATIVĂ: INSTRUCȚIUNI Această foaie calificativă se întocmește anual în un singur exemplar la finele lunii Octombrie și se alătură la memoriul original după ce a fost complectată cu notele tuturor șefilor ierarhici. Copie după foaia calificativă certificată de comandantul corpului sau șefului de serviciu se va înainta până la 18 ianuarie direct Ministerului de războiu (serviciul personalului) Notele se vor referi la următoarele puncte: a- Aptitudini fizice; b-Capacitate; c-Aptitudini militare; d-Educațiune militară; e-Îndeplinirea serviciului; f-Rezultate obținute de ofițer în instruirea și conducerea unității ce comandă; g-Capacitatea în conducerea unității corespunzătoare gradului pentru care se propune la înaintare ofițerul; h-Cum notează pe subalternii săi coform art. ..din legea pentru înaintare în armată; i-Propuneri.

2.-FOAIE PERSONALĂ: Gradul... născut la... origine etnică... ;căsătorit la... data. ...cu... născută în... originea etnică,... STAREA MATERIALĂ: avere personală... .avere dotală sau personală a soției,... datorii ...greutăți familiare,.. garnizoanele în care are interes... STUDII ȘI ȘCOLI: secundare sau superioare universitate, politehnică etc. ...școala militară de... școala specială a.... Școala Superioară de Război (n.a. la toate aceste școli se specifică: clasificat al... din,...(câți absolvenți).calificativul...; examenul de maior (la al câtelea examen a reușit,... media; clasificarea pe armă; diferite cursuri militare: FAPTE MERITORII în decorații de război; rănit în război (data si lupta): decorații de pace.

De aici personalizez la sublocotenenții și locotenenții Dumitru și Mihail Theodoru. Sublocotenent Dumitru Theodoru la război decorat cu ordinul „Steaua României” cu spade în gradul de cavaler cu panglică de „Virtutea Militară”, la pace cu ordinul „Coroana României” clasele V și IV, sublocotenentul Mihail Theodoru cu aceleași decorații. Sublocotenentul Dumitru Theodoru face CAMPANIA (transcriu din Foaie personală care completează Foaie Calificativă pe anul 1946 de la 1 noiembrie 1945 până la 12 august 1946 a colonelului Teodoru Dumitru (cineva i-a mâncat H-ul) din Institutul Geografic Militar, șef de corp (reproduc nota șefilor ierarhicii „foarte bun ofițer superior din C.T.M.Gr.III. Merită a înainta la gradul de general, Inspector tehnic, general (indescifrabil) DE ACORD, Șeful Marelui Stat Major: General de Corp de Armată C.Ionașcu.”

Urmarea! Comandoul kominternist iudeo-maghiar condus de „generalul” de import Neulander Erno, fiu de rabin din Oradea, zis Walter Roman, viitor tată de prim ministru înstăpânit la conducerea Oștirii de către ocupantul sovietic, l-a trecut în cadrul disponibil, iar pe fratele mai mic Mihail Theodoru cu o biografie aproape identică, tot colonel în același Institut, propus și el pentru gradul de general, l-au lichidat fizic, fiind el mai incomod. Să vedem cum arăta palmaresul războinic al sublocotenentului Dumitru Theodoru, promoția 1915 a Școlii Militare de Artilerie, Geniu și Marină. Citez din documentele mai sus reproduse, păstrând grafia: Cu Regimentul 2 Art.Grea (15 August 1916-2 Aprilie 1918), având gradele de sublocotenent și locotenent și îndeplinind funcția de comandant de secție, observator, ofițer cu muniții, ofițer de antenă (n.n.de colaborare cu aviația) și telefonist a luat parte la luptele de la: Flămânda, Tabla Butei, Tătarul Mare și Tătarul Mic, Joița, Nămolosa, Doaga, Străjescu, Mărășești, Panciu, Movilița, Trotușanu și Muncelu. Acte de bravură personală: fiind încadrat (n.n. de artileria inamică) scos din serviciu a adăpostit oamenii și ajutat numai de doi servanți a continuat tragerea cu celălalt obuzier, la Flămânda rupându-se legătura între observator și baterie, a comandat bateriei să deschidă focul, ușurând intrarea infanteriei.

În afară de subiectivismul acestei lungi paranteze, am notat pentru cei care se poticnesc în Oștire, băiețași sau mai puțin băiețași, enoriași la temple străine, cam ce înseamnă un ofițer, prin câte școli și examene trece de la un grad la altul și cam care este serviciul la drapel spre deosebire de ori care altul în pantofiori civili fie cu vârful lat, fie ascuțit după cum umblă moda. Închei în spațiul psihopedagogiei militare, care, oricât ar utiliza aparatură modernă de testare, nu poate determina reacțiile subiecților puși în situații limită sau agresate de factori externi de maximă periculozitate. Este cazul celor trei generali responsabili de dezastrul de la Turtucaia și

al galantului general rus Andrei Medardovitovici Zaioneikovski care, cunoscând valoarea trupelor trimise în Dobrogea, a refuzat comanda și bine făcea STAWKA dacă îi accepta refuzul, scutindu-ne de un general comandant al Armatei de Dobrogea, pe cât de căpățânos, pe atât de incapabil, complectând păgubos trioul incapabililor generali români: Mihail Aslan, comandantul Armatei a III-a, Constantin Teodorescu, comandantul cetății și capului de pod Turtucaia și Ioan Basarabescu, comandantul zonei fortificate Silistra.

Aici ar intra și zicerea eminentului general francez Henri Mathias Berthelot, sosit la Marele Cartier Român cu misiunea franceză, în 3 octombrie 1916. Ochi limpede, imparțial nededit cu balcanismele dâmbovițene, apreciază lucid ceea ce se întâmplă la conducerea armatei.

Vous etes admirablement desorganises! Admirabila dezorganizare n-au făcut-o nici soldații, nici ofițerii inferiori. Au făcut-o generalii. Bine organizați pe căprării politice unii dintre ei, alții promovați pe criteriile averilor, înrudirilor profitabile, câțiva pe protecții de salon și alcov. Vorbesc de generalii de tip Teodorescu. Elita a contribuit la zidirea României Mari. Care n-ar fi fost fără ei. Războiul i-a selectat drastic. Dar, cu drasticul preț al miilor de subalterni sacrificați. Iată bilanțul celor trei incapabili Aslan, Teodorescu, Basarabescu: în 5 zile de luptă, pierdem la Turtucaia 160 ofițeri și 6000 soldați morți și răniți: 480 ofițeri și 28000 soldați luați prizonieri, 100 de tunuri, 62 de mitraliere, pe lângă mormanele de puști care însumate au făcut trofeele inamicului. Kirilșescu scrie că din garnizoană circa 2000 de militari au trecut Dunărea înot și pe cine știe ce improvizații, alți 3000 au ajuns la Silistra printre unitățile inamice, folosind acoperirile din teren, pădurici, lanurile imense de porumb, viile.

O ISTORIE PE DOS

Interesele politice ale statelor nu țin cont de argumente sentimentale. Bulgaria năzuia să-și lărgească hotarele la vest și sud-est. Asta era politica statului care se putea înfăptui numai în alianță cu Puterile Centrale și cu... Turcia, care o transformase în pašalâc, stăpânind-o și exploatând-o nemilos câteva sute de ani. În Țara Românească, pe acel timp și-au găsit scăpare câteva zeci de mii de bulgari care s-au sedentarizat aici. Până la Războiul Independenței, aici și-au găsit scăparea patrioții bulgari. Aici, mișcarea de eliberare. Aici, presa națională. Aici s-a întemeiat un început de academie. Rușii și românii i-au eliberat de sub satrapia otomană, sângerând din belșug. Dreptul lor să uite în favoarea interesului național. Asta nu-i îndreptățea să fure până și tocurile ușilor din Giurgiu, nici clopotele bisericilor sătești, să pună foc satelor după ce le prădau, să-l trântescă pe Ovidiu de pe soclul lui tomitan și să-l târască în triumf pentru a-l arunca în mare. Noroc că prin preajmă erau și nemți cu știință de carte.

Istoria asta pe dos a fost sporită de lipsa de perspicacitate a Marelui Stat Major care, și slavă Domnului, avea toate informațiile asupra crimelor și sabotajelor săvârșite de comitagiții bulgari (partizani) nu numai în Dobrogea de sud, ba chiar în București unde, în iulie 1900, a fost asasinat de un comitagiu bulgar unul din șefii mișcării naționale aromâne, profesorul Mihăileanu. Iar Sarafov, șeful comitagiilor, a organizat comploturi antistatale și asasinarea regelui Carol I care comandase trupele româno-ruse, eliberatoarele Bulgariei. Închistat în sistemul teritorial de recrutare și alcătuirea unităților, Marele Stat Major împânează regimentele cu soldați de etnie bulgară care, culmea nechibzuinței, sunt instruiți ca gorniști, adică au în mână, mai exact pe muștiucul goarmelor, comenzile șefilor. La atac, când se ordonă asaltul, ei sună retragerea! Dezertează. Creează panică. La Turtucaia, sunt în legătură cu localnicii, în majoritate bulgari. Colpoartază zvonuri alarmiste. Transmit informații inamicului. Nu ei sunt de condamnat. Și românii noștri dezertează din armata austro-ungară și trec la armata română. Sau se predau rușilor pe frontul din Galiția. Vina este a Marelui Stat Major. Încadrați în unități de lucru, ar fi fost mai productivi la săpatul tranșeelor.

SFÂNTA BAIONETĂ (I)

Este inoperant și nu ține de concepția acestui serial structura unei relatări-analiză de istorie militară. Mă interesează resorturile psihomorale care după buimăceala primelor zile de contact cu focul inamic, au pus în valoare structura eroică a ostașului român, indiferent de grad. De la soldat la general. La vârf, câmpul de luptă a eliminat incapabilii prezenți în toate armatele beligerante.

Notez zilele pe stil vechi. Pe 3 septembrie, linia de apărare Rasova-Cobadin-Tuzla. Feldmareșalul Mackensen vrea să lichideze rezistența româno-rusă din Dobrogea. Frontul este apărat pe aproape toată lungimea lui de diviziile românești. Rușii au Divizia 61 infanterie și Divizia sârbă între Cocargea și Cobadin. De la Rașova, dreapta dispozitivului până la Cocargea, Divizia 2-a general Socec, oltenii Divizia 9-a retrasă de la Silistra, general Petala. Le mărșăluiesc în spate spre linia frontului debarcate în gara Cernavodă, Diviziile 15 general Eremia Grigorescu și 12, general Găiseanu. Aproape de Dunăre, o parte din teren este mlăștinos, balta Baciului între noi și inamic. Kirițescu face o descriere cvasiliterară a zonei cuprinsă între Dunăre și Mare, peisajul fiindu-ne bine cunoscut din vacanțele noastre pe litoral. Divizia sârbă este la Cocargea. De o bravură deosebită, dublu motivată în atacul bulgar din cele două războaie balcanice-desființarea Serbiei de către Mackensen, colorată cu ură împotriva foștilor stăpânitori: austro-ungurii. Divizia 61 rusă la flancul stâng al sârbilor. Suntem în septembrie. Morbul iudeo-bolșevismului lucrează în secret spre a dezagrega armata țaristă, anarhizând-o.

RAȘOVA-flancul drept sprijinit pe Dunăre apără podul de la Cernavodă, pe care afluiesc ajutoarele trimise de Marele Cartier Român. Aici vrea Mackensen să rupă frontul. Să taie legătura cu Muntenia. Să împingă dispozitivul spre Mare și, încercuindu-l, să lichideze apărarea Dobrogei. Aduce cele mai bune trupe germane pe care le are în sudul Dunării, Brigada colonel J.Bode, compusă din Regimentul 45 infanterie, un batalion din Regimentul 25 infanterie, 3 escadroane de ulani, cavaleriști de elită, brigadă sprijinită de 3 baterii, două grele germane și una austro-ungară. Oltenii Diviziei a 2-a nu sunt dedați cu focul. În schimb, Divizia 9, scăpată de nefastul ei comandant, s-a retras de la Silistra prin lupte crâncene de fiecare zi. Îl citez pe instabilul comandant al Armatei de Dobrogea, generalul Zaioncikovski, Ordinul de operații nr.1202 din 31 august ...*Cu cea mai mare furie inamicul a azvârlit lovitura principală pe flancul meu drept care a fost apărat cu un mare eroism de brava Divizie nu numai că a respins atacurile dușmane, dar a făcut prizonieri și a luat 9 tunuri.*

4 septembrie. Este atacată violent Divizia 2 infanterie general Socec, pe frontul Brigăzii 4 formată din Regimentul 3 Olt și 19 Romanați. Brigada răspunde cu baioneta. Germanii sunt respinși. Pierd satul Poluci. Germanii abia își pot salva artileria grea. Atacul nostru amenință flancul stâng al Diviziei I bulgară. Bulgarii atacă. Se încinge o luptă cumplită. Cade rănit mortal colonelul Ilie Antonescu, comandantul Brigăzii 4. Clipă de panică. Intervine Regimentul 66 comandat de colonelul Petru Neicu care ia inamicul în baionete, azvârlindu-l mult înapoi. Generalul bulgar Todor Kantargiev este rănit.

PARANTEZĂ. Trupele debarcate la Cernavodă erau dirijate spre front în marșuri forțate de zi și noapte. De multe ori intrau în luptă după o noapte de marș istovitor. Spre surprinderea noastră, la inamic apar mașinile blindate, iar tirul artileriei este condus fie din avioanele care roiesc deasupra pozițiilor, fie din balonul captiv.

SCURTA REVENIRE LA RASOVA

Obsesia lui Mackensen de a tăia legătura Armatei de Dobrogea, cucerind Cernavodă și podul de peste Dunăre l-a făcut necruțător cu trupele germane, spre a le da de exemplu aliaților bulgari și turci, nemulțumindu-l mișcarea lentă a unor trupe bulgare. La începutul lui septembrie, Grupul Bode încearcă să realizeze surprinderea printr-un atac de noapte cu unități de ulani descălecați care sunt bătuți exemplar și aruncați înapoi. Aici se subliniază o

caracteristică de clasă socială a armatei germane. Nobilii, păstrând tradiția cavaleriească, erau cavaleriști. Infanteria-pifanii-era în general arma plebeilor. Tot nobilii, fiii și nepoții acestora erau obligați moral spre a-și onora blazonul să participe la război în liniile de luptă, nu doșiți pe la Servicii. Așa se face că în noaptea atacului ulanilor descălecați cade prințul Fiedrich Wilhelm de Hessa, nepot de soră al împăratului german. Tot aici se notează că flotila noastră de Dunăre și-a trimes monitoarele în amonte, echipajele cunoscând cursul apei se apropie de flancul stâng al Grupului Bode, pe care-l ține sub un bombardament puternic. Cele două baterii germane de artilerie grea, alături de bateria cu tunuri lungi austro-ungară nu reușesc să scufunde monitoarele. În replică, Mackensen destituie comandanții bateriilor. Mai notez, ca picanterie, că după înfrângerea exemplară a Grupului Bode pe care Mackensen voia să-l dea de exemplu bulgarilor, feldmareșalul n-a recoltat decât aluziile ironice ale generalului bulgar Toșev, comandantul Armatei a 3-a angajată în luptă. Un general pe cât de energic pe atât de demn, conflictul cu Mackensen obligându-l să plece de la comanda Armatei a 3-a bulgare.

SFÂNTA BAIONETĂ (2)

Justific acest titlu, citând din Jurnalul de operații „al eroicului Regiment 9 vânători din Divizia 9 infanterie: ...*Când trupele noastre ajungeau la 30-60 de metri de pozițiile inamice, aceștia fugeau, părăsind șanțurile, refuzând lupta la baionetă... inamicul a părăsit în mâinile Batalionului 3, 20 tunuri în poziție, și câteva mitraliere, retrăgându-se la peste 1000 metri sub amenințarea baionetei...*

UN FEL DE CONCLUZIE (I)

Onoarea mă obligă să pun în pagină și opinia inamicului: - generalul Draganov, comandantul Diviziei I infanterie bulgară raportează Armatei a 3-a: *menținem cu mare greutate pozițiile, nici eu, nici comandanții de brigăzi nu mai avem rezerve, proiectilele sunt terminate, menținem situația cu ultimile eforturi.*

- Generalul P.Kiselov, comandantul Diviziei 4 infanterie bulgară: nu-l găsește pe generalul comandant al Armatei a3-a dispus să-i accepte sugestiile. Dârzul general Ștefan Toșev probabil că nu este prea amabil, din moment ce Kiselov răspunde: *Vom muri pe poziție dar datoria mea este de a vă aduce la cunoștință că unitățile trec printr-o grea criză, încă 2-3 atacuri din partea inamicului și totul poate fi pierdut.*

- Generalul A.Popov comandantul Diviziei 6 infanterie bulgară: *Sunt respins divizia a terminat munițiile.*

Momentul de criză al inamicului n-a fost exploatat de dubitativul General Zaioncikovski, spre a desăvârși victoria.

ALTFEL DE CONCLUZIE

Pentru a-și hotărî trupele din Divizia 61 rusă să-și ocupe pozițiile de luptă, generalul rus Semansky ordonă artileriei proprii să-și pună bateriile în poziție împotriva lor... Este schimbat incompetentul general Zaioncikovski, cu generalul Vladimir Victorovici Zaharov, de bună reputație pe frontul din Galiția. Iată Ordinul de zi la preluarea comenzii:

Prikaz nr.I, 17/30 octombrie 1916

Comandamentul Armatei de Dobrogea

Ordon: fuga rușinoasă să înceteze imediat. Am fost trimiși aici, dacă nu să învingem, dar cel puțin să luptăm, iar nu să ne întrecem în fugă. Am luat măsuri ca mitralierele și artileria să tragă în fugari. Ofițerii care nu-și vor face datoria, fără deosebire de grad ori de situație, vor fi trimiși înaintea Curții Marțiale. Soldații nu trebuie să urmeze țăranilor care fug cu avutul lor.

Maiestatea Sa ne-a trimis aici ca să învingem, nu ca să economisim sângele nostru sau pe al dușmanilor noștri. Frontul nostru e în acest moment Ostrov-Topolog-Babadag.

Înainte!

Dumnezeu nu ajută pe poltroni și pe lași.

Fără comentarii.

Cu un singur adaus. Flota rusă din Marea Neagră, care a dublat permanent flancul stâng al Armatei de Dobrogea, n-a tras nici o lovitură de tun cu artileria ei de cel mai mare calibru.

O CONCLUZIE MILITARO-POLITICĂ în opoziție, cu zicerea: „după război, mulți viteji s-arată”. S-ar părea că am dat o prea mare extindere Armatei de Dobrogea. În concepția mea, în afara faptului că bătăliile din Dobrogea sunt interdependente cu întregul ansamblu militar și politic care a caracterizat Războiul Reîntregirii și urmările lui, personalizând relațiile sud-dunărene, indicând posibili aliați și inamici, o vastă și mereu problematică geo-istorică, geopolitică, implicit geostrategică, obsedați de Ardeal și de hungarismul revizionist, am neglijat aprigul revizionism sud-dunărean cu dominantă psihopolitică Bulgaria Mare, căreia i-am dat o lovitură puternică în al doilea război balcanic, lovitură care nu se uită și care ne desemnează ca pe principalii vinovați ai eșecului bulgar din 1913. Auto-strămutat aproape de Dunăre și de Giurgiul martirizat în toamna 1916, am o percepție care îndreptățește demersul acestui articol. Bătăliile din Dobrogea, au verificat loialitatea sau lipsa de loialitate a marilor noștri aliați, respectarea sau nerespectarea de către aceștia a Tratatelor, confirmând, a câta oară, în zbuțumata noastră istorie zicerea: AJUTĂ-TE SINGUR!

Prof. univ. dr. **Corvin Lupu**
„Universitatea Lucian Blaga” din Sibiu

De la judeo-bolșevism la judeo-globalism **- memorări sugestive de natură etnică -**

Încep prin a înșirui niște nume: Karl Marx, Friedrich Engels, Vladimir Ilici Lenin, Lev Davidovici Troțki (Léiba Bronștėin), Grigori Evseievici Zinoviev, Lev Borisovici Kamenev, Genrikh Grigoryevich Yagoda (Yenokh Gershevich Iyeguda), Nikolai Ivanovici Buharin, Andrei Alexandrovich Zhdanov, Felix Edmundovich Dzerzhinsky, Vyacheslav Rudolfovich Menzhinsky, Kliment Voroshilov, Lazar Kaganovich, Eduard Bernstein, Rosa Luxemburg, Karl Liebknecht, Dolores Ibaruri, Palmiro Togliati, Bella Kuhn...

Sigur, am omis foarte mulți, mă opresc din a continua lista. Cine, sunt acești oameni? Sunt creatorii noii lumi, concepută și promovată în finalul epocii moderne (1848-1917): lumea comunistă. Înainte de a-i uni ideologia pe care au creat-o și au implementat-o în Rusia/Rusia Sovietică/URSS, i-a unit sângele, etnia evreiască de care aparțin, răspândită în lumea largă. Sângele, care apă nu se face. Da, stimați cititori, nu se poate contesta că regimul comunist a fost o creație eminentă evreiască, chiar dacă la comunism au aderat, încă din prima lui etapă de existență și reprezentanți ai altor etnii. Acești evrei au preluat puterea în Rusia, în 1917, cu ajutorul banilor oferți fără zgârcenie de bancherii evrei americani de pe Wall Street: Jacob Schiff, J.P. Morgan, Otto Kahn, Paul Warburg, John D. Rockefeller, Edward Henry Harriman, Frank Vanderlip i-au finanțat pe bolșevici prin intermediul băncii suedeze „NYA Banken”, condusă de bancherul promarxist evreu Olof Aschberg. Bancherii nu s-au zgârcit, pentru că miza era una foarte mare. Pe de o parte, uriașele bogății ale Rusiei, cea mai întinsă și bogată țară din lume, pe de altă parte puterea evreilor, care a primit dimensiuni planetare. După doar doi ani după ce au ajuns la putere, în 1919, au creat Internaționala a III-a, care-și propunea răspândirea

comunismului în întreaga lume, iar doctrina comunistă a devenit „Internaționalismul”, sau „Internaționalismul proletar”, care propovăduia răspândirea doctrinei în întreaga lume, sub conducerea și controlul Moscovei, adică al evreilor, care aveau grijă ca ei să controleze puterea peste tot pe unde se întind internaționaliștii comuniști. În spatele acestei doctrine s-a grupat întreaga evreime bolșevică dornică să domine lumea. Pentru aceasta, trebuia distrus naționalismul și înlocuit cu internaționalismul. Dar, peste tot în lume, naționaliștii aveau de partea lor elitele societății. Deci, trebuia distruse elitele societății. S-a început în Rusia, prima țară comunistă. Elitele națiunii ruse au fost distruse în număr impresionant. Zeci de milioane de ruși, mai ales intelectuali, partea valoroasă și bogată a poporului a fost internată în lagăre și închisori de exterminare, toate mari și toate celebre, prin teroarea îngrozitoare pe care au instituit-o. Alte milioane de ruși „albi”, anticomuniști, au fugit în străinătate, ceea ce a echivalat cu pierderea lor. Pentru poporul rus ei n-au reprezentat nimic, n-au mai avut nici o contribuție.

Acești evrei bolșevici și-au asociat la putere și alți comuniști din rândul altor etnii și acționau împingând în față poporul rus. Ei îi „reprezentau” pe ruși, în fals. Întreaga omenire credea că ororile sunt făcute de ruși, că bolșevismul este creație rusească și tot răul se înregistrează pe contorul rusesc și totul a fost înțeles în acest mod de conștiința majorităților neinstruite ale popoarelor, până astăzi.

În timpul celui de-Al Doilea Război Mondial, majoritatea zdrobitoare a comisarilor politici din Armata Roșie erau evrei. Ei urmăreau modul în care luptau soldații din linia I și îi împușcau în cap pe cei care nu luptau. Sunt realități dezvăluite de mii de mărturii.

O minimă capacitate de analiză ne îndeamnă să nu confundăm etniile între ele. Nu este tot una să fii rus, sau să fii evreu. Este altceva, așa cum nu este tot una să fii român sau ungar, sârb sau grec etc. Fiecare etnie/popor are propriile trăsături de la Dumnezeu, propriile valori, propriile aspirații etc.

Judeo-globaliștii care au stăpânit la Washington până în 2016 și care stăpânesc încă UE și sunt încă cea mai influentă forță din lumea occidentală, încearcă să ne conturbe creierul cu ideea că toate popoarele, toate rasele, locuitorii tuturor continentelor sunt „o apă și un pământ”. Nu, stimați cititori! Savanții psihologi și sociologi au demonstrat că, în era globală, conștiința națională nu dispare!

După ce Lenin a fost foarte grav rănit prin împușcare, într-un atentat din 1919, de către o tânără naționalistă rusoaică, starea lui de sănătate s-a agravat continuu și s-a pus problema succesiunii la conducerea Rusiei Sovietice. Lenin l-a dorit ca succesori să fie Leon Troțki și s-a opus ca gruzinul/georgianul Iosif Djugașvili (Stalin) să-i fie urmaș la conducerea Rusiei Sovietice și a internaționalismului comunist. Evreii doreau să păstreze puterea pentru ei. Stalin a simțit atunci că poartă un stigmat nedeclarat și ascuns, acela de a nu fi evreu, deși, unii cercetători au încercat să demonstreze că și el ar fi avut ceva sânge evreiesc în familie. Or, în conștiința și în educația evreiască, a fi evreu însemna și înseamnă a avea evreu cel puțin pe unul dintre cei patru bunici.

Răspândirea judeo-bolșevismului în Rusia a făcut ca doctrina să fie îmbrățișată de numeroși etnici ruși și, cu timpul, s-a ridicat o clasă politică de etnie rusă numeroasă, copleșitoare numeric față de evrei. Minoritarii, în primul rând evreii, au păstrat însă controlul asupra Uniunii Sovietice și a mișcării internaționalist-comuniste timp de 35 de ani, 7 sub Lenin și 28 de ani sub gruzinul Stalin, până în 1952. Cu ajutorul acestor noi comuniști etnici ruși, Stalin a trecut la o politică de eliminare a evreilor de la vârful societății sovietice.

Să trecem la o altă listă, de data aceasta de activiști comuniști din România. Constantin Dobrogeanu-Gherea (Solomon Katz), Ana Pauker (Hanna Rabinsohn), Teohari Georgescu (Burach Tescovici), Iosif Chishinevski (Iosif Broitman), Mihai Roller, șef secție Știință și Învățământ la C.C. al P.C.R., Sorin Toma și Silviu Brucan (Saul Brukner), redactori șefi la „Scânteia”, Ladislau Ady, șef al Secției Externe a C.C. al P.C.R., apoi adjunct al ministrului de Interne și șef al Direcției Penitenciarelor din România, Popescu-Doreanu, secretar general la

Președinția Consiliului de Miniștri, Leonte Răutu (Lev Oigenstein), a deținut mai multe funcții, inclusiv secretar al C.C. al P.C.R. , Alexandr Voitinovici, procuror general al României, Istvan Foris, Remus Koffler, Emil Calmanovici, Jacques Berman, Ileana Răceanu (Ilona Papp), Ghizella Voss, Elena Pătrășcanu (Herta Schwamen), Mihai Burcă, Dumitru Petrescu, Florica Bagdasar, ministru al Sănătății, Valter Roman (Ernst Neulander), general și propagandist comunist, Dumitru Coliu (Dimităr Kolev), Liuba Chișinevski, Constanța Crăciun, ministru al Culturii, Alexandra Sidorovici, soția lui Saul Brukner, Lothar Rădăceanu, Marin Gaston, Zeiger, Leontin Sălăjan, ministru al Apărării, Gheorghe Stoica (Moscu Cohn), Avram Bunaciu, secretar general al Ministerului de Interne, apoi ministru al Justiției, Mihail Gavrilovici, șeful de cabinet al lui Gheorghe Gheorghiu-Dej, agent N.K.V.D., prin intermediul căruia era controlat liderul român, Ana Grossmann, activistă de vârf și soție a trei înalți demnitari comuniști (Sorin Toma, Constantin Pârvulescu și Pantiușa Bodnarenko), Herbert (Belu) Zilber, director al Institutului de Conjunctură Economică, Iacob Adam, directorul Institutului de Relații Internaționale, Sara Suhaia, redactor la Editura de Stat pentru Literatură Politică, Sugar Elisabeta, Erdely Ștefan, amândoi lectori la Școala Superioară de Științe Sociale „A.A. Jdanov”, Miklos Kovaci, Redlinger Ladislau, Falcon Berman, toți trei lectori la Școala Superioară de Partid „Ștefan Gheorghiu”, Gheorghe Badrus, propagandist și ambasador al României la Moscova, Petre Lucaci, activiști de partid la Secția de Propagandă și Agitație a C.C. al P.C.R., Ștefan Voicu (Aurel Rottenberg), Ion Rachmuth, Leonte Tismăneanu, Grigore Cotovski, Iosif Schraer, secretar general al Ministerului Afacerilor Interne...

Să trecem la încă o listă și promit să fie ultima pe care o scriu în aceste rânduri. Este lista conducerii aparatului represiv al regimului comunist, Securitatea „Poporului”. Gheorghe Pintilie (Timofei Bodnarenko, zis Pantiușa), șeful Securității din România, Alexandru Nicolski (Bruno Boris Grünberg), adjunct al șefului Securității din România, Butyko Francisc, director al Serviciului de anchete penale în cadrul Securității Statului, general Demeter Sandor, director al Serviciului de cadre al Securității Statului, maior Wilhelm Einhorn, director al secretariatului Direcției Generale a Securității Statului, apoi colonel și adjunct al șefului Direcției de Informații Externe, Adalbert Ijac (Iszaek), al doilea adjunct al șefului D.I.E., Postanschi, director general al Canalului Dunăre-Marea Neagră din perioada în care se lucra cu munca forțată a deținuților politici, generalul Bucicov, director în Securitatea Statului, însărcinat cu paza demnitarilor, colonel Lixandru Vasile, director general al penitenciarelor, Ștefan Koller, colonel și comandant al penitenciarului Aiud, Mișu Dulgheru (Mihai Dulbergher), fost contabil de bancă, ajuns general și șef al Direcției de Cercetări penale a Securității Statului și șef al Brigăzii Mobile, emigrat în Israel (1987), Iulian Sorin, general și șef al Serviciului Artă-Cultură, din fosta Direcție I a Securității Statului, ajuns, după evenimentele din decembrie 1989, secretar general al Federației Comunităților Evreiești din România, omul de încredere, „mâna dreaptă” a rabinului șef al României, care s-a ocupat de adunarea de documente din Arhivele României, cu ajutorul cărora Comunitățile Evreiești din România să poată acuza statul român de genocid și să poată pretinde despăgubiri materiale și să revendice proprietăți, Antoniu Sami (Aritonovici Samuel), director adjunct la Direcția Anchete Penale în cumplitii ani 1948-1952, emigrat în Israel, Andreescu Matusei (Mathuseevici Nathan), temut anchetator penal la Brigada Mobilă și apoi la Direcția de Anchete Penale (1946-1962), Gheorghe Vidrașcu (Vama Didenko), general, fost agent KGB în timpul războiului, rămas în România după 23 august 1944, Petre Petrescu (Piotr Gonciaruk, zis Petea) , Mișa Sadovici, Vitali Holostenko, Răzvan Sergiu, loctiitor șef serviciu în Securitatea Poporului, emigrat în Israel, Ceaslavski, șef de serviciu în Securitatea Poporului între anii 1947-1953, Fischer Simon, fost frizer al Anei Pauker, ajuns loctiitor șef serviciu în Securitatea Statului, Neidman Gingol, consilier și profesor la Școala de Securitate, emigrat în SUA, Simon Jaques, loctiitor șef serviciu între 1947-1962, plecat în Israel, Rusu Mircea, anchetator între 1947-1956, ulterior stabilit la Los Angeles, L. Mureșan (Davidovici Leon), anchetator între 1948-1958, emigrat în SUA, Franco Sandu, emigrat în Israel, Lenobel

Barbu, anchetator, Micle Tedy, anchetator, Roșca, anchetator în Brigada Mobilă și DGSP, plecat în Israel, Mahler William, anchetator, plecat în Israel, Sergiu Nicolau (Serghei Nikonov), fost condamnat, în România, la muncă silnică pe viață, pentru spionaj, ajuns Director general SSI, iar mai târziu șef al DIA, Mihai Gavriiliuc, analfabet, succesor al lui Vasile Vâlcu la conducerea DIE, Ion Stroescu (Isidor Selinger), șeful Direcției Coordonării SSI, Flamboly Telemaques, Negru Nicu, plecat în Israel, Segal Luiza, Bainer Sigi, anchetator tortionar la Securitatea din Cluj, Hosu Estera, Gersohn Clara, Haber Estera, Wincler Viorica, Mateescu Ella, colonel Alexandru Szacso și mulți alții. Gavrilă Birtaş, Mișu Dulgheru, Ion Crișan, Matusei Andriescu, Sergiu Nicolau, Victor Nicolau, Petre Petrescu, Naum Grigore, Alexandru Guțan, erau cu toții evrei din Basarabia, agenți ai NKVD. Mai trebuie adăugat un fapt deloc lipsit de importanță: soția ministrului Securității, apoi ministru al Ministerului Afacerilor Interne, Alexandru Drăghici, pe nume Martha Cziko, evreică din Ungaria, a fost un adevărat consilier politic al MAI, colaboratoare a serviciilor sovietice de informații. O mulțime de generali de securitate erau minoritari. Printre aceștia, Vladimir Mazuru, Ioan Vinze, Piotr Gonciaruk, Bucikov, Alexandru Demeter, Mihail Boico, Sergiu Nicolau (Serghei Nikonov), Ivan Pantelimon, Ambruș...

În România, printre comuniști, s-a aflat un număr foarte mic de etnici români. Majoritatea zdrobitoare erau evrei, unguri, țigani și rusofoni, ultimii mai ales în Basarabia și în Bucovina. Dintre puținii etnici români, membrii ai Partidului Comunist, unii nu au intrat din convingere, ci au fost infiltrați de Siguranță, ca informatori.

În instrucțiunile pe care le-a dat privitor la România, Stalin a spus că șeful partidului și al țării și șeful guvernului trebuie să fie etnici români, pentru că oricum vor conduce minoritarii, pentru că românii nu au resurse umane să controleze partidul și țara. De asemenea, a cerut ca prim-ministrul să fie lider al unui partid țărănesc, întrucât 80% din poporul român era format din țărani. Așa a ajuns Gheorghe Gheorghiu-Dej conducătorul României, chiar dacă, în primii ani ai ocupației militare sovietice, influența evreicei Ana Pauker a fost cel puțin la fel de mare. În februarie 1945, regele i-a oferit fotoliul de prim-ministru lui Iuliu Maniu, cu toate că nu era comunist, pentru că aplica ordinul lui Stalin, iar Maniu era liderul Partidului Național Țărănesc. Maniu a refuzat. În toate momentele istorice foarte grele, când se aștepta de la el implicare, Maniu a făcut pasul înapoi, acționând în „așteptare strategică”, dar istoria nu avea răbdare. Ca urmare, a mai fost o singură opțiune: șeful celui de al doilea partid țărănesc, Frontul Plugarilor, bogatul avocat Petru Groza, care nu a fost niciodată membru al PCR. Dar, în spatele acestor doi etnici români, Dej și Groza, puterea în România a fost controlată de minoritari, în primul rând de evrei. După cum ați văzut în lista de mai sus, punctele cheie, „butoanele” regimului ocupației militare sovietice, au fost în mâini evreiești, ungurești și țigănești. Aceștia au fost principalii tortionari ai poporului român.

Ca urmare, după încheierea Tratatului de Pace de la Paris și divorțul amiabil dintre regimul ocupației sovietice și regele Mihai, la 30 decembrie 1947, după modelul din URSS, s-a trecut la lichidarea elitelor etniei române. În malaxorul gulagului au ajuns și foarte puțini evrei (în general, foști informatori ai Siguranței). Dintre minoritățile naționale, alături de români au suferit doar sașii care au fost deportați în Uniunea Sovietică, pe timp de cinci ani. Acest demers de distrugere a elitelor etniei române a avut urmări dramatice pentru țară și pentru zeci și zeci de mii de familii. El s-a inițiat și desfășurat sub masca luptei ideologice în favoarea promovării „intereselor clasei muncitoare și a țărănimii” și împotriva „burghezo-moșierimii”. În realitate, judeo-comuniștii internaționaliști distrugeau elitele națiunii/etniei române. În lipsa acestor elite, România putea fi stăpânită ușor și jefuită fără opoziție. România a fost prada judeo-comuniștilor internaționaliști!

Operațiunea s-a făcut cu multă subtilitate și în ea au fost implicați și etnici români. Fără să intrăm în multe detalii, amintesc faptul că „Experimentul Pitești”, conceput de judeo-bolșevici și

ordonat de Alexandr Nicolski (Boris Grünberg) prevedea ca etnici români, foști patrioți legionari, în frunte cu studentul legionar Țurcanu, să-și chinuie victimele îngrozitor, până la distrugere fizică și morală și să creeze alte detașamente de deținuți care să practice acele torturi rar egale în istorie. Toată ticăloșia urma să fie pusă pe seama românilor și anume a celor mai naționaliști dintre ei, legionarii. Era ca un sistem piramidal care, dacă s-ar fi continuat, ar fi distrus ușor toate valorile de etnie română din țară.

Dar, puținii etnici români din conducerea țării, în frunte cu Groza și cu Dej, au înțeles ce se întâmplă și s-au îngrozit ei înșiși de proiectul judeo-bolșevic. Iată, în acest sens, un citat din Petru Groza, referitor la un moment petrecut în primăvara anului 1948:

„Astă noapte, pe la ora 12, o voce la telefon mă implora să mă duc imediat la sediul Comitetului Central al Partidului [Muncitoresc Român], că pun la cale fapte foarte grave, de care voi răspunde eu. Când am întrebat cine este, mi-a închis telefonul. Tulburat și nedumerit, m-am îmbrăcat în grabă și am pornit spre Comitetul Central. Acolo, spre surprinderea mea și a celor prezenți, am găsit pe Ana Pauker (Hanna Rabinsohn), pe Vasile Luca (Laszlo Luka), pe Iosif Chișinevschi (Iosif Broitman) și pe Teohari Georgescu (Burah Tescovici). Se găseau în plină discuție aprinsă, iar intrarea mea i-a surprins și încurcat. I-am întrebat despre ce este vorba, căci în calitatea mea de prim-ministru aș dori să fiu și eu informat, ca să nu fiu surprins de evenimente. Erau cu toții congestionați la față în urma discuțiilor avute și nu prea vroiau să-mi comunice subiectul discuției. După multe insistențe, i-am asigurat de devotamentul meu pentru partidul comunist și de încrederea pe care trebuiau să o aibă față de mine. Vasile Luca mi-a spus că au discutat despre suprimarea celor 6.400 de oameni arestați, majoritatea intelectuali, conservatori reacționari și dușmani ai poporului, care, dacă vor fi lăsați în viață, ar putea deveni foarte periculoși. Că, în urma discuțiilor avute, ei erau cu toții de acord că singura soluție era să scape de ei, să se facă o noapte a Sfântului Bartolomeu, ca în Franța, și să fie cu toții suprimați... Îngrozit și desfigurat, am început să urlu și să le spun că, printre arestați, se mai găseau și rude de ale mele și prieteni, care m-au ajutat în vremuri grele, când și eu eram arestat, și mi-au salvat viața. Că suprimarea lor fără judecată va avea un ecou internațional foarte defavorabil pentru țară și regimul nostru, și chiar pentru Partidul Muncitoresc Român... Că e mai bine să-l întrebe pe Stalin, care are răspunderea a tot ce se întâmplă în țara noastră. Două ore am discutat apoi cu Vasile Luca, cel mai înverșunat dintre ei... că răspunderea mea este enormă și istorică, iar eu nu pot să-mi iau partea mea de răspundere la acest masacru al intelectualilor români, iar dacă se întâmplă acest fapt, eu îmi prezint demisia, orice consecințe ar fi să îndur după aceasta... Că demisia mea ar fi o dezavuare a celor ce au hotărât masacrul, fapt care va fi comentat de adversarii noștri și de presa din Occident. Față de opunerea mea categorică, dar mai ales de argumentul Stalin și Occident, Luca i-a convins și pe ceilalți să amâne hotărârea și să găsească o altă soluție fără zgomot, întru realizarea aceluiași scop... Astfel, în zori m-am înapoiat acasă, zdrobit și desfigurat. A fost cea mai cumplită noapte din viața mea...”

Aparatul de partid, de stat și de securitate era înțesat de evrei, unguri și țigani, cu profunde sentimente antiromânești, ascunse în spatele luptei ideologice de clasă. Comunismul din România, în primele sale decenii, a fost unul de sorginte sovietică/cominternistă, străin de tradițiile poporului român. După mulți ani, un grup de etnici români, în frunte cu Dej și Ceaușescu, au introdus în proiectele politice socialiste de stat, așa-zis comuniste, interese reale ale României și ale românilor. Indiferent de vocile care resping această idee, ea este o realitate a istoriei pe care propaganda în favoarea regimului colonialist de astăzi nu o vor putea ascunde.

Etnicii români din conducerea României s-au constituit într-o grupare care a militat activ și eficient pentru a scoate România de sub controlul minoritarilor și a intereselor eminentamente internaționalist-comuniste, străine. În fruntea lor s-a situat Gheorghe Gheorghiu-Dej, care a

aționat cu multă diplomație, uzând de toată viclenia pe care a dobândit-o în cei 12 ani de temniță pe care i-a efectuat, când supraviețuirea fără tortură era condiționată de această însușire nedemnă, dar necesară în situațiile cu care s-a confruntat. Scopul de a supraviețui scuză mijloacele, ca să-l parafrazăm pe don Niccolo Machiavelli, autorul *Principelui*. Gruparea național-românească i-a cuprins, în principal, pe Dej, Bodnăraș, Ceaușescu, Maurer și numeroși alții mai puțin importanți. Maurer și Bodnăraș merită mențiuni speciale, pentru că erau ei înșiși minoritari etnici. Maurer avea tatăl alsacian și mama româncă, iar Bodnăraș avea tatăl ucrainean și mama nemțoaică. Amândoi au susținut regimul comunist, dar, la chemarea lui Dej, au contribuit decisiv la românizarea României, la curățirea aparatului de partid, de stat, din Armată și din Securitate, de o mare parte dintre evrei, unguri și țigani, de o mare parte a agenturii sovietice și au contribuit la emanciparea etniei române.

În 12 august 1952, Stalin a declanșat politica de despresurare a URSS de încercuirea evreiască sufocantă. În acea noapte, în temuta închisoare Liublianka din Moscova, au fost executați 13 activiști comuniști evrei. Ulterior, au fost arestați și aruncați în gulag toți medicii evrei care deserveau conducerea bolșevică, după ce ei organizaseră un complot care viza lichidarea lui Stalin. Pentru moment, se părea că evreimea nu mai are viitor la conducerea lumii comuniste. Gheorghiu-Dej aștepta acest moment și era mai de multă vreme avizat. Primul care i-a atras atenția asupra unei viitoare politici antievreiești a lui Stalin a fost generalul sovietic Ivan Susaikov, care l-a și sfătuit să nu se recăsătorească, în conformitate cu moda timpului, cu o evreică din URSS. Profitând de acest moment istoric, pe care îl aștepta, Gheorghe Gheorghiu-Dej a reușit să doboare principalul grup evreiesc de putere Pauker, Teohari și Luca și sutele de activiști evrei din spatele lor. Cu aprobare de la Moscova, i-a lovit fără cruțare pe judeo-bolșevici, cel mai tare pe Vasile Luca, care avea să moară în 1963, după 11 ani de suferință în gulagul la a cărui înființare a contribuit și el. A murit scriind scrisori lui Gheorghiu-Dej de la care implora iertare...

Într-un alt moment favorabil, în 1957, când la Moscova erau lupte pentru putere, Dej și echipa sa l-a înlăturat și pe influentul Iosif Chișinevski (Broitman), vice-prim-ministru, responsabil de activitatea Ministerului Securității.

De asemenea, grupul lui Gheorghiu-Dej a susținut politica generală de emancipare națională, care s-a concretizat prin desființarea Sov-Rom-urilor (1955), desființarea cotelor obligatorii de produse agricole impuse de sovietici țăranilor români (1957), determinarea retragerii armatei sovietice de ocupație (1958), opoziția față de integrarea în sistemul economic internaționalist comunist/Planul Valev (1964), declararea independenței politice a României, respectiv Declarația din aprilie 1964, proclamarea încheierii luptei de clasă (1964), amnistia generală și desființarea gulagului (1964). De asemenea, acest grup politic a declanșat dictatura de dezvoltare, care avea să cunoască cele mai mari rate de dezvoltare în timpul conducerii României de către Nicolae Ceaușescu. În timpul cât prim-ministru al României a fost Ion Gheorghe Maurer (1961-1974), rata de dezvoltare a României a fost de 9% pe an, întreaga economie fiind exclusiv românească. Astăzi, se dezvoltă economia străină din România, cu o rată de dezvoltare de 5-6%, rată de pe urma căreia profită în cea mai mare măsură străinii, nu românii. Doar 10-12% din totalul capitalului din România mai este românesc.

După retragerea Armatei Roșii din România (1958) și până la lovitura de stat din 22 decembrie 1989, românii și-au luat țara înapoi și au beneficiat de independență națională, într-o măsură foarte mare, în ciuda faptului că țara era membră a Tratatului de la Varșovia și a Comunității de Ajutor Economic Reciproc a țărilor socialiste. În perioada acestui regim politic socialist de stat, drepturile individuale ale cetățenilor au fost mult restrânse. Mă refer la libertatea de expresie, la libertatea de a călători liber, libertatea de asociere și altele. În schimb, regimul socialist de stat a consolidat drepturile colective ale românilor la niveluri care nu s-au mai atins niciodată, nici înainte de al doilea război mondial și nici după decembrie 1989. Mă

refer la faptul că toate, absolut toate bunurile din România, baza materială a societății și economia țării erau în mâinile românilor și folosite în interesele României.

Drepturile individuale pierdute, la care ne-am referit, ca și altele, la care nu ne-am referit, au fost, cel puțin parțial, compensate de alte avantaje naționale mari. Creșterea demografică era sănătoasă și asigura continua creștere a procentului de etnici români din totalul populației țării. Se asigura gratuitatea integrală a îngrijirii sănătății pentru întregul popor. Se asigurase un învățământ calitativ superior și integral gratuit, de la creșă, până la nivel de doctorat. Se asigurau locuri sigure de muncă pentru toți locuitorii României. Multe dintre cifrele vehiculate în ultimii ani, din acest punct de vedere, sunt false. Până în decembrie 1989, în România, inclusiv cu lucrătorii din agricultură, existau 12,5 milioane de locuri de muncă. Exista stabilitate monetară remarcabilă și stabilitate legislativă. De asemenea, se asigurau locuințe din fondul de stat pentru toată populația României, timpii de așteptare fiind de maximum doi ani. Ceea ce scriem aici nu este propagandă în favoarea regimului politic socialist de stat, ci este o realitate istorică. Desigur, mulți pot citi rândurile acestea și să le interpreteze prin viziuni și nemulțumiri personale și să încerce să tragă concluzii generale, prin viziune individuală. Nu putem împărtăși aceste păreri. Noi scriem fără dragoste față de vreun regim politic sau față de altul și, de asemenea, fără ură față de vreun regim politic sau față de altul. Căutăm adevărul și credem că îl și găsim, într-o măsură importantă. Adevărul este singurul egal al lui Dumnezeu!

Politica de independență națională față de URSS și de înălțare a poporului/etniei române, începută de Gheorghiu-Dej, continuată și dezvoltată de Nicolae Ceaușescu, a avut opoziție surdă internă, în rândul partidului comunist, al guvernului, al Securității și al Armatei. Această politică de independență față de URSS (discutabilă din punct de vedere al factorilor de risc pentru securitatea națională pe care i-a generat) era foarte agreată de poporul român. Din această cauză, comuniștii cominterniști din partid, mai ales minoritarii etnici, au fost nemulțumiți de Nicolae Ceaușescu și grupul de lideri naționaliști români, dar nu puteau declara motivul care era respins de popor. Vechii comuniști îl criticau pe la toate colțurile pe Ceaușescu și doreau răsturnarea lui. Securitatea era nemulțumită de controlul sever al partidului și de faptul că Ceaușescu le dădea privilegii, dar limitat, sub nivelul lor de așteptare. În același timp, Securitatea, creație a serviciilor sovietice de informații, a rămas permanent racordată la acestea și a fost principala instituție-laborator pentru pregătirea înlăturării lui Ceaușescu și readucerii României sub controlul Uniunii Sovietice. Criticii lui Ceaușescu susțineau că îndepărtarea de Moscova este o mare greșală, iar România, fără sprijin sovietic, nu va mai putea rămâne țară socialistă, nefiind capabilă să oprească singură penetrația țărilor occidentale. În 1978, vechiul combatant cominternist Constantin Pârvulescu, membru fondator al PCR, l-a criticat deschis și frontal, în cadrul unui congres al partidului, pe Nicolae Ceaușescu, pentru cultul personalității pe care l-a practicat.

Cominterniștii nu puteau să-l acuze pe față de ceea ce îi dorea pe ei mai tare, respectiv pentru politica antisovietică, pentru a nu își ostiliza populația. De aceea, ei îl criticau pentru cultul personalității, nu pentru antisovietism. Acțiunea lui Constantin Pârvulescu a eșuat, Ceaușescu având un sprijin puternic în interiorul partidului. Bătrânul bolșevic cominternist Pârvulescu va rămâne conectat la acțiunile anticeaușiste și va fi unul dintre cei șase semnatari ai unei scrisori anticeaușiste care a făcut mare vâlvă după ce a fost citită la posturile occidentale de radio în limba română.

În cele din urmă, cu sprijinul și ocrotirea Securității, a generalului Iulian Vlad, personal, s-a constituit grupul anticeaușist compus din gen. Ion Ioniță (țigan), gen. Nicolae Militaru (Lepădat-țigan), Silviu Brucan (Saul Brukner-evreu), Ion Iliescu (bunicul Vasili Ivanovici evreu, mama țigancă), gen. Ștefan Kostyal (evreu-maghiar), Virgil Măgureanu (Imre Asztalos), Alexandru Bârlădeanu (Sasha Goldenberg) și alții. Întregul grup era unul de formație cominternistă, judeo-internaționalistă.

Securitatea, sub conducerea lui Iulian Vlad, i-a ocrotit pe acești minoritari și, la ora „H”, i-a suit la putere. Generalul Vlad era etnic român, dar format ideologic sub pulpana internaționalismului comunist, intrat în Securitatea de sorginte sovietică, cea creată sub bagheta lui Alexandr Saharovski și a rămas toată viața marcat de această formație. Chiar și după o viață întreagă, în memoriile generalului Vlad, de fapt niște discuții purtate cu generalul Aurel Rogojan, el și-a etalat mentalitatea rămasă ancorată la nivelul anilor '50. Iulian Vlad are cuvinte de laudă la adresa fostului ministru torționar al Securității, Alexandru Drăghici, cel ale cărui arhicunoscute crime odioase au fost deconspirate de anchetele din anii 1967-1968. Acele concluzii ale anchetelor nu i-au putut schimba lui Vlad opțiunea. Dar ce să mai vorbim: la nivelul anului 2015, pe luptătorii din rezistența antisovietică și antibolșevică generalul Vlad i-a numit în continuare „bandiți”! Sub masca anticeaușismului, motivat de „cultul personalității”, „dictatură insuportabilă” etc, s-a dat o lovitură de stat antiromânească, prin care România a fost luată românilor și dată minoritarilor cominterniști pe care i-am menționat mai sus. Ei nu au mai cedat această putere decât atunci când au predat România judeo-globaliștilor occidentali, care o stăpânesc astăzi, au transformat-o într-o colonie a multinaționalelor și o jefuiesc sistematic și integral. O mână de minoritari și de români jidoviți îi sprijină în acest demers, pentru aceasta fiind lăsați să se îmbogățească.

Conducătorii României judeo-capitaliste de astăzi și-au dat mâna peste timp cu judeo-bolșevicii care au stăpânit-o în timpul ocupației militare sovietice și care au luat-o românilor în după-amiaza de 22 decembrie 1989. România, ca o pradă, a fost smulsă dintr-o mână într-alta, iar poporul român a fost neatent!

Un argument vizibil de către toată lumea, inclusiv de către cei interesați să combată ideea de mai sus, care nu poate fi trecut cu vederea, este Legea 217/2015. Unul din articolele legii prevede că toate sentințele pronunțate după al doilea război mondial de instanțe legal constituite la data respectivă rămân valabile în continuare, cei condamnați nu se reabilitează și rămân cu stigmatul dobândit de la judeo-bolșevicii: numele lor nu poate fi dat unor străzi, instituții, fundații, cărțile lor nu pot fi promovate, ei nu pot avea în public statui, portrete etc. Iar cei vizați sunt unii dintre cei mai importanți gânditori și savanți români din toate timpurile. Legea prevede sancțiuni aspre, inclusiv pedepse de cinci ani de închisoare. Aceasta este libertatea de expresie pe care ne-au promis-o cei care, în schimbul unor presupuse drepturi individuale, ne-au luat drepturile colective ale românilor și bogățiile țării, cele care ar trebui să aparțină inclusiv copiilor care nu s-au născut încă.

Judeo-globaliștii de astăzi, cei care propagă „multiculturalismul”, „discriminarea pozitivă”, distrugerea națiunilor europene prin popularea continentului nostru cu zeci de milioane de emigranți de toate culorile, nuanțele și formele de ochi, sunt continuatorii de sânge ai judeo-bolșevicilor internaționaliști proletari care au distrus elitele naționale ale popoarelor pe care au reușit să le acapareze în perioada stalinistă. Astăzi, ei se bazează pe serviciile secrete pe care și le-au aservit, controlând statele printr-o perversă „luptă împotriva corupției”, care nu este altceva decât o formă mascată de dominație. La noi, în România, dacă lupta împotriva corupției va mai continua în aceeași formă ca în vremea „binomului”, toți oamenii de afaceri români își vor pierde afacerile în favoarea imperiilor economice controlate de serviciile secrete și în favoarea multinaționalelor hrăpărețe, cei mai mari evaziioniști ai țării.

Dar, cum speranța moare ultima, în finalul rândurilor mele, doresc să reamintesc cuvintele spuse de președintele Donald Trump, în anii 2016 și 2017, respectiv că el crede și militează pentru o Europă a națiunilor, iar statele care nu vor urma SUA pe această linie politică, vor avea mari probleme!

Col. (rtr) **Valer Hodorog**
președintele Filialei Jud.Sibiu
a A.N.C.M.M.R. din M.A.I.

SINDROMUL PREZENTULUI CARE ȘTIE

După cele două călătorii ale mele (una în 2015 și alta în 2017), pentru a vedea la fața locului - și, prin asta, pentru a-mi însuși o lecție la tabla geografiei - scenă pe care s-a jucat spectacolul mondial de șase luni, am citit mult despre bătălia care a marcat secolul XX, considerată și una dintre cele mai salbatice din istorie.

În cazul celor mai multe cărți și studii, m-am întâlnit cu ceea ce aș numi *sindromul rescrierii trecutului din perspectiva prezentului care știe*. Altfel spus, fără sa-și dea seama, mulți istorici abordează evenimentele din 1942, care au premers bataliei de la Stalingrad, din perspectiva celor care știu sfârșitul, înfrângerea umilitoare a nemților, spargerea flancurilor ținute de români, rezistența supraomenească a apărătorilor din Armata 62, condusa de Vasili Ciulkov, suferințele fizice și morale ale nemților din „pungă”, capitularea lui Paulus, trecerea inițiativei strategice în mâinile rușilor.

De aici, câteva note definitorii ale abordării Stalingradului, între care, la loc de frunte se numără concentrarea pe operațiunile nemților, dar mai ales pe greșelile lui Hitler din 1942, și, în plan secund a dezastrului de la ruși sub bombele Stuka, a disperării lui Stalin, a umilinței retragerii.

Operațiunile Wehrmactului din primăvara și vara lui 1942 sunt văzute din perspectiva finalului din 2 februarie 1943. În consecință, în descrierea operațiunilor în radiografia faptelor și vorbelor lui Hitler, se caută în mod automat greșelile care, potrivit istoricilor, au făcut inevitabil Stalingradul. De la subestimarea adversarului, până la lipsa de flexibilitate a lui Paulus. În cazul lui Stalin, având în vedere c-a învins la Stalingrad, greșelile, aberațiile, deși recunoscute ici-colo, nu par a fi pe măsura celor comise de Hitler, care a pierdut.

Înțelegerea trecutului presupune însă să ne situăm în momentul cercetat și să judecăm personajele și evenimentele, așa cum au fost ele la vremea lor, cu viitorul neștiut în față, ca și cum habar n-am avea care a fost sfârșitul istoric.

După ce am văzut la Stalingrad până unde au ajuns nemții (la o sută de metri de Volga!), mi-am dat seama că Hitler n-a fost nebun când a refuzat stoparea asaltului și refacerea Armatei a 6-a. Cine credea că acea sută de metri până la Volga nu putea fi străbătută de cea mai puternică armata a Wehrmactului, Armata a 6-a condusă de Paulus?

Hitler a acuzat c-a lăsat descoperite flancurile prin atibuirea lor românilor, lipsiti de echipament corespunzător. Cum îi putea trece prin cap însă că Armata a 62-a va rezista în marginea Volgăi exact atât timp avea nevoie Stalin să pregătească „Uranus”?

Dacă evităm însă rescrierea trecutului din perspectiva prezentului atotștiutor, și ne vom muta, cu viziune cu tot, în realitățile din 1942, vom descoperi, înainte de Stalingrad, o armată Roșie umilită, o Uniune Sovietică pe marginea prapastiei. *Au bord du gouffre*, cum spune Jean Lopez chiar din titlurile cărții sale. Ordinul 227, intrat în istorie sub numele „Niciun pas înapoi”, din 28 iulie 1942, ne-o dovedește.

UN DOCUMENT ȚINUT SECRET TIMP DE APROAPE JUMĂTATE DE SECOL

Puține sunt cărțile consacrate lui Stalin în partea despre război care să nu descrie împrejurările în care a luat naștere documentul. Dmitri Volcogonov, în Stalin: Triomphe et tragedie, înfățișează astfel momentul petrecut la Kremlin:

Într-o zi, după raportul lui Vasilievski (General Locotenent Alexandr Vasilievski, șeful Marelui Stat Major din 26 iunie 1942, unul din puținii militari care au planificat operațiunile sovietice la nivel global, din 23 iulie 1942, reprezentând STAVKA la Stalingrad-n.n.) Stalin a început să se plimbe nervos încolo și înapoi prin biroul său și, deodată, se apucă să vorbească și despre altceva decât operațiile: Ordinul Cartierului General nr.270 din 16 aprilie 1941 a fost uitat! Mai ales în Statele Majore. Pregătește un nou ordin către trupe cu această idee: Retragerea fără ordin e o crimă și va fi pedepsită după severitatea tipică vremurilor de război.

- Pentru când îl vreti?

- Pentru azi chiar. Veniți imediat ce documentul e gata.

În seara de 28 iulie 1942, după ce-a revăzut a doua oară textul Stalin a semnat celebrul Ordin nr.227, al Comisarului Poporului pentru Aparare care, după război a fost bine ascuns pe fundul arhivelor militare”. (*Dmitri Volcogonov, Staline: Triomphe et tragedie, Flammarion 1991, pp385-386*)

Amănunte despre transmiterea ordinului în toată Armata Roșie pot fi întâlnite în eseu „Ivan’s War” de Catherine Merridale, Ordinul 227 a fost emis pe 28 iulie 1942. La insistențele lui Stalin, el n-a fost tipărit niciodată pentru o distribuție generală. În schimb, conținutul său a fost transmis fiecărui bărbat și fiecărei femei din Armată. <<Cuvintele noastre trebuie să fie puternice, concise, clare și concrete> li s-a spus comisarilor politici << nu trebuie să fie o singură persoană căreia să nu-i fie familiar ordinal tovarășului Stalin>>. În rânduri stranse, înghesuiți sub soare și în vânt, soldații ascultau rostogolirea apelului despre rușine” (*Catherine Merridale, Ivan’s War. Life and death in the Red Army 1939-1945, Henry Holt & Co., 2007, Kindle Edition, p.156*).

Ordinul se găsește pe Wikisource în rusă, engleză și franceză; în română nu a fost tradus.

Varianta originală rusească a ordinului conține și un soi de lămurire a conținutului chiar în subtitlu „Asupra măsurilor vizând reîntărirea disciplinei și ordinii în Armata Roșie și interzicerea neautorizată de retragere de la posturile de luptă”.

- Cartierele Generale de front și comandanții fiecărui front;
- Statele Majore ale Armatei și comandanții fiecărei Armate;
- Comandanții și Comisarii de armată și de divizie.

Măsurile pentru primul nivel sună astfel:

Cartierul General al Armatei Roșii ordonă:

1. Cartierele Generale de front și, înainte de toate, comandanții fiecărui front trebuie:

a. necondiționat, să elimine dorința de retragere din rândul trupelor și cu o mână fermă să facă să înceteze propaganda că noi putem și trebuie să ne repliem cât mai departe de către Est, și că o astfel de retragere nu face nici un rău.

b. Necondiționat, să demită din funcțiile lor și să-i trimită în fața Curții Marțiale în cadrul fiecărui front între unul și trei (în funcție de situație), fără Ordinul Cartierului General Al frontului, a trupelor lor de pe pozițiile ocupate,

c. Să formeze în cadrul fiecărui front între unul și trei (în funcție de situație) Batalioane disciplinare (800 de persoane fiecare), în care ofițerii, subofițerii și comisarii din toate serviciile Armatei care au fost vinovate de încălcarea disciplinei din cauza lașității sau incompetenței să fie trimiși și puși în cele mai diferite sectoare ale frontului pentru a le da șansa de a spăla prin sângele lor crimele împotriva Patriei-Mame”.

La al doilea nivel, al Statelor Majore de Armată, și, înainte de toate al Comandanților fiecărei armate, măsurile vizează mai întâi aplicarea și în acest plan a măsurilor ordonate pentru Cartierele Generale de Front. Comandanții de divizii care se retrag fără ordin sunt trimiși la Curtea Marțială a Armatei și nu la cea de la Cartierul General Suprem.

Se înființează în cadrul fiecărei Armate companii disciplinare (până la 10) alcătuite din 150-200 de persoane. Aceste companii sunt în subordinea Comandantului de Armată. La Stalingrad, de ele răspundea Vasili Ciukov, Comandantul Armatei a 62-a.

Lt.col.(tr) **Mihai Lucian Valea**

Coordonatorul clubului filatelic „Bisnumphilia”
al Cercului Militar Bistrița

„Capul de bour” în an aniversar

Pe 15 iulie (27, stil vechi) aniversăm 160 de ani de timbru poștal românesc. „Atelia Timbrului de la Iași, la cererea Ministerului Finanțelor nevoit să rezolve problema „marcirisirii scrisorilor”, tipărește primele mărci poștale autohtone. În conformitate cu tarifele poștale ale vremii, sunt imprimate timbre pe valori și cantități astfel:

- 27 parale = 6016 buc = 188 coli, pe hârtie roz vârgată orizontal
- 54 parale = 10016 buc = 313 coli, pe hârtie verzui vârgată orizontal
- 81 parale = 2016 buc = 63 coli, pe hartie albastrii nevărgată
- 108 parale = 6016 buc = 188 coli, pe hârtie roz vârgată orizontal

A fost confecționată și matrița mărcii poștale pentru ziare, cu legenda în litere latine și valoarea de 10 parale; marca nu a mai fost produsă. La 10 octombrie 1858, s-au modificat tarifele poștale, iar mărcile aferente primei emisiuni „Cap de bour” sunt retrase.

În 1 noiembrie 1858, vor fi puse în circuitul comercial poștal al Moldovei, mărcile „Cap de bour”, emisiunea a II a. Acestea se vor afla în circulație până la 5 mai 1862.

Se considera (Kiriac Dragomir) că emiterea de marcă poștală proprie de către Principatul Moldova, aflat atunci sub suzeranitate otomană, reprezintă un act clar de emancipare națională. Sunt autori care neagă aspectul profund național al emiterii de timbru propriu (fără aprobarea Înaltei Porți), afirmând că aceasta ar fi avut loc numai din rațiuni economice.

Opinăm că emiterea de marcă poștală autohtonă de către Moldova este, în primul rând, un act de emancipare națională și abia apoi răspuns la un set de necesități economice. Părerea regretatului filatelist Cezar Vasilescu este că dacă ar fi fost în joc: „numai rațiuni economice, s-ar fi emis o marcă având legenda cu eventual denumirea principatului emitent și valoarea fiscală exprimată în parale. Nu ar fi fost, ostentativ aproape, imprimat pe aceste emisiuni de timbru autohton, simbolul heraldic al Moldovei: bourul (bos urus), astfel devenind inutilă imprimarea numelui principatului, cu litere chirilice sau latine. Suntem pe deplin de acord cu opinia marelui filatelist.

Utilizarea sintagmei „porto scrisorii” (și „porto gazetei”) tipărită cu chirilice pe mărcile primei emisiuni și latine pe mărcile celei de a doua este corectă. Ea face referire la „portul scrisorii” sau „transportul scrisorii/gazetei.” Deși a stârnit confuzie, mulți colecționari bănuind că „porto” face referire eronată la plata taxei poștale, care se achită „franco”, semnificația vocabulei nu are legătură cu plata taxei, ci numai cu transportul scrisorii! Totuși, data fiind persistentă confuziei susamintite, începând cu prima emisiune „Principatele unite, 1862”, în legenda mărcilor poștale se va utiliza vocabula „franco”.

Valoarea pecuniară a primelor mărci poștale românești este dată tocmai de marea lor raritate! În circuitul comercial filatelic uzual nu se găsesc mărci autentice aferente primei emisiuni „Cap de bour”! Așa-zisele „reimpresiuni” sunt contrafaceri, chiar dacă au fost comise cu matrițele originale. Se află în circuitul comercial filatelic (mai ales virtual) contrafaceri și falsuri periculoase, toate comise în scop de speculă, începând din 1891 până în prezent.

Diamantele coroanei filateliei române, mărcile „cap de bour”, sunt în total de 630 buc, obliterate și neobliterate, și se află în marile colecții mondiale, numai rar apărând vreo piesa la câte o renumită licitație internațională, la cotații halucinante!...

Opinăm că, emisiunea de timbru poștal autohton reprezintă un pas spre unitatea națională a românilor.

Col. (r) dr. **Alexandru Bucur**

Membru al Filialei Județene Sibiu
„Gl. Ilie Șteflea” a ANCMRR

Amintiri din viața de ofițer Sibiu, 1986-1990

La începutul anului 1986, în perioada 6 ianuarie-3 martie, am fost trimis la un curs de psiho-pedagogie, la București. Am fost cazat într-un bloc de la Piața Coșbuc, la parter, împreună cu locotenentul Popa Titi (chimist, promoție 1983) și căpitanul Bujor Puiu (intendant, la Școala de maiștri și subofițeri din Sibiu). În același bloc erau cazați și meseriașii care lucrau la Casa Poporului. Condiții vitrege: frig, curent, ninsoare din belșug. Programul era destul de lejer. Lectorii erau foarte bine pregătiți: șeful cursului era colonelul Drăgoi, un bărbat hâtru și mare specialist, mai era locotenentul colonel Diga și alții... Era suficient să fii atent la cursuri, pentru a prinde esențialul. Mai trebuia să repeți un pic la cămin și totul era normal. În timpul liber, am colindat prin capitală și am vizionat o sumedenie de filme. Totodată, am vizitat muzee, expoziții și case memoriale. Pentru verificarea cunoștințelor, eram testați periodic, prin „ștraifuri”. Ni se dădeau coli, de diferite culori, și ni se cerea să scriem despre un anumit subiect, pe rânduri, diferit. Apoi eram notați.

La sfârșit de săptămână, fugeam la Sibiu. La una dintre revenirile la cursuri, din cauza ninsorii abundente, trenul a întârziat patru ore. Am înghețat bocnă! O parte dintre călători a rezolvat problema frigului. S-au dus la o „Alimentara” din zona în care a oprit trenul și s-au aprovizionat cu tot vinul „Malaga” existent acolo. După vreo două ore, jumătate din bărbații din vagon erau aghesmuiți bine! Am ajuns la cursuri, unde am fost aspru criticați pentru faptul că am plecat acasă, fără aprobare! De parcă ni se dădea vreo aprobare pentru a pleca legal! Din cauza numărului mare de cursanți, care a întârziat, nu s-a putut lua nici o măsură disciplinară. Bucureștiul era destul de bine aprovizionat, prin urmare, aduceam la Sibiu diverse produse: salam, pui, portocale, banane, ciocolată...

Și acum, să trec la o nouă etapă! După vacanța de vară a elevilor, iată că a început un nou an școlar, 1986-1987. Cu o nouă promoție de elevi, pe care abia așteptam să-i cunosc! Și, iată, a venit ziua în care am făcut cunoștință cu ei! O zi de septembrie, însorită. Promoția 1986-1989 a fost compusă din următorii 24 de elevi: Banciu Mircea; Bordea Cristian; Conduțuță Ovidiu; Cordovan Claudiu; Cutaș Cristian; Dulău Adrian; Dumitru Ion; Ene Vasile; Fiera Cristian; Filipoiu Giani; Gheorghe Nicușor; Grama Gabriel; Iordăchescu Gabriel; Loghin Silviu; Lupescu Dragoș; Minică Doru; Neagoe Constantin; Neagu Marcel; Neațu Daniel; Posea Florentin; Sandu Gheorghe; Stănculescu Valentin; Todor Nicolae; Voiculescu Constantin. În drum spre locul de adunare al companiei 11 intențentă – comandată de căpitanul Tudorică Dorel – de pe platoul U.M. 01512, mă deplasam împreună cu acesta și cu comandantul plutonului 2, proaspătul locotenent Lincă Simion. Uitându-mă spre plutonul meu, observ un elev atipic, Stănculescu, de o înălțime cu mult peste ceilalți. Văzându-mi nedumerirea, comandantul de companie a început să râdă și mi-a spus: „Crezi că ai scăpat de uriași? Ți-a plecat Dan, și l-am dat pe Vali!” A urmat inspecția și plecarea spre sala de clasă, unde mi-am expus prima lecție de dirigenție, cu principiile de rigoare: „De azi înainte, eu sunt tatăl vostru; Pentru mine, adevărul este cea mai bună minciună; Orice problemă aveți, eu o aflu primul; Plutonul nostru va funcționa ca o țestuda; Nu doresc împărțirea pe biserițe; Ajutați-vă reciproc; O să ajut cu orice, în limitele legalității ș.a.”

Speram, din tot sufletul, să mă fac înțeleș! Realitatea a fost, după o perioadă, alta! Mă

așteptam la așa ceva! Și, în consecință, am luat măsurile care se impuneau. Plutonul era eterogen: cea mai mare parte LM-iști, o alta, absolvenți de licee civile și câțiva muncitori, cei din urmă cu ceva ifose (că: sunt mai în vârstă; au mai multă experiență de viață; au drepturi mai multe etc.). Îmi doream să uniformizez acțiunile tuturor spre realizarea țelului comun: o serioasă și trainică pregătire militară, de viață și de specialitate. Era o promoție pe care o formam de la începuturi, nu preluată de la alții!

La scurt timp, am plecat la munci agricole, la ferma nr. 6 de la Mediaș. Comandant de detașament, Todirică Dorel. Eu, gospodarul. Cazarea elevilor s-a realizat în condiții bune. Masa era pregătită de o bucătăreasă unguroaică, cu care am stabilit detaliile meniurilor și servirii hranei. Calitatea, foarte bună! În rest, condiții vitrege: recoltat porumb de pe terenurile situate în zona municipiului Mediaș, „vopsit” din greu cu negru de fum de la Întreprinderea „Carbosin” Copșa Mică. La ieșirea de pe rânduri, pentru a ține evidența coșurilor cu știuleți, eram nevoit să întreb elevii: „Voi care sunteți?” Asta din cauză că erau mai negri decât populația nativă a Africii! La fel le erau și hainele. La câteva săptămâni de la sosire, am fost chemați la unitate, pentru pregătire în vederea depunerii jurământului militar. Cei din școală au rămas uimiți de ținuta noastră! Prin urmare, a fost nevoie de distribuirea unui alt rând de echipament. S-a trecut la exersarea pasului de defilare, prezentarea și portul armei, treceri – cu formația – în pas de defilare ș.a. La 25 octombrie, sâmbăta, a fost festivitatea de depunere a jurământului, cu cele de rigoare: fanafară militară, reprezentanți de la minister, părinți, prieteni și rude, rostirea jurământului, defilare, masă festivă și învoiri.

După eveniment, am fost expediați la terminarea recoltatului. Am definitivat cu bine misiunea. Doar eu am avut probleme cu rotula de la piciorul drept (reminiscente din perioada de început a Școlii militare: instrucție pe zăpadă și gheață, frig ș.a.). Reumatism! Asta din cauză că, spre deosebire de elevi, cadrele eram cazate într-o încăpere neîncălzită, cu pardoseala din beton! Norocul meu că am întâlnit un medic – originar din Rășinari – care mi-a prescris unguentul „Pell Amar”. Mi-am revenit și am continuat munca de gospodar, pentru binele întregului detașament. Ne-am întors victorioși la școală, fără a avea parte de evenimente neprevăzute. Și au început cursurile! Cu bune și cu rele! Elevii s-au acomodat cu materiile „infanteristice” și cu cele de specialitate. Mai „grețose” au fost materiile de socialism științific, filozofie.

La sfârșitul anului, s-a repetat problema acordării calificativului. Dar, acum a fost cu totul altfel. Comandantul de batalion, Cheloiu Nicolae, m-a chemat și mi-a zis: „Intenționez să-ți dau BINE! Faci contestație?” Am răspuns clar și răspicat: „DA!” „Atunci, pentru a nu fi nevoit să ți-l refac, îți dau FB!” Prin urmare, era ferm convins că aveam toate atuurile pentru a fi notat cu un calificativ pe care, fără falsă modestie, îl meritam!

Căpitanul Ioan Părean

În iarnă, am participat la o frumoasă tabără în Crint [despre care am scris în nr. 1 (9), din ianuarie-martie 2016, p. 19-22]. De acum aveam un alt comandant de companie, pe căpitanul de V.M., Ioan Părean. Spre primăvară, am acționat pentru a implementa în colectiv, din nou, ideea de coeziune. Nu au reușit să priceapă toți! Așa că, am fost nevoit să demonstrez că eu sunt răspunzător pentru modul în care se manifestă plutonul. La o oră de studiu, am readus în discuție coeziunea plutonului. Le-am explicat despre cum percepeam eu realitatea, împărțirea plutonului în două găști: G.B și G.P. Normal că s-au cerut detalii! Și, atunci, am dat explicațiile de rigoare: G.B. era „Gașca Bună”, formată din Dulău, Lupescu, Ene, Neagoe, Dumitru, Todor, Loghin, Cutaș, Cordovan, Posea, Iordăchescu, Conduruță, Neagu. Iar G.P. era „Gașca P...ii”, compusă din ceilalți. Le-am atras atenția că, dacă nu își vor băga mințile-n cap, îi voi ajuta doar pe cei care au înțeles – pe deplin – menirea

lor în armată! O bună bucată de timp, treburile au mers ca unse! Spre vară, am participat la un spectacol omagial [vezi nr. 4 (8) din octombrie-decembrie 2015, p. 14-17], în funcția de șef serviciu echipament. Acolo am fost avansat la gradul de locotenent major.

A urmat binemeritata vacanță de vară. Și, iată, în septembrie 1987 a început un alt an școlar! Cu o nouă abordare, din altă locație. Prin reducerea cu 5% a cheltuielilor din MApN, s-a hotărât comasarea școlii de maiștrii și subofițeri cu cele de ofițeri, fiecare specialitate și armă fiind pregătite în același local. „Moviștii” (intendanții și financiarii, atât băieți cât și fete) am fost mutați în fosta „Școală de maiștrii și subofițeri «Gheorghe Lazăr»”, situată pe Calea Dumbrăvii, care a devenit „U.M. 01512, Localul 2”. Mutarea a implicat consum de energie, nervi, ore suplimentare, acomodare. Comandant al localului 2 a fost numit „prietenul” meu perpetuu, locotenent colonelul de infanterie Ionescu Ion („John”). Un incompetent, necizelat, infatuat și slab pregătit (părerea mea și a altor specialiști!). Prima gardă din noul local a fost efectuată de plutonul meu, eu fiind comandantul acesteia. Și, normal, am avut „plăcerea” de a fi controlat de zbirul de la comanda școlii, locotenent colonelul Dragomir Aurel („Aiurel”). Când a remarcat că, în corpul de gardă, nu au fost schimbate panourile cu fragmente din RGG (care aveau semnătura colonelului Ion Constantin, comandantul de la maiștri și subofițeri) a intrat în criză. Cu „spume la gură”! A smuls de pe pereți toate ramele, le-a trântit de mozaic și a rupt o parte din tipărituri. Bineînțeles că a aruncat toată vina neactualizării acestora pe mine! De parcă eu aș fi activat în biroul „Pregătire de luptă”! Mi-a ordonat să le refac, m-a făcut „incompetent” și a promis că mă va pedepsi. Îmi stătea pe limbă să îi dau replica, dar am preferat să tac! Și bine am făcut!

Cpt. Gheorghe Groșan

Au urmat muncile agricole, acum doar în zona județului, instrucție (mult mai puțină decât în anul anterior) și participarea la pregătirea de specialitate. Lectori: colonel Cumbari Gheorghe, la „Răspundere materială”; maior Groșan Gheorghe, la „Merceologie”; maior Nica Dan, la „Aprovizionarea cu materiale de intențență la pace” și căpitan Ciobică Vasile, la „Aprovizionarea cu materiale de intențență la război”. Comandant de batalion a devenit căpitanul Nițu Ion (intendant) iar de companie, căpitanul Emil Nedelcu. M-am înțeles foarte bine cu toți lectorii. Mai ales maiorul Groșan mă nominaliza – la fiecare deschidere de an școlar – pentru a prezenta tehnica și materialele de resortul hranei. Nu puteam să refuz! Pregătirea la instrucția tragerii a făcut-o locotenent colonelul de infanterie Ursică Vasile.

Spre sfârșitul lunii septembrie 1987, am fost nominalizat să merg, într-o luni, cu un grup de elevi de-ai mei, la reparat „Cabana Z” (cabana ziariștilor) și cabanele militare din Criș. Duminica am fost de serviciu, în „patrulă scurtă”. Respectivul serviciu (de fapt, semi-serviciu) se desfășura de la prânz și până la ora 20.00, fiind destinat supravegherii modului în care se comportă elevii din școlile militare în învoire. Programul patrulei era foarte clar stabilit, pe trasee și ore! Prin urmare, l-am respectat și mi-am încheiat serviciul prin consemnarea, într-un registru special, aflat la Comenduirea garnizoanei (pe atunci situată pe str. Dimitrie Anghel) a elevilor care au „păcătuit”, unitatea din care proveneau, locul unde s-a produs evenimentul și ce norme au încălcat. Dar, pe la ora 20.35, un elev de la grăniceri – aflat la discotecă (pe atunci era o discotecă acolo unde acum se găsește sediul „FDGR”), a suferit lovituri și o contuzie cranio-cerebrală, în urma altercațiilor cu civilii. Prin urmare, comandantul școlii a dispus ca, în dimineața următoare să mă prezint la garnizoană, echipat corespunzător pentru a efectua cinci zile de arest! Doar evenimentul s-a întâmplat în serviciul meu! Chiar dacă respectivul serviciu se încheia la ora 20.00, când se terminau învoirile! M-am conformat! A doua zi, l-am anunțat pe comandantul de companie, căpitanul

Părean Ioan (cu care am fost în multe drumeții și concursuri montane!) că voi fi pedepsit cu arest și nu mai pot participa la repararea cabanelor. După vreo două ore de așteptare, pe holul Comandurii garnizoanei, am fost anunțat că nu voi mai fi pedepsit, pot să-mi iau elevii și să repar cabanele! Ceea ce am și făcut, în timp record, de o săptămână!

În luna octombrie, a fost numit alt comandant de companie, maiorul Nedelcu Emil, fostul meu comandant de pluton din primul an de școală militară. Totodată, am fost numit în

Maiorul Emil Nedelcu

echipa de la „mobilizare”, fiind nevoit să mă împart între cele două localuri, pentru a rezolva toate problemele. Lucrul la „mobilizare” implica prezența mea la Localul 1 și după-masa. Și asta, aproape în fiecare zi. Efectivele au variat, fiind nevoie de actualizarea situațiilor și recalcularea stocurilor. Numai cine a lucrat în domeniu știe ce necesită astfel de activitate. Și nu la o unitate oarecare, ci la o școală! Activitatea era condusă de colonelul Rucăreanu, un tip dur, cu „ochelari de cal”! Șeful de la „cadre”, căpitanul Gheorghiu (Dumnezeu să-l odihnească!) venea rîzînd la mine și îmi spunea: „Sandule, ai o nouă bucurie. S-au schimbat iar efectivele!” Și, eram nevoit să mă apuc de noi calcule!

În iarnă, elevii mei au plecat în tabăra din Crinț. Eu nu am reușit să-i însoțesc, tocmai pe motiv că eram implicat la „mobilizare”. În locul meu a fost numit, pentru Crinț, locotenentul major Amuza Gabriel, care nu a stat prea mult în tabără. Din cauză că și-a fracturat un picior, a fost trimis la spital, apoi în concediu medical. În tabără, din cauză că unii dintre elevii participanți s-au aghezmuit la Fântânele (cu rom) și au răspuns obraznic comandantului de pluton, Lincă, au fost luați la întrebări și „mîngăiați”. La întoarcerea din tabără, nu au suflat o vorbă despre cele petrecute!

Comandantul localului, dimineața, făcea pază la poartă, să îi prindă pe întârziți. Eram de serviciu când am remarcat acest lucru. Tocmai întârziase un „greieraș” (subofițer de muzică). John i-a atras atenția asupra prezentării tardive la program. Subofițerul, inspirat, i-a replicat, cu tupeu: „Tovarășe locotenent colonel, nu vă merge bine ceasul! Aveți aici telefon public, puteți să verificați ora exactă! Eu am venit la timp!” Apoi i-a întors dosul și dus a fost! Atitudine care l-a lăsat „mască” pe șef. Și, de atunci, și-a rărit verificările! Iată-mă ajutor al ofițerului de serviciu pe unitate! Ofițer era căpitanul Bucșă, un tip de treabă, glumeț. În unitate băntuia „gălbenarea”. Cazurile erau numeroase, în special în rândul soldaților TR. Nu se dorea raportarea corectă a situației, pentru a nu se declara epidemie și a se institui carantina. Tocmai eram la momentul schimbării serviciilor, dimineața, în biroul comandantului de local. La un moment dat, sună telefonul. Neștiind cine îl sună, fricosul John (care credea că îl caută cei de la București, de la Direcția medicală militară, pentru a afla numărul bolnavilor) s-a adresat către Bucșă, cu glas tremurat: „Măi Bucșă, răspunde tu! Eu nu sunt aici!” Bucșă a ridicat receptorul, s-a prezentat, a ascultat, apoi a spus: „Nu este aici!” A pus, calm, receptorul în furcă și a zâmbit. John l-a întrebat, curios nevoie mare: „Cine era?” Răspunsul a fost: „Colonelul Onea” (secretarul de partid, „Kent”). La care, comandantul localului a concluzionat: „Măi Bucșă, m-ai băgat în c...cat!”

Timpul a trecut, a venit primăvara și, la o oră de pregătire fizică, am remarcat lipsa a doi elevi: Minică și Neațu. Întrebând de ce lipsesc, mi s-a răspuns că se pregătesc să plece acasă, în permisie, fiind căsătoriți beneficiau de acest avantaj. Mi s-a pus pata! Am ordonat să fie chemați la oră, apoi – la terminarea programului pot pleca. S-au prezentat, ofuscați că au fost nevoiți să se schimbe iar în ținuta de instrucție. Calm, i-am expediat la cancelarie! După ce am terminat ora m-am deplasat la cancelaria de la ultimul etaj, le-am cerut „Biletele de voie”, pe care le-am rupt, și i-am anunțat că nu vor pleca acasă. Supărați, au încercat să comenteze! Le-am retezat-o

scurt: „Veți pleca atunci când vă veți comporta regulamentar!” Au amenințat că vor raporta problema comandantului de batalion. Le-am spus că abia aștept s-o văd și pe asta! N-au făcut-o! Am desfășurat o nouă oră de dirigenție cu subordonații, accentuând drepturile și – mai ales – obligațiile elevului. Mi-am repetat principiile, spunându-le că este pentru ultima dată.

La sfârșitul săptămânii următoare, i-am trecut pe „inculpații” Minică și Neațu pe lista celor care solicită permisie și am fost – personal – la căpitanul Nițu, pentru aprobare. S-a rezolvat, iar cei doi au plecat acasă, nedumeriți. Lunea dimineța, la întoarcere, m-au sunat la telefon, solicitând o discuție, după ce s-au rugat să le iert modul de comportare! I-am primit la garsoniera în care locuiam (B-dul Gheorghe Gheorghiu-Dej, blocul Turn, eajul 7 – azi B-dul Vasile Milea) și am clarificat toate problemele. Le-am explicat că sunt supărat pe ei, din cauză că fac gașcă separată, ceea ce are efecte negative asupra colegilor. Discuția a avut efectul scontat și, de atunci, tot plutonul a acționat la unison, spre marea mea satisfacție. Mi-am ajutat elevii, atât cât mi-a stat în putință, convins că fac ceea ce trebuie! Și nu regret nimic! Confirmarea am avut-o la cele trei întâlniri ale promoției (una în 2015, la Sibiu, cu plecare la Căciulata; una în 2017, la Fetești și ultima la Căciulata, același an). La prima întâlnire, la revenirea la Sibiu (adus cu autoturismul condus de Daniel Novac) am povestit pe parcursul călătoriei cu fostul meu elev, Adi Dulău. Colegul lui, care a făcut parte din al doilea pluton, a reacționat astfel: „Sandule, abia acum înțeleg de ce plutonul tău a fost altfel! Nici nu-mi vine să cred!” I-am solicitat detalii. Mi-a spus: „Acum am realizat de ce a tăi erau uniți, zgârciți în a da detalii despre acțiunile plutonului și modul tău de comportare, și de ce țineau atât de mult la tine, te respectau și te protejau!”

La un moment dat, a apărut un alt „Regulament al serviciului de gardă și garnizoană”. Primul care a fost nevoit să-l pună în aplicare a fost, nimeni altul decât subsemnatul! Cu ai mei în serviciul de gardă, am fost controlat de către comandantul localului, însoțit de cel de batalion. Au venit și au început să-mi pună întrebări. I-am „citit” că nu cunoșteau – în totalitate – noile prevederi. Mai ales că, Ionescu m-a tratat zeflemitor: „Măi «Beletristică», ia spune, câte cartușe are militarul asupra sa?” Și alte întrebări referitoare la modul de executare a serviciului de gardă... Le-am răspuns în dodii, lăsându-i nedumeriți. Nu au reușit să mă contracareze! Elevii mei își dădeau coate și abia se abțineau să nu izbucnească în hohote de râs! Spre satisfacția totală a mea! La plecarea controlului, m-au întrebat cum de am avut curajul nebun să le răspund numai cu „cioane”. Am finalizat: „La asemenea comportament și întrebări, răspunsuri pe măsură!” Aaug faptul că Nițu era un iubitor al licorilor barietice, la sfârșitul săptămânii, când doream să plece mai mulți în permisie, mă duceam cu o sticlă de coniac și îi puneam lista în față, cu cei care doream să plece suplimentar. Mi-a reușit întotdeauna! Cancelarul lui era elevul meu, Fiera. Când eram de serviciu pe batalion, seara, la plecare, îl vedeam pe Cristi cum studiază terenul să vadă dacă sunt sau nu elevi în zonă și îl sprijinea (mai corect, îl căra) pe Nițu pentru a se deplasa spre ieșirea din unitate. Apoi, îl proptea pe stâlpul din fața porții și îi chema un taxi, să-l transporte până la capătul străzii Mihai Viteazu, unde avea apartamentul! Iar Nițu se prindea de stâlp cu amândouă mâinile și, de multe ori slăbea priza și aluneca spre baza stâlpului. Apoi, ca o maimuță, care încearcă să se cațere pe un copac uns cu ulei, se căznea să se redreseze, pentru a reveni la poziția inițială. Jenant! Interesant era în unele dimineți când, încă sub influența „lichidelor cu grade”, Nițu ținea raportul cadrelor și, gesticulând, criticând și exemplificând, se lăsa pe spate, executând adevărate demonstrații de echilibristică, apoi se apleca spre față, stând doar pe vârfurile pantofilor. Ne abțineam din râsputeri să nu râdem în hohote. Erau momente când gândeam: „Acum cade!” Dar, întotdeauna l-a salvat „Dumnezeul bețivilor”! Nu ne-a dat satisfacție niciodată, spre totala noastră dezamăgire!

După o perioadă, a venit în unitate colonelul Cherciu (supranumit „mâncătorul de generali”). Le-a luat declarații la mai mulți elevi, dar și unor cadre. Bineînțeles, și mie! M-a pus să declar ce am făcut în perioada de desfășurare a taberei din Crinț. Răspunsul a fost foarte scurt: „Activități privitoare la «Planul de mobilizare»”. Abia atunci a „răsuflat” ce s-a întâmplat în Crinț. A venit apoi vara și, conform obiceiului, am fost nominalizat ca șef serviciu echipament la un alt spectacol omagial. Întors de acolo, mă aștepta o cruntă surpriză: eram destinat să plec la canal! Asta grație trădării pusă la cale de colegul meu, locotenentul major

Ursu Ioan (care a participat activ la „molestarea” elevilor, în Crinț) și colonelul Onea Octavian [vezi nr. 3 (7) din iulie-septembrie 2015, p. 28-29]. La revenirea de pe traseul Argeșului spre Dunăre, în aprilie 1989, am preluat un pluton care l-a avut ca și comandant pe locotenentul Ciuculescu Ilie. Elevii erau deja în anul doi, spre sfârșit. Am încercat să-mi pun amprenta pe evoluția lor, dar nu am reușit în totalitate. Și culmea, era cel mai numeros PLUTON din tot 01512! Avea 34 de intendenți, printre ei și vărul meu, Luci Dorobanțiu (Dumnezeu să-l odihnească!). Am stabilit modul de relaționare și am trecut la treabă. Amintesc pe câțiva dintre lectori: colonelul Cumbari Gheorghe, „Răspundere materială”; locotenent colonel Todea Stelian (Dumnezeu să-l odihnească!), „Aprovizionarea cu materiale de intendență la pace”; căpitanii Ciobîcă Vasile și Cheloiu Nicolae, „Aprovizionarea cu materiale de intendență la război”; maiorul Groșan Gheorghe, „Merceologie”; colonel Tătaru Constantin și maior Nica Dan, „Finanțe”; locotenent colonel Ursică, „Instrucția tragerii cu armamentul de infanterie”; maiorul Nedelcu Emil („Ciupalacu”), „Instrucția tactică de infanterie”; maiorii Baboș Alexandru și Nan, „Istorie”; maiorul Purcărea, „Artilerie”; colonel Corneșan Nicolae, „Geniu”; colonelul Teodorescu, „Topografie militară”; locotenent colonel Balaita, Etică; „Rățoi”, „Chimie militară”.

Îmi amintesc o întâmplare legată de căpitanul Ciobîcă Vasile, petrecută spre vara anului 1989. După o prima oră de specialitate, pe care a desfășurat-o la pluton, am fost chemat la cancelarie. Mi-a spus: „Sandule, nu știu ce s-a întâmplat, dar Niculae nu a fost la ore! Colegii lui mi-au spus că este bolnav. Eu cred că a vrut să fenteze, pentru a pleca mai repede acasă!” Am mers la infirmerie unde am dat de „inculpat”. L-am întrebat ce are. Mi-a spus că nu se simte bine. Nu l-am crezut, mai ales că a doua zi urma să plece în permisie pentru a-și boteza copilul. I-am ordonat să mă aștepte în fața cancelariei. L-am lăsat să aștepte o perioadă de timp, apoi am urcat să discut cu el. În fața cancelariei noastre era frizeria. Mi-a fulgerat un gând năstrușnic! Am ordonat: „Intră!” Speriat, Niculaie a îngăimat: „De ce!” „O să vezi!” L-am așezat pe scaun și i-am spus frizeriței: „Tundeți-l!” Aceasta m-a întrebat: „Cum?” I-am spus: „Pe mijlocul capului, din față spre spate!” După ce i s-a realizat cărarea de rigoare, am plecat spunând: „Acum, uniformizați!” Și așa a plecat fentangiul Niculaie la botez! Strălucind de „inteligentă!” După ceva timp mi-a raportat: „Nici nu știți în ce postură m-ați pus! Am fost nevoit să-mi cumpăr perucă pentru a participa la botezul fiului meu!”

Căpitanul Petru Drăgan

Sfârșitul trimestrului doi, liniște în școală, colegii mei erau plecați la restaurantul „Rășinari”. Eu, la bibliotecă! Sunt chemat la comandantul de batalion, urgent! Mă prezint și sunt luat „la 11 metri” Mi se reproșează că nu sunt încheiate mediile elevilor. După ce căpitanul Drăgan Petru mi-a ținut o polologhie de vreun sfert de oră, am cerut permisiunea să raportez: „Sigur este vorba despre plutonul meu?” Aruncând săgeți din priviri, comandantul de batalion s-a răstit: „Mai ai și tupeul să pui întebări tâmpite?” Mi s-a pus pata! L-am trimis la origine, am făcut stânga-mprejur, am ieșit vertiginos pe ușă și am trântit-o. A doua zi, am fost rechemat la ordin. Cu voce blândă, căpitanul Drăgan mi-a spus: „Sandule, ești primul subordonat care a avut curajul să mă trimită la mama! Nu ești sănătos la cap! Cu tine nu o să mă mai cert niciodată! Primește și scuzele mele, am greșit. Tu ai fost singurul care și-a făcut treaba și a încheiat mediile. Dar, ieri eram nervos, nu cunoșteam situația de la plutonul tău, am studiat-o doar pe cea de la celelalte plutoane. Și, fiind singurul pe care l-am găsit în unitate, mi-am vărsat nervii pe tine!” Nu aveam nici un motiv să nu accept scuzele. Comandantul de batalion era un ardelean verde, inimos, bine pregătit!

Spre vară, într-unul din serviciile pe unitate, am avut un eveniment deosebit! Menționez că, ofițerul de serviciu mai avea un ajutor (un militar în termen!) Era duminică, de dimineață a

plouat și am mers cu mașina la serviciu. După masa de prânz, un elev de finanțe – din ultimul an de studii – a avut învoire, dar, a venit în unitate să servească masa de prânz, împreună cu mai mulți colegi. La terminarea mesei (sala de servire fiind la etajul 3) a vrut să braveze în fața celorlalți și a coborât pe balustrada de la scări. S-a dezechilibrat și a căzut printre scări, în cap! Am anunțat evenimentul la Localul 1, dar camionul care urma să-l transporte întârzia. Am luat decizia de a-l duce cu mașina personală la spital. Înfășurat într-un cearșaf plin de sânge, cu asistenta lângă el și încă un coleg de-al lui, am accelerat spre Spitalul Militar. Ajuns acolo, mi s-a comunicat că nu au specialiști în probleme cranio-cerebrale. Am plecat în trombă spre Spitalul Public Județean, unde a fost preluat, de urgență, și internat. A fost ținut în viață (cu ajutorul aparatelor) șapte zile. Problema m-a marcat profund, cu toate că nu eram vinovat cu nimic. Dragomir a propus pedepsirea mea, motivând că: evenimentul s-a întâmplat în serviciul meu; nu am supravegheat servirea mesei; am părăsit serviciul fără aprobare, cu pistol plus muniție asupra mea ș.a.

Colonelul Milan Irimescu

Dar, șeful de stat major, colonelul Irimescu Milan (Dumnezeu să-l odihnească!) mi-a luat apărarea, argumentând că timpul a fost prea scurt – pentru a acționa eficient – și nu mi-a permis să cer aprobări, să introduc pistolul și muniția în rastel, să consemnez – în registrul de procese verbale – problemele etc. Și așa am scăpat! Norocul meu că, în decursul carierei, am avut privilegiul să lucrez cu (și să cunosc) oameni valoroși, cerebrali, verticali, nepărtinitori, hotărâți, foarte bine pregătiți și omenoși cărora le exprim totala mea grațitudine! Altfel, după mintea lui „Aiurel”, primeam o pedeapsă aspră! În vară, am participat la pregătirea unui alt spectacol omagial care, din fericire, s-a anulat! M-am întors la unitate și am avut o mare și plăcută surpriză! Înainte cu o seară de avasarea promoțiilor, comandantul de batalion, mi-a telefonat și mi-a ordonat: „Măine, Sandule, să vii în ținuta de gală pentru defilare!” Un moment, am rămas mut. Apoi, am întrebat: „Dar eu nu am promoție pentru avansare, de ce să vin?” „Ba ai! Nebunii tăi din promoția '89 au jurat că nu defilează mâine decât cu tine în fruntea plutonului! Trebuia să defileze cu Ursu, dar au refuzat! Cum i-ai educat, așa îi ai!” Profund mișcat și fericit, în același timp, am spus: „Am înțeles!” La avansarea „promoției mele de suflet” m-am simțit în al nouălea cer! După festivități, mi-am condus proaspeții locotenenți la gară, unde ne-am îmbrățișat și... am lăcrimat! Tot ei au realizat un pliant cu promoția, pe care îl păstrez cu mare drag!

A urmat vacanța de vară și un alt an școlar, 1989-1990, prea plin de evenimente! Munci agricole, schimbarea comandantului de companie – de acum căpitanul Secărea Ioan, „Revoluția”, schimbări de mentalitate, schimbări ale programei școlare etc. La evenimentele din 1989 am conștientizat că nu toate cadrele pot face față unui conflict armat! Spre marea mea dezamăgire! Am participat la schimbul de focuri dintre cei de pe blocurile în construcție, din preajma unității, din 21/22 decembrie), la preluarea Frontului Democratic din Sibiu și paza acestuia (22 decembrie-27 decembrie), la paza noii poliții sibieni (28 decembrie-19 ianuarie) și misiuni împreună cu aceasta. S-au făcut și avansări, la excepțional, doar la cadrele militare care s-au remarcat prin participarea la unele misiuni! Toți elevii mei au fost avansați iar familiile lor au primit câte o scrisoare de mulțumire, din partea comandantului școlii. Eu nu am fost avansat, cu toate că am participat la misiuni unice și periculoase! Cauza? Ionescu m-a tăiat de trei ori de pe liste! M-am bucurat că am scăpat cu viață din iadul declanșat în Sibiu, la acel sfârșit de decembrie!

A trecut vremea, dorința mea de a urma Academia Militară nu a dispărut și, iată-mă, în focul pregătirilor! Aveam caietele de pregătire ale unui alt intendat, un prieten drag, Sorin Tudorică. Din ele m-am pregătit cu sârg. Căpitanul Cheloiu m-a verificat și a concluzionat că nu are ce să mă mai învețe. Totuși, mi-a recomandat să mă duc la o verificare la București, la colonelul Funieru Nicolae, lector în Academie. Am fost și, după două runde de teste, „nea Nae”

mi-a spus că nu mai este nevoie de nimic. Doar că, am întâmpinat probleme la completarea fișei medicale, la Spitalul militar! Unul dintre medicii de la Boli Interne, pe care l-am refuzat cu un an în urmă, la propunerea de a fi operat de ulcer (am avut doar o criză de stomac, gastrită), m-a trecut inap! Am făcut contestație, atât la comandantul Spitalului Militar (generalul Palada), cât și la Spitalul Militar București. Se apropia vremea înaintării dosarelor și eu nu am primit nici un răspuns, de nicăieri! Gheorghiță m-a întrebat: „Sandule, ce fac? Mai vrei să dai examen?” L-am rugat să trimită dosarul incomplet, dar și contestația. Merita să încerc. Dosarul a fost trimis, eu am plecat la examene și am fost nevoit să rezolv toate vizitele medicale, între examene. Am fost declarat „REUȘIT”, dar „fișa medicală” încă nu era definitivată! A durat aproape o lună până am clarificat-o!

Spre sfârșitul lunii august, elevii mei erau avansați și repartizați. Iată componența plutonului, parte din Promoția 1990, „LIBERTATEA”: Apostol Adrian; Bițoiu Daniel; Boțog Gabriel; Bulea Adrian; Caval Constantin; Chirilă Mihai; Ciohodaru Marcel; Ciorteanu Călin; Coltz Cătălin; Costân Florin; Cozianu Ilie; David Iulian; Dorobanțiu Lucian; Enache Sorinel; Fotonea Valentin; Ghemu Florea; Grama Daniel; Gruia Sorin; Henegar Lucian; Lăzău Marin; Lup Florin; Marinescu Cosmin; Micu Aurel; Mitra Laurențiu; Moțco Filaret (căzut la datorie în Afganistan, la data de 1 aprilie 2011, Dumnezeu să-l odihnească!); Niculae Emilian; Nistor Sergiu; Popa Tiberiu; Sărceniuc Octavian; Șchiau Florin; Stanciu Ion; Stroe Tiberiu; Tudor Nicolae; Vataman Dorel.

Iată că, a mai trecut o perioadă din viața mea. Mă așteptau alte momente unice, unele frumoase, altele dificile. Merita să mă înfrupt din toate! Cele frumoase mă încântau, cele mai puțin frumoase mă căleau. Viața ne dă lecții și meditații. Dacă trece pe lângă noi, peste sau prin noi, fără a trage învățăminte din ea, înseamnă că suntem sado-masochiști și mai vrem să fim „cocoșați”, poate ne învățăm minte atunci. Ideal ar fi să învățăm din greșelile altora! Dacă nici din ale noastre nu tragem concluziile juste, atunci e grav! Dar, să ne înarmăm cu optimism și să purcedem la drum!

Școala militară de ofițeri activi „Nicolae Bălcescu” Sibiu
Specialitatea intendență
PROMOȚIA 1986-1989

<p>Cdt. școlii Lt.col. Aurel Dragomir</p> <p>Șef staț major Lt.col. Milon Irimescu</p> <p>Secretar comitet de partid Col. Octavian Onea</p>		<p>Șeful catedrei col. Gheorghe Cumbari</p> <p>Lectori mr. Nica Dan cpt. Ciobica Vasile</p>
---	---	--

Cdt. pl. Alexandru Bucur
Revedere în anul 1999

Col.(r) Ștefan Vișan

Membru al Filialei Județene Sibiu
„Gl. Ilie Șteflea” a ANCMRR

□ SPAIMA

Un elev curier îmi comunică, din partea loțiitorului de armă, faptul că lectorul de specialitate nu va fi prezent la serviciu în această zi, fiind bolnav, astfel că orele sale trebuiau replanificate. Din pregătirile făcute în ziua precedentă cunoșteam faptul că plutonul doi avea prevăzut să execute primul antrenament la lucrul cu Masca izolantă I.P.46. Era o temă foarte dificilă pentru un elev al doilea obiectiv ca dificultate după executarea tragerii cu A.G.-ul acea armă teribilă folosită în special pentru distrugerea unui tanc. Iată-mă așadar pus astfel într-o situație deloc facilă, când trebuia să iau o decizie: anularea executării acelei ședințe sau efectuarea ei pe proprie răspundere. Ambele soluții implicau o doză de risc. Prima ar fi putut apărea ca o lipsă în pregătirea personală, chiar de curaj, iar cealaltă răspunderea foarte mare ce implica efectuarea ei. E drept, aveam instruirea necesară executării unei astfel de ședințe, nu ar fi fost prima dată, dar nu o mai executasem de foarte mulți ani, din timpul școlii militare, și ar fi necesitat mai mult timp pentru pregătirea ei. De unde, nu știu, mi-au venit în minte cuvintele fostului comandant de pluton din școală, locotenentul major Mitrică Mihail: „Militarul nu trebuie să dea înapoi în fața niciunei greutăți!” și, după câteva clipe de analiză a situației, am hotărât ca ședința planificată să se execute. Eram comandantul de companie ai acelor elevi care sigur așteptau de la mine un exemplu.

Le-am comunicat hotărârea și am dat comandantului de pluton câteva ordine suplimentare pe care le-am crezut de cuviință în situația dată și am ordonat începerea deplasării plutonului respectiv la Poligonul Daia unde se afla bazinul de antrenament. Era de câteva zile umplut cu apa necesară operațiunii. Timpul era favorabil ca temperatură și umiditate.

Pe o bancă de pe platou mi-am schițat în carnet un scurt „Plan de desfășurare a ședinței și l-am dus spre aprobare loțiitorului pentru armă, comunicându-i totodată și hotărârea luată.

- Grijă multă – mă atenționează – e o ședință deosebită, cu posibile riscuri. Nouă nu, dar din auzite altora li s-a întâmplat chiar... decese!

- Am înțeles! Voi merge cu mașina mea, pentru orice eventualitate.

Normal ar fi fost ca la o astfel de ședință dificilă să se asigure asistență sanitară, dar acest fapt nu era posibil din cauza numărului mare de plutoane existente în școală. Pe drum, până la terenul de instructive, recapitulam modul cum urma să desfășor ședința și dacă luasem toate măsurile de siguranță prevăzute de instrucțiuni și regulamente. La polygon, plutonul ajunsese deja și se împărțise pe grupe, ateliere: de verificare a cunoștințelor despre modul concret de executare, de curățire a măștilor izolante, și altul de pregătire pentru intrarea în bazin. Verific existența materialelor necesare, cantitatea și temperatura apei din bazin și aspectul primelor măști cu care urma să se facă antrenamentul.

- Repet ceea ce ați învățat teoretic – mă adresez primei grupe aflată în apropierea bazinului – rețineți bine succesiunea modului de executare: intrarea în bazin; obișnuirea cu temperatura apei „echiparea”, completului pentru a fi bine fixat pe spate, fără a pune cagula pe față; verificarea dispozitivului de lest, și în final punerea cagulei aproape concomitent cu scufundarea totală a corpului în apă. În clipa aceasta, vă trebuie o mare stăpânire de sine despre care am discutat suficient.

În contactul cu apa, în cartușul de perogen se produce o reacție chimică între aceste două elemente, prin care este eliberat oxigenul necesar respirației. Două secunde, acesta va fi aproape fierbinte, dar pe urmă se reglează datorită temperaturii apei. □ e rămâne în imersiune cel puțin treizeci de secunde, după care se acționează dispozitivul de ridicare la suprafață. Acționarea lui

mai repede înseamnă incident tehnic ori frică, ceea ce nu cred vă este cazul la vreunul. Dacă sunt întrebări sau nelămuriri?

- Dacă apa nu este ...gustoasă? - întreabă elevul cap. Balboianu.

- Este - îi răspund eu - am văzut mai devreme un cățel bând pe săturate din bazin și plecând de acolo foarte mulțumit.

Gluma a avut efectul scontat și i-am văzut pe toți hotărâți, dispuși să înceapă cel mai greu test de până atunci. Peste câteva clipe am început.

Unul, doi, trei, grupa a doua, a treia până la penultimul elev au îndeplinit dificila probă exemplară ca la carte, dar... a fost să fie, aproape să se întâmple nenorocirea: elevul Tănase, aflat în imersiune, a dat brusc semnalul de incident tehnic și ridicare la suprafață după nici trei secunde de la scufundare. Într-o clipă, a fost extras din bazin și i s-a scos masca. Era roșu la față, aproape sufocat, iar pe gură expulza spumă de culoare albă. M-am îngrozit, ca prim efect, dar știam că nu trebuie să o arăt, ci să acționez cu calm, însă extrem de rapid, cum repetasem de nu știu câte ori că se procedează în astfel de ocazii. Un elev i-a curățit cât a putut nasul și gura, alți doi l-au luat de subțiori, ținându-l aplecat în față ca să nu ingereze substanță de reacție în contactul cu apa, iar eu am adus Wartburgul, mașina personală, pentru a-l duce în cel mai scurt timp la Spitalul Militar pentru a i se acorda asistența medicală adecvată. Am demarat ca vântul, ținând permanent legătura cu cei doi elevi însoțitori, îndrumându-i, întrebându-i despre cum se simte cel accidentat.

- Țineți-l conștient, nu-l lăsați să leșine, ajutați-l să respire. Dacă e nevoie strângeți-l puternic în brațe, ca să elimine aerul din plămâni și substanțele pătrunse în trahee.

- Îl simt că se sufocă, respiră tot mai greu – strigă disperat elevul Tincu, prietenul lui cel mai bun, grăbiți-vă, grăbiți-vă, vă roog!

Cum să mă grăbesc mai tare, când abia zăream șoseaua din cauza vitezei? Cred că nu am făcut mai mult de zece minute din Dealul Dăii până la spital, unde am intrat pe poartă ca o vijelie, iar până în cabinetul doctorului Rusu în nici două minute.

- Ingerat perogen pe trahee – îl informez dintr-o suflare pe acesta, care nici nu apucase să mă întrebe ceva – ședința cu masca izolantă. Salvați-l doctore, salvați-l! îl rog cu sufletul la gură, disperat.

Din cauza tensiunii, nu mai rețin nimic din cele petrecute în următoarele cincisprezece minute în cabinet. Doar medici și asistente într-o mișcare continuă în jurul elevului. Simțeam cum capul îmi pleznește și inima bătea să-mi spargă pieptul: bum-bum, bum-bum, bum-bum! Într-un târziu aud ca de departe vocea colonelului doctor Rusu:

- A scăpat... colega (ne cunoșteam de mult timp) – dacă ați mai fi întârziat cinci minute, ar fi fost prea târziu.

Cu greu am reușit să rostesc un mulțumesc și am tăbărât pe o chiuvetă din cabinet, simțind că voi vomita. Nu am făcut-o, dar minute bune am rămas sub jetul de apă, încercând să revin la normal. Am încercat să-mi exprim recunoștința și față de ceilalți medici sosiți în ajutor, dar cuvintele ieșeau cu mare greutate:

- Vreau să vă mulțumesc... tuturor!

Nu am putut rosti mai mult. Tot doctorul Rusu a vorbit primul.

- Duceți-vă acasă, acum! Am să fiu de gardă la noapte, să-l pot avea sub observație. Va mai avea nevoie de asistență încă patru, cinci, zile și de câteva săptămâni de tratament până să-și revină la normal. Dumneavoastră l-ați salvat. Noi doar am ajutat medical.

În noapte, am adormit cu greu și mereu visam că mă scufund într-o apă tulbure, murdară dintr-o mlaștină încheșată.

Pentru fapta mea „eroică”, am fost amânat un an la avansarea în grad. Așa au apreciat cei din comisia numită în acest scop. Niciunul din ei însă nu efectuaseră cel puțin o ședință de antrenament cu acea mască izolantă de pomină.

Foarte scurt prolog: Anul trecut, la reîntâlnirea promoției respective, trecuseră treizeci de ani, colonel în rezervă acum, Tănase îmi arăta cu mândrie pozele celor două fiice ale lui de care era foarte mândru. Privirea lui spunea însă și altceva în afară de cele rostite. Am fost răsplătit.

Dr. Mircea Dragoteanu
- Cluj -

**Vila din Păltiniș a primarului Sibiului din 1934-1936,
avocatul dr. Eugen Piso**

Doctorul în drept Eugen Piso (1880-1952) a fost, în a doua parte a anilor 1920 și în anii 1930, unul dintre cei mai solicitați avocați din Sibiu. A fost, totodată, o foarte influentă personalitate politică locală și unul dintre cei mai importanți membri din Ardeal ai P.N.L. pe parcursul perioadei interbelice. Puternic implicat în implementarea Reformei agrare din 1921, a Regelui Ferdinand, în întreg județul Sibiu, a participat la aplicarea legii imediat după adoptarea ei și apoi până la pierderea puterii de către liberali în favoarea țărăniștilor, în noiembrie 1928. Ulterior, după revenirea liberalilor la guvernare în toamna lui 1933, a finalizat în mai multe localități ale județului Sibiu demersurile de aplicare a reformei.

În 1922, Eugen Piso a făcut parte din echipa care a urcat în Păltiniș pentru evaluarea la fața locului a situației și a alternativelor de ordin funciar pentru implementarea reformei agrare, echipă condusă de Președintele Comisiei de reformă agrară pentru județul Sibiu, consilierul de curte de apel C. Georgescu-Vâlcea.

Fig.1

*Primarul Sibiului, dr. Eugen Piso, la Păltiniș, împreună cu soția sa, Livia.
În spatele băncii, în picioare - Valer Caicuțiu, secretar al primăriei Sibiu.*

Până la pierderea puterii de către liberali, în toamna lui 1928, el a rămas unul dintre cei mai activi promotori ai aplicării reformei în satele din județul Sibiu. În iulie 1927, a fost ales deputat în Parlamentul de la București din partea P.N.L., împreună cu viitorul prim-ministru I.Gh. Duca și cu I.D. Simian. După venirea în noiembrie 1933 a liberalilor la putere, în anii 1934-1936, a fost puternic implicat în demersurile de lotizare a unei părți consistente din rezerva de stat de la Păltiniș, urmată de vânzarea de parcele către particulari și construcția mai multor cabane și vile private.

A fost mai mulți ani (după plecarea lui I.G. Duca la București) șeful organizației Partidului Național Liberal la Sibiu, în cadrul căruia i-a avut colegi pe unii dintre cei care aveau să-i fie vecini mai mult sau mai puțin apropiați în Păltiniș - Ilie Floașiu jr., Nicolae Regman, Irimie Milea, Anastasie Boiu, Alexandru Bărbat, Ioan N. Ciolan. Unul dintre momentele importante în cariera sa politică s-a desfășurat în luna mai 1931, când, aflându-se în opoziție, a dat o adevărată luptă cu Ilie Floașiu jr., pentru poziția de cap de listă în Sibiu la alegerile de deputați. Presa aprecia atunci că „*bătrânii voiau să depună cap de listă pe d-l E Piso, iar tinerii revoltați doreau candidatura d-lui Ilie Floașiu junior, șeful organizației liberale a municipiului Sibiu.*”¹ Inițial, s-a depus candidatura lui I.Gh. Duca, pentru a se aplana conflictul, iar la retragerea acestuia, Piso a avut câștig de cauză. A primit majoritatea de care dispunea în comitetul județean, în timp ce Floașiu jr. părea să aibă pe moment o susținere mai mare în masa membrilor de partid. În iunie 1931, îl găsim prin urmare pe Eugen Piso deputat de Sibiu, împreună cu adversarii politici Nicolae Iorga, Rudolf Brandsch și V.-V. Tilea.

Ascensiunea lui Eugen Piso în Partidul Liberal a continuat în toamna lui 1931, atunci când I. Gh. Duca, viitorul prim-ministru, a fost ales președinte al partidului la nivel național și a trebuit desemnat în locul său un nou șef al organizației din județul Sibiu. Concurența între susținătorii avocatului Eugen Piso și cei ai profesorului Nicolae Regman a fost acerbă. Piso era, la acel moment, deputat și vicepreședinte al partidului, în timp ce Regman era încă foarte influent ca fost prefect de Sibiu. Susținătorii lui Piso nu s-au sfiit atunci să-l atace virulent pe profesorul Regman, care în viziunea lor „*promitea de toate, tuturor, iar promisiunile de atunci - care n-au fost îndeplinite, le va făgădui acum din nou*”. În contrapartidă, deputatul Piso era foarte lăudat pentru activitatea intensă din trecut: „*se bizuia că va fi ales, bazat pe serviciile aduse diferitelor comune, pe vremea aplicării reformei agrare, când au fost împrumutate cu terenuri și păduri, asemeni și pe serviciile gratuite aduse diverșilor alegători de când face politică liberală în județul nostru.*”²

Eugen Piso a fost cel ales atunci președinte, Nicolae Regman rămânând vicepreședinte, dar totodată un bun și onest prieten și susținător al lui Piso (în noiembrie 1933 Regman a redevenit de altminteri prefect al județului Sibiu). Pe lista electorală liberală „*duchistă*” din județul Sibiu, la alegerile din iulie 1932 pentru Camera Deputaților, dr. Eugen Piso a fost primul (urmat de Nicolae Regman și Ilie Floașiu jr.), în timp ce la senatori cel dintâi pe lista liberală era Anastasie Boiu, fiul memorandistului Zaharia Boiu. Trebuie remarcat că între politicienii sibieni importanți ai momentului, se numărau și alți iubitori și vizitatori statornici ai Păltinișului. La același scrutin electoral din vara lui 1932, „*pe lista guvernului*” au candidat V.-V. Tilea și Rudolf Brandsch (prezența ultimului fiind datorată alianței de atunci a țărăniștilor cu partidul german). Lista Partidului Național Agrar, de curând fondat de Octavian Goga, era deschisă de academicianul Ioan Lupaș, urmat de Nicolae Colan, viitor Mitropolit al Ardealului, statornic iubitor și vizitator al Schitului Păltiniș.³

Piso s-a remarcat, în multe ocazii, printr-o eficacitate deosebită a acțiunilor și o rigurozitate exemplară în definirea și urmărirea scopurilor. Era un om politic ponderat în

¹ *Viața politică la Sibiu*, în *Tribuna*, an IV, nr.7, 10 mai 1931, pag.2

² *Alegera noului președinte al organizației liberale din județul Sibiu*, în *Tribuna*, an IV, nr.27, 6 nov. 1931, pag.1

³ *Situația politică în Sibiu*, în *Tribuna*, Sibiu, 17 iul. 1932.

afirmații, dar sever în ceea ce privește principiile, întreținând inclusiv înainte de fi primar relații civilizate cu membrii partidelor adverse, chiar și atunci când i se înscenau scandaluri de toate felurile menite să-l dea jos de la putere. Un interviu al dr-ului Eugen Piso, publicat la sfârșitul toamnei lui 1933, când acesta era *"advocat și deputat, președinte al organizației județene Sibiu a P.N.L."* i-a prezentat detaliat opțiunile și obiectivele politice pe termen scurt și mediu. Adversitatea față de P.N.Ț îl făcea să solicite *"o administrație publică mai bună"* în județul și municipiul Sibiu *"care să nu mai fie condusă cu atâta patimă politică"* și care să nu mai rămână monopolul unui grup (...). La nivel național, unde a evitat mereu să aibă funcții importante, avocatul Piso sublinia atunci urgența problemelor de ordin economic, în special chestiunile arzătoare ale legilor succesive pentru conversiunea creditelor.⁴

A fost al doilea primar român al Sibiului, după scurta perioadă de exercitare a acestei funcții de către dr. Ovidiu Ivan (care fusese instalat „președinte al comisiei interimare” la 1 decembrie 1933). În activitatea de primar, desfășurată din martie 1934 până la sfârșitul lui 1936, Eugen Piso a fost un bun organizator, conducând administrația locală cu mână fermă într-o perioadă deloc ușoară. A renunțat mult timp la leafa de primar, în favoarea instituțiilor românești din Sibiu. Un episod politic care a lăsat urme adânci și la Păltiniș s-a petrecut în august 1934, când primarul Eugen Piso, susținut de prefectul Nicolae Regman, președintele Camerei de comerț și industrie, Alexandru Bărbat, deputatul Ioan N. Ciolan și alți „vechi” liberali, l-au exclus din partid pe deputatul Ilie Floașiu jr. Adversitatea față de acesta a foștilor săi colegi de partid s-a menținut la cote înalte timp de mulți ani, inclusiv după intrarea vestitului comerciant alături de profesorul Ioan Lupaș în partidul lui Nicolae Iorga. Doar câteva luni după ruperea colaborării politice cu Ilie Floașiu jr., Eugen Piso i-a devenit vecin la Păltiniș prin terenul său, pe o lungă latură. Pe latura opusă, parcela lui Piso s-a învecinat cu aceea a lui Nicolae Regman.

Primarul Eugen Piso a urcat de multe ori în Păltiniș, inclusiv în cadrul atribuțiilor sale de serviciu - pentru probleme legate de întreținerea aducțiunilor de apă de izvor din zonă ale municipiului Sibiu sau pentru delimitări ori schimburi de suprafețe forestiere cu comuna Rășinari. Ca vizitator, s-a cazat de mai multe ori la Sanatoriul Militar. În fotografia datând din timpul mandatului său de primar, dr. Eugen Piso se afla împreună cu a doua sa soție în fața Casei de Cură Păltiniș. În spatele băncii, într-o poziție respectuoasă, era Valer Caicuțiu, influent director în primăria sibiană.

În prima parte a lui 1934, Eugen Piso a solicitat și obținut reluarea aplicării Reformei agrare în județul Sibiu, după lunga perioadă de dezinteres țărănist, Păltinișul fiind una dintre zonele vizate în mod predilect.

La 26 septembrie 1934, Eugen Piso și a doua sa soție⁵, Livia, născută Moldovan (1885-1968), au cumpărat (prin dosarul 5.611) un lot de aproximativ 7.250 mp, cu o poziție centrală foarte bună, lângă terenul familiei Floașiu (care achiziționase anterior două parcele alăturate de la Sanatoriul Militar). A fost prima parcelă care s-a vândut către public din rezerva de stat creată prin Reforma agrară și totodată cea mai mare. Eugen Piso a avut un rol determinant și în repartitia celorlalte loturi pentru construcția de case de vacanță. Anna Müller, soția vicarului episcopal de atunci și viitor episcop al sașilor Friedrich Müller-Langenthal a specificat în amintirile sale că Piso a fost cel care i-a ajutat în 1937 să obțină terenul pe care au ridicat cabana de lângă Casa de Cură a S.K.V. din centrul stațiunii.

Data fiind ostilitatea acerbă la acel moment dintre Ilie Floașiu jr. pe de-o parte, Eugen Piso și Nicolae Regman pe de altă parte, cabanele din Păltiniș ale acestora din urmă nu au fost construite, cum era cel mai logic și mai ușor, la drum - în partea de jos, lângă vila Floașiu, ci în

⁴ *Azi ne vorbește Dr. Eugen Piso, avocat și deputat, în Cuvântul Liber, an V, nr.1, 26 nov. 1933, Sibiu.*

⁵ Prima soție a lui Eugen Piso a fost Maria Turcu, sora avocatului Liviu Turcu și a Eugeniei Turcu (mama lui Ion Rațiu, candidatul la președinție din 1990). Maria Piso (n.1880), care nu a avut copii, a decedat subit în 1921.

capătul de sus al parcelelor, chiar dacă accesul acolo era mai dificil și pe cale ocolită, urmând drumul prin care se ajungea atunci la Casa Turiştilor (clădirea din lemn ridicată de S.K.V. în 1895)...

La 13 ianuarie 1938, Eugen Piso a mai cumpărat de la stat în stațiune un teren de aproximativ 820 mp, reprezentând o continuare în partea de sus a consistentei sale parcele anterioare, chiar în zona în care și-a amplasat vila. Construcția impunătoare a vilei Piso, cu parter și etaj (fig.2), îmbina lemnul tradițional al zonei cu aspectul de soliditate conferit de fundația înaltă și stâlpii din piatră. Conform amintirilor Annei Müller, pentru cabana Piso execuția lucrărilor a aparținut echipei Konnerth, aceeași care a ridicat câțiva ani mai târziu și vila familiei prim-preotului și vicarului episcopal Friedrich Müller-Langenthal.

Fig.2

Vila Eugen Piso, aspect din anii 1960 (foto colecția Iosif Derzsi)

Vila avocatului dr. Eugen Piso a fost naționalizată în 1950. Doi ani mai târziu, cel mai vestit primar român din perioada interbelică al vechiului Hermannstadt trecea în lumea celor drepte, la vârsta de 76 ani. Stela sa funerară (fig.3) mai amintește și azi de una dintre marile personalități sibiene a anilor dintre războaie. Casa de vacanță a familiei Piso a fost de multe ori folosită în perioada comunistă drept locație de protocol pentru vizitatorii „de rang înalt” ai stațiunii. După Revolta populară din Decembrie 1989, în locul ei a fost construită actuala „Vilă Nedeia”.

Fig.3

Gl. bg. (rtr) **Florian Tucă**

Col. (rtr) **Laurențiu Domnișoru**

Filiala Județeană „Posada” Curtea de Argeș a ANCMRR

CENTENARUL MARI UNIRI DE LA UNIREA PRINCIPATELOR, LA UNIREA CEA MARE REPERE CRONOLOGICE DEFINITORII

Anul acesta, la 1 Decembrie 2018, se împlinesc 100 de ani de la făurirea României Mari. Evenimentul istoric la care ne referim a fost rezultatul direct al acțiunilor și luptelor de veacuri ale marilor bărbați de stat ai românilor și al maselor largi populare. Luptele românilor pentru făurirea Marii Uniri s-au intensificat și au căpătat aspecte concrete și definitorii începând cu prima parte a veacului al XIX-lea și s-au încheiat definitiv și irevocabil în ultimii doi ani ai deceniului doi din veacul al XX-lea, prin marea întrunire populară și națională din ziua de 1 Decembrie 1918, de la Alba Iulia, când s-a decis unirea tuturor teritoriilor locuite de români, care se aflau sub ocupație străină, cu Patria mamă România.

În perioada la care ne-am referit s-au desfășurat, practic, zeci și zeci de momente și acțiuni menite să ducă, mai întâi, la Unirea cea Mică, de la 24 Ianuarie 1859, iar apoi la Marea Unire de la 1 Decembrie 1918. Ne vom referi, în cele ce urmează în mod cronologic, la un număr de 39 astfel de momente și acțiuni.

*** 1 Ianuarie 1847.** Într-un cuvânt înflăcărat rostit de Nicolae Bălcescu, la Paris, în fața unor studenți și a altor cetățeni români ce se aflau în capitala Franței, marele nostru revoluționar democrat a subliniat dorința arzătoare a românilor din țară și din străinătate de făurire a unității noastre statale. Cu acel prilej, Nicolae Bălcescu a spus, printre altele: „*Ținta noastră socotesc că nu poate fi alta decât unitatea națională a românilor, unitate întemeiată, mai întâi de toate, în idei și în simțire, care să ducă cu vremea, la unitatea politică*”.

*** 3 - 5 mai 1848.** Se desfășoară la Blaj, pe câmpia zisă a Libertății, o Mare Adunare Națională. Cu acel prilej, participanții la întrunire adoptă documentul intitulat „*Petițiunea Națională*”. În contextul dat, într-un entuziasm de înaltă vibrație național-patriotică, de aclamații și urale, „din piepturile miilor de participanți, acolo, la Blaj, s-au auzit, se pare pentru prima oară pe pământul românesc, prin care se enunța o dorință, o realitate și un vis: „*Noi vrem să ne unim cu Țara!*”

*** 12 mai 1848.** La Brașov, din inițiativa unui grup de revoluționari români, se editează programul revoluționar intitulat „*Principiile noastre pentru reformarea Patriei*”. În cel de-al șaselea articol al acelui program, se prevedea această dorință de mult timp preconizată de către românii moldoveni și munteni: „*Unirea Moldovei și Valahiei, (n.n. Muntenia) într-un stat neatârnat românesc*”.

*** 21 iunie 1848.** În revista literară românească intitulată „*Foaie pentru minte, inimă și literatură*” se publică poezia denumită „*Un răsunset*”, semnată de poetul Andrei Mureșanu. În ultima parte a acestei creații poetice, se fac ample și pertinente referiri la unirea românilor trăitori în spațiul românesc într-un singur stat liber și independent. Iată care sunt acele versuri: „*Români din patru unghiuri, acum ori niciodată, / Uniți-vă în cuget, uniți-vă-n simțiri; / Deviza-i libertatea și scopul ei prea sfânt, / Murim mai bine-n luptă, cu glorie deplină, / Decât să fim sclavi iarăși pe vechiul nost pământ*”.

Poezia „*Un răsunset*”, denumită apoi

„Deșteaptă-te române”, va fi pusă apoi pe note muzicale de către Anton Pann.

* **august 1848.** Se publică la Cernăuți, din inițiativa și prin grija istoricului, publicistului și viitorul om politic și de stat Mihail Kogălniceanu, programul revoluționar intitulat „*Dorințele Partidei Naționale din Moldova*”. În cadrul programului se află înscris un paragraf special referitor la mult așteptata unitate politico - statală a românilor din Moldova cu cei din Țara Românească și la unirea lor într-un stat liber, suveran și independent. În cuprinsul aceluși paragraf se consemnează, în mod expres, următoarea idee teoretică și practică:

„ *Unirea este cheia bolții fără de care s-ar prăbuși tot edificiul național*”.

* **25 mai 1856.** A luat ființă, în localitatea Socola din județul Iași, Societatea intitulată „*Unirea*”. Scopul ei declarat expres, era acela ca membrii săi să militeze și să lucreze în vederea înlăturării Unirii Moldovei cu Țara Românească.

* **26 iunie 1856.** În ziarul „*Steaua Dunării*” se publică un articol special în cuprinsul căruia sunt tratate direct și pe larg probleme referitoare la unirea Moldovei cu Țara Românească. În articol se vorbește, se pare pentru prima dată în presa scrisă, de Unirea Principatelor Române și se lansează o caldă chemare a populației la înlăturarea unirii. Iată câteva extrase din acel articol: „*Strigătul - Unirea Principatelor și Suveranitatea statului român... să străbată munții, câmpiile, văile și dealurile noastre, să umple aerul, să răsună până în unghiurile pământului românesc cele mai îndepărtate, ca lumea întregă să înțeleagă și să se încredințeze că Unirea este sufletul poporului român, că este glasul României. Unirea Principatelor... este unire de român cu român. Moldovenii și muntenii sunt de un singur neam, o singură ființă, ei nu sunt moldoveni și munteni, ci numai români*”.

* **februarie 1857.** În ultimele zile ale acestei luni, la Iași se constituie un comitet special denumit „*Comitetul Electoral al Unirii Principatelor*”. Câteva zile mai târziu, acel comitet își alcătuiește un program

politic de acțiune, document istoric în care se consemnează printre altele: „*Unirea Principatelor într-un singur Stat și constituirea unei adunări legislative reprezintă interesele întregii națiuni*”.

* **3 martie 1857.** Din inițiativa unor oameni politici și de cultură - se constituie la București un „*Comitet al Unirii*”. În programul de acțiune al comitetului se consemnează rostul acestui organism și anume acela de a milita și a lucra pentru „*Unirea celor două Principate Române*”.

* **7 octombrie 1857.** În cadrul unei ședințe a Adunării Ad-hoc din Moldova, din inițiativa lui Mihail Kogălniceanu și cu participarea sa efectivă, se întocmește un proiect de rezoluție privitoare la Unirea Moldovei cu Țara Românească. În cuprinsul acestui document, se exprimă, pe de o parte, dorința arzătoare a românilor moldoveni de a se uni cu frații lor din Țara Românească, iar pe de altă parte se afirmă că „*Unirea Principatelor... este firească și legitimă*”.

* **8 octombrie 1857.** Se desfășoară, la București, o ședință a Adunării Ad-hoc din Țara Românească, în timpul căreia se discută pe larg despre dorința locuitorilor din Principat de a se uni cu cei din Moldova frățescă. În procesul verbal întocmit în cadrul ședinței s-a făcut următoarea apreciere: „*Națiunea Română recunoaște că Unirea amândurora Principate într-un singur stat, ar da o cheazășuire dezvoltării lor*”.

* **5 ianuarie 1859.** Într-un entuziasm de bucurie și de urale de nedescris, în cadrul adunărilor electivă din Moldova, colonelul Alexandru Ioan Cuza este ales ca Domn al acestui Principat. Exprimându-și marea sa bucurie și a tuturor românilor din spațiul românesc față de decizia alegătorilor moldoveni, omul politic și de cultură Mihail Kogălniceanu a rostit următoarele cuvinte în numele Adunării Elective: „*După 154 de ani, Moldova a intrat în vechiul său drept..., dreptul de a-și alege, de capul său, domnul*”. Referindu-se apoi la domnitorul ales pe tronul Moldovei a spus printre altele: „*Alegându-te pe tine domn în Țara noastră, noi am dorit să arătăm lumii ceea ce Țara dorește: la legi noi, om nou*.”

* **8 ianuarie 1859.** În ziarul „Steaua Dunării” se publică un articol substanțial în care se elogiază bucuria românilor moldoveni și munteni și a altor români trăitori în străinătate prilejuită de alegerea lui Alexandru Ioan Cuza ca Domn al Moldovei. În articol se consemnează printre altele: „*Înălțarea pe tronul Moldovei a preainălțatului Alexandru Ioan Cuza, este astăzi în ochii tuturor românilor, în ochii Europei și ai lumii întregi, dovada supremă că Unirea Principatelor este singura viață cu care românii trăiesc. Astăzi fericirea românilor este Unirea Principatelor*”.

* **24 ianuarie 1859.** În cadrul unui entuziasm popular, în urma votului exprimat, Adunarea Electivă de la București anunța pe toți românii din cele două Principate că Alexandru Ioan Cuza a fost ales și ca Domn al Țării Românești, de fapt ca Domn al ambelor Principate Române. Evocând și elogiind acest fapt în numele Adunării Elective de la București, deputatul și omul de cultură Vasile Boerescu a spus următoarele: „*Această zi (24 ianuarie n.n.) este cea mai mare ce au văzut românii în analele istoriei lor*”.

* **11 decembrie 1861.** Domnitorul Principatelor Unite, Alexandru Ioan Cuza se adresează națiunii române printr-o Proclamație specială, în cuprinsul căreia se referă la Unirea Principatelor. În acest document istoric se consemnează, printre altele: „*Unirea este îndeplinită; națiunea română este întemeiată..., recunoscută de Înalta Poartă și de Puterile Garante... Alesul vostru vă dă astăzi o singură Românie*”.

* **29 iunie 1866.** Adunarea Electivă de la București, care de fapt juca rolul de Parlament al țării, a adoptat prima Constituție a României. În cuprinsul Legii fundamentale a României, la titlul întâi, intitulat „*Despre teritoriul României*”, se consemnează următoarele: „*Principatele Unite ale României constituie un singur stat indivizibil, sub denumirea de Românie*”. În titlul VI al Constituției, în articolul 125, se află înscrisă această consemnare: „*Orașul București este capitala statului român și reședința guvernului...*”

* **6 august 1867.** În ziarul „*Românul*”, care reprezenta o publicație de excepție din România, se publică o apreciere foarte interesantă făcută de către politicianul Alexandru Papiu Ilarian referitoare la ecoul pe care l-a avut Unirea Principatelor în Transilvania. Reproducem în cele ce urmează spusesele acestuia: „*Români din Transilvania, în împrejurările de față, numai la Principate privesc*”.

* **1880.** În mai multe publicații din România se publică textul cântecului patriotic intitulat „*Pe-al nostru steag*”, pe versurile lui Andrei Bârseanu și pe notele muzicale ale lui Ciprian Porumbescu. În versurile acestui cântec se folosește pentru prima dată în istoria românească, în scris, expresia sau sintagma „*România Mare*”. Redăm câteva versuri semnificative din acest cântec: „*Pe - al nostru steag e scris Unire, / Unire-n cuget și-n simțiri, / Și sub mareața lui umbră, / Vom înfrunta orice loviri*”; „*Trăiască România Mare, / Cu Bucovina și Ardeal, / Lășind cu fal-a ei hotare, / Pe moștenirea lui Traian*”.

* **16 februarie 1883.** În revista „*Dacia viitoare*” se publică articolul intitulat „*România față în față cu principiul naționalităților*”, articol în cuprinsul căruia se vorbește în mod expres despre dezideratul înfăptuirii unității noastre naționale. Reproducem două extrase din acel articol: „*Voim Dacia așa cum fu, fiindcă istoria și dreptul, tradițiunea și plebiscitul, trecutul și prezentul ne dau dreptul de a aspira la o Dacie românească*”; „*Străbunii noștri ne-au conservat limba și pământul strămoșesc; părinții noștri, generația care se duce, au făcut Unirea (n.n. din 1859), independența (n.n. 1877 - 1878) și mult au lucrat pentru libertate. Acum e rândul nostru, nouă ne e dat a completa unitatea națională*”, adică a face România Mare.

* **14 aprilie 1884.** În ziarul „*Tribuna*” care apare la Sibiu, fiind organul de presă al mișcării naționale a românilor din Transilvania, încep să se publice articole dedicate expres înaltului deziderat național al Unirii Transilvaniei cu România. Pe frontispiciul publicației era înscris următorul

motto: „Soarele nostru de la București răsare”.

* **17 decembrie 1990.** Ia ființă, la București, „*Liga pentru unitatea culturală a tuturor românilor*”. Liga își propune ca prin activitatea sa să acționeze și să lupte în direcția înfăptuirii unității politico-statale a românilor de dincoace și de dincolo de lanțul Carpaților, adică pentru înfăptuirea României Mari. În cadrul ligii au desfășurat o bogată și rodnică activitate o seamă de personalități de primă mărime din spațiul românesc, între care s-au numărat Nicolae Iorga, A. D. Xenopol, Vasile Pârvan, Victor Babeș, V. A. Ureche și mulți alții.

* **1910.** S-a construit, în orașul Iași, o impresionantă statuie a domnitorului Alexandru Ioan Cuza. Pe monument se află înscrisă următoarea inscripție: „*Cuza Vodă a creat Unirea și în scurta lui domnie de șapte ani, a pus fundamentul statului român*”.

* **15 februarie 1915.** Din inițiativa membrilor din conducerea „*Ligii pentru Unitatea Culturală a tuturor românilor*”, o amplă întrunire populară a avut loc, în cadrul căreia participanții au manifestat pentru înfăptuirea cât mai grabnică a României Mari. La întrunire au participat mii de oameni, dintre care și numeroși oameni politici și de cultură ca de pildă: Octavian Goga, Nicolae Filipescu, Tache Ionescu, Vasile Lucaci și Barbu Ștefănescu Delavrancea. Din piepturile mulțimii s-au făcut auzite, de multe ori, astfel de lozinci: „Vrem România Mare!”, „La fapte!”, „Trăiască România Mare!”, „Ura, Ura, să trăiască România cea regească!”.

* **15 august 1916.** Cu ocazia intrării României în primul război mondial, care de către români era socotit a fi „*războiul de reîntregire națională*”, regele Ferdinand s-a adresat poporului român și oștirii sale, printr-un amplu Manifest. Referindu-se în mod expres la dorința arzătoare a românilor pentru făurirea României Mari, la începutul manifestului au fost consemnate următoarele: „*Pentru neamul nostru, el (n.n. războiul) a adus ziua așteptată de veacuri de conștiința națională, ziua unirii lui*”.

* **17 august 1916.** În urma pătrunderii

victorioase a trupelor române dincolo de lanțurile Carpaților, poetul Octavian Goga publică un articol de excepție, în care arată că munții Carpați, care separau în două spațiul de viață românească, nu mai reprezintă un brâu de separare, ci unul de unire. Iată un mic fragment din acel articol: „*Carpații, care ne separau în două, care ne încercuiau în mijloc ca o chingă de fier, Carpații nu mai sunt. Oștirea română i-a mutat în țara românească*”.

* **5 martie 1917.** Din inițiativa unui grup de militari români ai fostei armate austro-ungare, ce căzuseră prizonieri la ruși și se aflau în lagărul de la Darnița, de lângă Kiev, se întocmește o declarație sau un angajament, în cuprinsul căruia foștii ostași români și-au exprimat dorința și hotărârea lor de a se încadra cât mai repede cu putință în armata română și a lupta apoi pentru eliberarea Țării și reîntregirea ei. Iată un scurt fragment din acea declarație: „Noi, ofițerii, gradații și soldații de neam, jurăm pe onoare și pe conștiință, că voim să luptăm în armata română, pentru dezrobirea ținuturilor noastre românești de sub dominația Austro-Ungară și pentru unirea lor la Românie”.

În ziua de 5 martie 1917, în cadrul lagărului de prizonieri români aflat în Darnița, s-a alcătuit un comitet al prizonierilor români. Acesta avea ca menire principală să-i organizeze pe doritori într-o structură militară care să se încadreze în armata română și să lupte efectiv pentru alungarea trupelor inamice de pe teritoriul țării și reîntregirea patriei. Acea structură militară a primit denumirea de „*Corpul Voluntarilor Români*” și a fost recunoscut de Ministerul de Război al României.

* **24 ianuarie 1918.** În ziarul „*România Nouă*”, care apărea la Chișinău, se publică documentul intitulat „*Chemarea adresată de Comitetul Central al Studenților români din Basarabia către tineretul basarabean*”. În cuprinsul aceluia document tineretul și studenții sunt chemați la luptă activă pentru unirea Basarabiei cu Patria - mamă. Iată câteva prevederi din acea chemare: „*Basarabia noastră este țară românească... Noi socotim că mântuirea*

neamului nostru este în unirea tuturor fiilor într-o singură țară... Noi vrem o Românie a tuturor românilor”.

* **27 martie 1918.** Exprimându-și dorința arzătoare a românilor basarabeni ca Basarabia să se unească cu Țara - mamă, România, Sfatul Țării de la Chișinău „*hotărăște unirea Basarabiei cu România*”. În Proclamația întocmită cu această ocazie se consemnează în mod expres: În numele poporului basarabean, Sfatul Țării declară: „*De azi înainte și pentru totdeauna, Basarabia se unește cu mama sa, România*”. În partea de încheiere a Proclamației este scrisă această lozincă: „*Trăiască Unirea Basarabiei cu România, de-a pururea și totdeauna!*”

* **27 aprilie 1918.** Din inițiativa unui mare număr de români ce se aflau la Paris se constituie „*Comitetul Național al românilor din Transilvania și Banat*”. Membrii săi care la început aveau în fruntea lor, ca personalitate marcantă pe Traian Vuia, iar apoi pe dr. Ioan Cantacuzino, și-au propus „*să militeze activ pentru independența Transilvaniei și unirea ei cu Țara - mamă*”.

* **6 iulie 1918.** Din inițiativa unor personalități politice și culturale românești aflate în Franța, printre care s-au numărat: Octavian Goga, Tache Ionescu, Vasile Lucaci, Ioan T. Florescu, dr. Constantin Anghelescu se constituie la Paris „*Consiliul Național al Unității Române*”. În actul de constituire al Consiliului se arată că menirea lui este de a fi „*exponent și apărător al intereselor poporului român în străinătate*” și de a milita și lupta „*pentru făurirea României Mari*”.

* **14 octombrie 1918.** În Bucovina, la Cernăuți, în cadrul „Adunării Constituante”, ia ființă „Consiliu Național”, format din 50 de membri din toate județele și păturile sociale, fiind ales ca președinte Iancu Flondor. Membrii săi și-au propus ca imediat să militeze și să lucreze în vederea împlinirii dorinței firești și arzătoare a Unirii Bucovinei cu România.

* **18 octombrie 1918.** La Budapesta se constituie „*Consiliul Național Român Central*”, alcătuit din numeroase personalități

române care militau și acționau pentru unirea Transilvaniei cu România. Menirea declarată a membrilor acestui Consiliu era aceea „*de a lucra cu intensitate sporită, cu hotărâre de neclintit, pentru unirea Transilvaniei cu Patria - mamă, România*”. Printre membri marcanți ai Consiliului Național Român Central s-au numărat: Vasile Goldiș, Aurel Lazăr, Ștefan Cicio Pop, Aurel Vlad, Alexandru Vaida Voievod, Tiron Albani, Ion Flueraș, Ion Jumanca și alții.

* **8 noiembrie 1918.** În ziarul „*Românul*” se publică „Hotărârea Marelui Sfat Național Român din Transilvania și Ungaria, organism înființat în România în vederea coordonării acțiunilor prin care se viza făurirea României Mari, document istoric în care se hotărăște convocarea unei Mari Adunări Naționale. Aceasta avea menirea să decidă unirea tuturor teritoriilor românești, cu Țara - mamă, România. Iată câteva extrase din acea hotărâre: „*Istoria ne cheamă la fapte... Suntem convinși că în afară de cei care vor reprezenta toate păturile sociale ale națiunii la această istorică adunare, unde se va hotărî soarta neamului nostru pentru vecie, se va prezenta însuși poporul românesc în număr vrednic de cauza mare și sfântă... Fii tare, neam românesc, în credința ta, căci iată, se apropie ceasul mântuirii tale*”.

* **15 noiembrie 1918.** În Bucovina, la Cernăuți, se desfășoară „*Congresul General al Bucovinei*”, în cadrul căruia participanții hotărăsc, în numele tuturor confrăților lor români bucovineni „*unirea necondiționată și pentru totdeauna a Bucovinei cu România*”. Reproducem unul dintre ultimele articole ale mișcării adoptate în acest sens: „*Unirea necondiționată și pe vecie a Bucovinei în vechile ei hotare până la Ceremuș, Colăcin și Nistru cu România*”.

* **1 decembrie 1918.** Se desfășoară la Alba Iulia Marea Adunare Națională, în urma căreia, peste 100.000 de participanți veniți din toate zonele României, în special din Transilvania și Banat, adoptă istorica hotărâre de „*Unire a Transilvaniei cu Țara - mamă și cu celelalte provincii surori (Basarabia și Bucovina)*”. În cadrul istorice

întruniri naționale, printr-o proclamație specială participanții hotărăsc prin vot deschis și aproape în unanimitate, unirea tuturor provinciilor românești cu România. În cadrul Rezoluției adoptate de către participanții la adunarea națională de la Alba Iulia, în articolul I, se consemnează următoarele: „*Adunarea Națională a tuturor românilor din Transilvania, Banat și Țara Ungurească, adunați prin reprezentanții lor îndreptățiți la Alba Iulia, în ziua de 1 decembrie 1918, decretează unirea acelor români și a tuturor teritoriilor locuite de dânsii cu România. Adunarea Națională proclamă îndeosebi, dreptul inalienabil al națiunii române la întreg Banatul și la întregul teritoriu cuprins între râurile Mureș, Tisa și Dunăre*”. În ultimul articol al Rezoluției (al IX-lea) se arată cine va urma să conducă de îndată treburile României întregite. Redăm conținutul respectivului articol: „*Pentru conducerea mai departe a afacerilor Națiunii Române din Transilvania, Banat și Țara Ungurească, Adunarea Națională hotărăște instituirea unui Mare Sfat Național Român, care va avea toată îndreptățirea să reprezinte națiunea română, oricând și pretutindeni față de toate națiunile lumii și să ia toate dispozițiile pe care le află necesare în interesul națiunii*”.

* **29 decembrie 1919.** În Parlamentul României Mari se votează și se adoptă, prin vot majoritar, mai multe legi referitoare la ratificarea Unirii cu România a Basarabiei, Bucovinei, Transilvaniei și Banatului.

* **4 iunie 1920.** Se desfășoară în Franța, în palatul de la Versailles (Marele Trianon), Tratatul de pace dintre Puterile Antantei (16 state aliate din care făcea parte și România) și Ungaria, stat învins în Primul Război Mondial în calitate de stat succesor al Imperiului Austro - Ungar. Este un document de importanță istorică pentru țara noastră, pentru că în el se recunoaște, pe plan

internațional, Unirea Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu România.

* **15 octombrie 1922.** La Alba Iulia, în orașul Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918, se desfășoară ceremonialul încoronării regelui Ferdinand I, zis și Întregitorul, și a reginei Maria. Cu acel prilej, s-a bătut și o medalie jubiliară. Piesa reprezintă pe avers chipul regelui, înconjurat de o ghirlandă din frunze de laur, iar circular acest înscris: „*Ferdinand, Regele României și Maria Regină*”. Pe reversul medaliei se află înscrisă următoarea inscripție: „*Întâiul rege al tuturor românilor, încoronat-u-s-a la Alba Iulia în 15 X 1922*”.

* **26 - 27 martie 1923.** În Parlamentul României, se discută și se adoptă Constituția României întregite. În titlul I al noii legi fundamentale a țării, intitulat „*Despre teritoriul României*”, sunt consemnate următoarele prevederi: „*Art. 1. Regatul României este un stat național, unitar și indivizibil*”.

„*Art.2. Teritoriul României este inalienabil. Hotarele statului nu pot fi schimbate sau rectificate decât în virtutea unei legi*”.

„*Art. 3. Teritoriul României nu se poate coloniza cu populație de gîntă străină*”.

„*Art.4. Teritoriul României, din punct de vedere administrativ, se împarte în județe, județele în comune*”.

În titlul VI al Constituției, denumit „*Dispoziții generale*”, sunt consemnate prevederi speciale referitoare la drapelul României, la reședința guvernului și la limba oficială a României întregite. Redăm mai jos câteva articole:

„*Art. 124. Culorile drapelului României sunt: Albastru, Galben și Roșu, așezate vertical*”.

„*Art. 125. Reședința guvernului este Capitala Țării*”.

„*Art. 126. Limba românească este limba oficială a statului român*”.

Gl. bg. (r) prof. univ. dr. Mircea Vladu

Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” Sibiu,
membru al Filialei Județene Sibiu „Gl. Ilie Șteflea” a ANCMRR

Omagiu pentru Nicolae Toderici - - supraviețuitor invalid de la Oarba de Mureș

Cu ceva timp în urmă, un post de televiziune din România anunța cu titlu de exclusivitate că a murit ultimul supraviețuitor de la Oarba de Mureș. Știrea m-a umplut de indignare, știind precis că eroiul cărții mele Invalidul, Nicolae Toderici, rămas infirm pe viață la Oarba de Mureș, trăia într-un sat din Subcarpați, așezat pe malul stâng al Oltului, îngrijit cu multă afectivitate de copiii săi, întrucât cea cu care împărțise bucuriile și amarul unui mariaj de peste 70 de ani, plecase pe drumul fără de întoarcere.

Această întâmplare m-a determinat să pun mâna pe condei și să readuc în atenția celor interesați ce s-a întâmplat la Oarba de Mureș, unde 11.0000 de soldați români au fost carne de tun pentru trupele hitleriste, în numai câteva zile, și de unde Nicolae Toderici, o mândrețe de flăcău de nici 20 de ani, cu părul bălai și cu ochii albaștrii, a reușit să scape cu viață, dar infirm, întrucât și-a pierdut în acel infern, piciorul stâng.

După istoricul act de la 23 august 1944, România a trecut de partea Aliaților, rupând înțelegerea cu Puterile Axei. Au fost voci autorizate ale vremii, care au declarat că această decizie a dus la scurtarea celui de-al Doilea Război Mondial cu 6 luni, scutind astfel omenirea de alte pierderi importante de vieți omenești și de alte pagube materiale incomensurabile, dar asumându-și noi stăpâni, reprezentăți de marele colos de la răsărit - URSS, care mai bine de 50 de ani au produs atâta suferință poporului român.

Noile autorități române, în frunte cu regele Mihai, au predat România necondiționat rușilor, împotriva cărora luptaseră în campania din Est. Rușii au acceptat să semneze un armistițiu cu România abia pe 12 septembrie, numai după ce s-au convins că o pot ocupa fără probleme.

Vă rog să vă închipuiți ce dramă au suportat ostașii români, care primiseră ordin să depună armele și viețile lor erau secerate atât de gloanțele nemților cu care luptaseră cot la cot în campania din Est, cât și de cele trase din armele rușilor împotriva cărora luptaseră în campania menționată anterior, pe care aceștia îi considerau tot inamici, deși trebuiau să-i considere aliați.

Întoarcerea armelor de către Armata României a fost continuată de începerea luptelor pentru eliberarea Transilvaniei de Nord de sub ocuparea forțelor fascisto-hortiste.

Forțele sovietice au avut grijă să se asigure că cele române nu vor trăda, trecând de partea celor naziste și, ca urmare, au modificat ecartamentul căilor ferate române, făcându-l funcțional numai pentru convoaiele feroviare rusești și au dispus marile unități și unitățile române numai în centrul dispozitivelor tactice și operative, flancate de mari unități și unități sovietice.

Cea mai mare tragedie înregistrată de forțele armate române în campania din Vest s-a produs la Oarba de Mureș, un sătuc, aflat la mai puțin de 30 km. de Tg. Mureș,

tragedia putându-se compara din mai multe puncte e vedere cu dezastrul de la Cotul Donului – Stalingrad, înregistrat în campania din Est.

Pe 17 septembrie 1944, a început bătălia de la Oarba de Mureș, care a durat până pe 6 octombrie 1944. Ordinul de atac de la Oarba de Mureș pentru cucerirea Dealului Sângiorgiu, apărat de Divizia 8 Cavalerie SS, compusă din militari instruiți și dotați cu armament modern, a fost dat de către generalul rus Sergei Trofimenko, sub a cărui comandă se afla și Armata a 4-a română, care și-a motivat decizia criminală, prin neîncrederea pe care i-o inspirau ostașii români. Cu alte cuvinte, generalul sovietic, criminal, a dorit prin ordinul respectiv, să se răzbune pe ostașii români, care nu vedeau cu ochi buni amestecul generalilor și ofițerilor ruși în comanda marilor unități și unităților române. Diviziile 9 și 11 Infanterie române din Corpul 6 Armată au primit acest ordin ucigaș. Pentru executarea ordinului criminal dat de generalul sovietic, ostașii celor două divizii au trecut Mureșul prin apă nedispunând de bărci sau de pod.

Atacul asupra Dealului Sângiorgiu a început la 22 septembrie și a fost reluat de mai multe ori până la 25 septembrie. Practic, ostașii celor două divizii române au atacat pe un front de numai 400m, echivalent cu frontul de atac destinat pentru două plutoane de infanterie.

Generalul sovietic avea posibilitatea să disperseze forțele celor două divizii pe un front larg, și să încercuiască divizia germană printr-o dublă învăluire de flanc.

Generalii și ofițerii români care se aflau la comanda celor două divizii române au protestat, atrăgând atenția generalului sovietic cu privire la decizia eronată de a ataca frontal Dealul Sângiorgiu, cu pante foarte abrupte și fără sprijin de artilerie, în timp ce pe cota 495, nemții dispuneau de cazemate de unde trgeau cu mitralierele în ostașii români, înzestrați cu carabine rudimentare și epuizați de efortul fizig și psihic prelungit de a urca pantele abrupte ale dealului.

Sunt de notorietate protestul

generalului român Ion Dumitru, care a fost obligat de generalul sovietic să ordone atacul în noaptea de 22 septembrie, precum și lacrimile care i s-au prelins pe obraji știind că trimite la moarte sigură ostașii fără obținerea unui efect benefic.

Sunt mărturii potrivit cărora ostașii nemți care se apărau pe cele mai înalte cote ale Dealului Sângiorgiu, au fost cuprinși de mila ostașilor români, care cădeau secerați de gloanțele lor și care au înțeles că rușii urmăreau prin sacrificarea românilor să le plătească o poliță pentru pierderile pe care le produsese-ră rușilor în campania din Est.

În unul dintre atacurile repetate asupra cotei 495, Dealul Sângiorgiu, Nicolae Toderici a călcat pe o mină antipersonal, care i-a zdrobit laba piciorului stâng. Cu ultimile puteri, acesta și-a scos ciotul de bocanc din piciorul rănit, și-a rupt brăcinarul de la chiloți și și-a aplicat un garou, după care și-a pus un pansament pe bont și a încălțat jumătatea de bocanc. A încercat să se ridice în picioare și să continue atacul, dar a leșinat și s-a trezit din leșin numai la spitalul de campanie. Trecuse ceva timp până îl găsiseră brancardierii, și ca urmare, rana obrintise. Nedispunând de antibiotice puternice, doctorii au fost nevoiți să-i amputeze piciorul, succesiv, până deasupra genunchiului, unde cangrena nu a mai înaintat.

Nicolae Toderici a fost lăsat la vatră, cu un picior de lemn, la nici 20 de ani. Acesta povestea, mai târziu, că durerile generate de explozia minei antipersonal și de operațiile succesive la care a fost supus, au fost cu mult mai mici decât cele produse de autoritățile civile, care l-au batjocorit de fiecare dată când s-a prezentat să-și ceară drepturile de erou invalid al celui de-Al Doilea Război Mondial.

Nicolae Toderici nu a disperat, a strâns din dinți, și-a întemeiat o familie frumoasă și astăzi trăiește în gospodăria sa clădită cu trudă, într-un picior, înconjurat de dragostea familiei, având venerabila vârstă de 95 de ani. Și cine știe, poate că bunul Dumnezeu o să-l ajute să depășască suta de ani și să spună generațiilor viitoare ce s-a întâmplat cu

adevărat la Oarba de Mureș, în dramaticele clipe ale celei de-a treia decade a lunii septembrie 1944.

Azi, la Oarba de Mureș, se află un Cimitir al Eroilor Români din Al Doilea Război Mondial, acesta fiind amplasat pe o amplă terasă din apropierea malului Mureșului. Cimitirul a fost amenajat în memoria militarilor români căzuți între 17 septembrie – 5 octombrie 1944 pentru eliberarea Transilvaniei de Nord-Vest.

În centrul cimitirului se află un monument impunător, ridicat din inițiativa localnicilor, iar pe soclul din beton, în două trepte, se ridică o coloană cu o înălțime de 10 m. Pe soclu este gravat următorul text:

„GLORIE EROILOR ROMÂNI CĂZUȚI PENTRU APĂRAREA PATRIEI”.

Personal, apreciez că, cel puțin pentru noi militarii, se impune cu necesitate să mergem la acest cimitir, să punem o floare și să vărsăm o lacrimă pentru ostașii noștri care și-au pierdut viața în urma unei „decizii criminale” a generalului rus Sergei Trofimenko.

Totodată, apreciez că este necesar să povestim urmașilor noștri despre aceste jertfe, pentru că așa cum ne-a lăsat cu limbă de moarte marele istoric al neamului românesc Nicolae Iorga, cine uită nu merită.

Oarba de Mureș - Cimitirul și Monumentul Eroilor

Col.(rtr) dr.ing. Avădanei Constantin
Vicepreședinte Filiala Jud.Alba „GEMINA” a ANCMRR

TRAIAN VUIA și Marea Unire a Românilor de la 1 Decembrie 1918

*„Eu nu lucrez pentru gloria mea personală,
ci lucrez pentru gloria geniului uman” - Traian Vuia*

La 18 martie 1906, inventatorul român Traian Vuia realiza, la Paris, primul zbor autopropulsat din lume, cu un aparat de construcție proprie, mai greu decât aerul.

Aparatul de zbor, proiectat și realizat de Traian Vuia, era denumit Vuia-I, zis și „Liliacul”, s-a ridicat un metru în aer, a zburat 12m, după care a căzut la sol, din cauza unor defecțiuni tehnice.

Evenimentul epocal a fost marcat însă, dându-i inventatorului curaj și speranțe pentru acțiuni de perfecționare a proiectului.

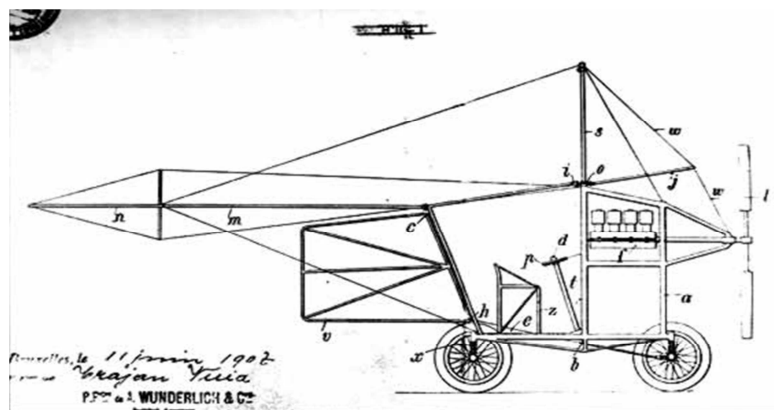
Traian Vuia întreprinde o serie de cercetări privind parametrii de zbor pe modelul Vuia-I, și ajunge la concluzia că pentru asigurarea stabilității de zbor este nevoie de un motor mult mai puternic pentru propulsie. Astfel, inventatorul achiziționează un motor de tip Antoinette modificat, și aparatul Vuia-I devine Vuia-II, brevetat în anul 1907, în Belgia. Acest aparat avea performanțe mult sporite, astfel că, în 1907, el avea să zboare pe o distanță de 70 de metri, la o înălțime variabilă.

958. - M. Vuia et son Aéroplane
J. H.

Aparatul de zbor, Vuia I

Schița privind avionul „Voia nr. 2”, brevetat la Bruxelles în Belgia, în anul 1907.

Schița aparatului de zbor Voia II

Traian Vuia s-a bucurat de recunoașterea rezultatelor activității sale, chiar dacă multă vreme prioritatea în realizarea zborului mecanic i-a fost atribuită francezului de origine braziliană, Alberto Santos-Dumont.

Contemporanii lui foloseau pentru aparate de zbor diferite artificii tehnice pentru decolare: catapultarea sau tracțiunea cu alte vehicule. În cazul fraților Wright, aceștia foloseau șine pentru lansarea mașinii lor de zbor.

Viitorul inventator român s-a născut la 17 august 1872, în localitatea Surducu Mic, județul Timiș, copilărinte și urmând cursurile școlii primare în această localitate.

Urmează apoi cursurile liceale la Lugoj, între anii 1884-1892.

Încă din copilărie, îl pasionau științele tehnice, îl fascinau zborurile păsărilor și a zmeelor. Pe timpul când urma cursurile liceale la Lugoj, a construit mai multe modele de aparate de zbor de tipul zmeelor.

După ce a trecut examenul de bacalaureat, în anul 1892, Traian Vuia a plecat la Budapesta. S-a înscris mai întâi la Politehnică, dar veniturile pe care le avea nu i-au permis să urmeze cursurile acestei facultăți, și de aceea se va transfera la Facultatea de Drept. La 6 mai 1901, Traian Vuia își ia doctoratul în științe juridice, solicitând, în conformitate cu drepturile minime pe care le avea un student român, ca diploma eliberată să fie redactată în limba latină și nu în limba maghiară.

Aflat în capitala Franței, Traian Vuia a luptat neobosit pentru realizarea dorinței de unire a românilor din Transilvania, ducând o adevărată campanie pentru unificarea cu România.

Astfel, împreună cu alți fruntași români aflați la Paris, la 30 aprilie 1918, a pus bazele „Comitetului Național al Românilor din Transilvania”. Noua societate avea drept organ de presă revista „La Transylvanie”, unde Vuia a publicat numeroase articole prin care să susțină cauza de unire cu România a transilvănenilor.

Totodată, Traian Vuia s-a manifestat nu numai pe plan științific și tehnic, dar și în domeniul diplomației, cunoștințele juridice și relațiile pe care și le crease în Franța i-au permis să acționeze eficient pentru apărarea drepturilor românilor de pretutindeni și de acasă.

La Conferința de pace de la Paris (1919-1920), a participat în calitate de consilier, în cadrul delegației române, la consfințirea realizării României Mari și recunoașterea actului Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918 pe plan internațional.

Cu această ocazie, a publicat lucrarea „Le Banat” spre a face cunoscute realitățile conaționalilor de aici. În aceeași perioadă, a publicat sub pseudonim o colecție de articole apărute în Austro-Ungaria, în care erau calomniate celelalte puteri participante la Conferința de pace: Rusia, Franța și Marea Britanie.

Mereu activ, nu numai în cercetarea aviatică, în timpul celui de-Al doilea Război Mondial, inginerul român a creat în 1943 „Frontul Național al Românilor din Franța”. Această organizație a acționat în legătură cu rezistența franceză, în lupta împotriva ocupației germane.

Dar, Traian Vuia nu a abandonat nici un moment cercetările în domeniul aerodinamicii și a mecanicii avioanelor. A aprofundat studiul asupra parametrilor de stabilitate a aparatelor pe timpul zborului și a caracteristicilor de manevrabilitate.

Astfel, el a fost preocupat de zborul vertical și de menținerea aparatului la punct fix în zbor. Numeroasele experimente întreprinse se vor concretiza în brevetul „Perfecționări la mijloacele de propulsie, de tracțiune și de susținere”, cu aplicabilitate la nave, elicoptere sau roțile cu palete ale turbinelor.

În perioada 1818-1925, după numeroase cercetări de succes, a proiectat și realizat prototipurile a două elicoptere, pe care intenționa să le introducă în fabricație în România.

Aceste realizări le prezintă la o conferință științifică pe tema elicopterelor, la Societatea Franceză de Navigație Aeriană, precum și direcțiile de perfecționare a soluțiilor constructive și a domeniilor de utilizare ca zboruri comerciale pe distanțe scurte. Propunerile lui Traian Vuia au contribuit la definirea căii de evoluție tehnică a avioanelor în detrimentul dirijabilelor, care erau mult prea riscante și cu viteze de zbor limitate.

În 1923, intenționa să treacă la producția de serie a aparatelor sale de zbor și a unor elicoptere, la uzinele Reșița. Inventatorul i-a dat unui prieten următorul mesaj pe care să-l ducă în țară:

„Povestește prietenilor de acasă tot ce ai văzut aici. Am dovedit că se poate zbura cu un aparat ‘mai greu decât aerul’. (...) Acum, după ce s-au convins de posibilitatea zborului mecanic, numărul experimentărilor va crește rapid, specialiștii vor realiza motoare speciale, aviația va avea o industrie înfloritoare pe temeiul experienței mele, devenită bun comun. Ai putut vedea! Nu m-am ascuns, am experimentat în văzul tuturor. Vor continua alții, tot mai mulți. Așa se realizează progresul...”

Din nefericire, el nu a primit sprijinul pe care l-a solicitat și a fost nevoit să-și amâne revenirea în România.

Inventatorul român a colaborat eficient cu francezul M. Yvonneau, iar la Expoziția „Traian Vuia” de la București, din anul 1957, acesta declara cu entuziasm că: „Vuia proiectase pe vremea aceea un aparat cu patru rotoare, în tandem, înzestrat cu o cabină pentru 100 de pasageri. Din nefericire, ideea a rămas în suspensie”.

Vuia nu era interesat numai de aerodinamică, ci și de ameliorarea performanțelor tehnice ale motoarelor. În plus, în 1925, a realizat un generator de abur original, cu circulație forțată unică, cu presiune și temperatură înaltă și cu randament termic ridicat.

Calitățile lui de inventator desăvârșit i-au atras aprecieri deosebite din partea guvernului francez, care i-a oferit resursele necesare pentru a proiecta și realiza, împreună cu Victor Tatin, a unei torpile folosită cu succes de marina militară.

De asemenea, Traian Vuia a fost desemnat să țină o cuvântare la Expoziția Internațională de Aeronautică de la Paris, din anul 1937, din partea conducerii pavilionului românesc. Dar a ratat acest eveniment, datorită faptului că directorul Dimitrie Gusti s-a îmbolnăvit și noua conducere nu a mai avut interesul pentru a desfășura această acțiune. Acest episod l-a marcat profund pe Traian Vuia, fiind împiedicat și cu alte ocazii să aducă în România rezultatele muncii lui în domeniul aeronauticii, și în general al mecanicii.

În 1950, Traian Vuia revine în țară, grav bolnav, și la 3 septembrie, în același an, se stinge din viață la București, fiind înmormântat la Cimitirul Bellu din București.

Astfel trecea la cele veșnice încă un mare patriot român care a depus toate eforturile pentru realizarea visului de veacuri a poporului român, Marea Unire de la 1 Decembrie 1918 și formarea ROMÂNIEI MARI.

Jr. Col. (rtr) Dr. *Eugen - Nicolae Rotărescu*

Despre democrație ...

Motto:

*„Democrat înseamnă cineva care vrea să înalțe poporul pe umerii săi,
nu cineva care vrea să se înalțe el pe umerii poporului”*

(Nicolae Iorga – 1871-1940)

Democrația are o istorie străveche de peste 2500 de ani. Despre democrație s-a scris mult și s-a vorbit și mai mult. Termenul a fost și este folosit în referire la guvernarea unei comunități, popoare, națiuni, țări și state.

Pentru prima dată, grecii au folosit termenul de democrație (demos- popor; kratos - a conduce) și se referea la conducerea unei populații pe un teritoriu mai mic sau mai mare, a unor orașe sau regiuni grecești. Democrația, pentru romani, însemna republică, respectiv, un „parlament” format din oameni aleși de populație.

Aceste forme au fost considerate „democrație naturală”, adică, fără imixtiuni din exterior în treburile grupurilor existente. În decursul istoriei, aceste guvernări, fie au dispărut, fie au fost reinventate cu noi tipuri de „democrații” cunoscute sub denumirea de regate, împărății, monarhii, aristocrații ereditare sau oligarhii deschise, fascism, nazism, comunism bazate pe ierarhii și ideologii autoritare, toate cu dominație asupra celor mulți.

Nici astăzi nu există o clarificare adecvată privind locul și rolul democrației în societate, întrucât, oameni diferiți, cu personalități distincte și în locuri diferite teoretizează și practică o democrație potrivit percepției și înțelegerii lor.

Astăzi, potrivit susținerilor specialiștilor în domeniu, în cele aproape 200 de state ale lumii sunt cunoscute, cel puțin, trei tipuri de forme ale democrației: democrații mai vechi, aflate în procesul de perfecționare și adâncire a democrației; democrații relativ îndelungate al căror țel este consolidarea practicilor și instituțiilor actuale; democrații recente aflate în tranziție spre o democrație reală.

Democratizarea societății omenești a fost promițătoare la începuturile ei, cât și ulterior, pe parcursul evoluției umanității. Cu toate acestea nu putem afirma că astăzi, democrația așa-zisă autentică, se află pe cel mai bun drum.

În principal, democrația presupune respectarea și egalitatea în drepturi a cetățenilor, libera lor exprimare și asigurarea participării lor la conducerea treburilor societății. Cu toate acestea, până la sfârșitul Primului Război Mondial, la nivel global, doar o jumătate din populația adultă, respectiv numai bărbații, nu și femeile, au beneficiat de drepturi cetățenești depline.

Deci, efectele democrației nu au fost benefice pentru toți cetățenii - adulți, bărbați și femei.

Desigur, democrația nu este „raiul pe pământ”, chiar dacă pământul poate oferi condiții propice tuturor oamenilor pentru un asemenea model de viață. În lumea noastră sunt puțini oameni care au la dispoziție așa-zisele bunătăți, precum: putere, avere, bani, faimă etc., în condițiile în care majoritatea populației de pe glob trăiește în sărăcie sau chiar dispun de mijloace insuficiente pentru supraviețuire.

Sunt acestea efecte ale democrației?! Sau democrația se află în criză?!

Actuala democrație, indiferent, de natura și formele instituționale de guvernare, este contestată de majoritatea oamenilor simpli, dar și de mișcări antidemocratice, adeseori, sub forma naționalismului fanatic sau a fundamentalismului religios, întrucât, în opiniile acestora, democrația nu satisface nevoile reale ale oamenilor la nivel local, național și global.

Democrațiile naționale, indiferent de stadiul evoluției lor, niciodată nu au rezolvat probleme majore, precum sărăcia, somajul prelungit, infracționalitatea, imigrația și emigrația, corupția etc. iar la nivel global, conflictele armate locale și regionale, dezarmarea și neproliferarea armelor nucleare, asigurarea păcii și buna înțelegere între popoare și națiuni sunt încă subiecte actuale pe agenda democrațiilor lumii.

Oare, ce este de făcut?

Distanța este mare între democrația ideală și cea reală.

Marele savant, politician și om de știință Nicolae Iorga a avut mare dreptate când a cugetat și exprimat cuvintele din motto-ul prezentului demers.

Unii teoreticieni și practicieni ai conducerii societății actuale au susținut și continuă să promoveze ideea bunei guvernări prin perfecționarea și adâncirea continuă a democrației și a instituțiilor sale de guvernare, și de aceea, nu ne aflăm astăzi în stadiul unei forme desăvârșite a democrației.

Opiniează că aceștia au uitat sau, voit neglijent, nu au luat în considerare că ego-ul la nivel uman, național și global a dictat sau a dirijat formele democratice în evoluția lor, în raport de interesele proprii sau de grup a celor care au avut sau dețin puterea.

Ce înseamnă să fii la vârful puterii și să participi la exercițiul democrației?

Nu înseamnă nimic, dacă ceea ce faci ca lider sau simplu cetățean nu este în folosul semenilor, ci numai în beneficiul personal sau al unor grupuri de interese.

Oare, e bună democrația, când fiecare ține la propria părere, când unii acumulează averi impresionante iar alții sărăcesc până la deces, când cei de la putere refuză sistematic și categoric să fie în serviciul oamenilor, când există ură de rasă, blocate economice, lovituri globale la bursă, ranchiunuri adânci cu rivalități care degenerază în conflicte armate, pregătitoare pentru un al treilea război mondial?!

La nivel individual, oamenii ar trebui să reînvețe conlucrarea, respectiv, de a înțelege necesitatea de a sprijini și de a fi sprijiniți la rândul lor, să dizolve **ego-ul în sinele proriu și să renunțe la principiul nefast** „*fac ce vreau că sunt în democrație*”, **întrucât acesta duc la excese și deformări comportamentale.**

La nivelul societății, liderii și executanții ar trebui să reînvețe cooperarea, adică toți să lucreze pentru toți, așa cum, într-o familie adevărată toți membrii ei își oferă ajutor reciproc și sprijin pentru asigurarea și îndeplinirea nevoilor materiale, financiare, sufletești etc.

O asemenea societate nu poate exista pe pământ, întrucât oamenii nu sunt egali și nu toți pot avea de toate, susțin exegeții societății omenești.

În parte, aceștia au dreptate. Oamenii sunt diferiți, nu egali unii cu ceilalți dar, potrivit înțelesului democrației, principiul egalității în democrație este primordial.

Desigur, nu este o nouă formă a teoriei și practicii marxist-leniniste despre comunism, ci **un nou tip de societate, în care nu se va pune accent pe ego-ul personal, național sau global, ci, pe valorile universale ale sufletului omenesc, pe iubire, bunătate, prietenie, recunoștință, smerenie, compasiune etc.**

Deci, vom fi fericiți dacă vom produce și oferi fericire altora! E un drum lung și greoi?! Da, dar nu imposibil.

Col. (rtr). prof. univ. dr. **Alexandru Baboș**

Prim-vicepreședinte al Filialei Județene Sibiu „Gl. Ilie Șteflea” a ANCMRR

100 de ani de la Marea Unire. Acțiunile Armatei Române în sprijinul Unirii Basarabiei cu mama sa, România

Unirea în 1918 a majorității provinciilor locuite de români a avut, fără îndoială, un caracter plebiscitar, fiind hotărâtă de organisme politice reprezentative ale românilor, alese în mod democratic, hotărâre susținută, în unele cazuri de impresionante adunări populare. În același timp, actele de unire de la Chișinău, Cernăuți și Alba Iulia au la bază și contribuția armatei române, care a adus pe altarul unității naționale un greu tribut de jertfe. De altfel, în concepția forțelor politice românești de pe ambii versanți ai Carpaților, obiectivul Unirii trebuia să fie atins, în primul rând prin mijloace politice și diplomatice, dar nu se excludea și opțiunea militară, desigur într-un context european propice.

Proclamarea Republicii Democratice Moldovenești, la 2 decembrie 1917, și a autonomiei sale în cadrul statului țarist a coincis cu semnarea armistițiului pe frontul român, fapt ce a determinat dezagregarea totală a armatei ruse din Moldova dintre Prut și Carpații Orientali. În spațiul dintre Prut și Nistru, mișcările ample ale trupelor ruse scăpate de sub control, acțiunile organizațiilor bolșevice și, în special a „Frontotdel”-ului, urmăreau să înlăture organele legal și democratic constituite ale Basarabiei. De asemenea, prezența și acțiunile trupelor ruse generau un dublu pericol – impunerea prin forță a unui regim politic contrar voinței populației de aici și afectarea sistemului logistic al armatei române, ce era dispus în cea mai mare parte în această regiune.

Pericolul pe care trupele ruse îl constituiau pentru conducerea politică de la Chișinău, starea anarhică creată în acest teritoriu românesc au impus autorităților centrale și locale din Basarabia să ceară protecție statului român, singurul în măsură să restabilească ordinea și să facă siguranță în acest spațiu.

În tot cursul lunii decembrie 1917, pe adresa guvernului și conducerii militare de la Iași au sosit cereri pentru intervenția trupelor noastre în Basarabia. La începutul lunii decembrie 1917, Comitetul Județean de aprovizionare Cahul s-a adresat șefului de stat major al armatelor de pe frontul român: „...în tot ținutul domnește anarhia, viața și averea populației sunt în pericol. Să se ia măsuri spre a tăia din rădăcină nenorocirea spre a salva populația și armata”. Același demers l-a făcut și Comitetul Executiv din Leova, cerând guvernului de la Iași trimiterea de trupe din armata română spre a apăra raionul Leova împotriva tulburărilor grave.

Pericolul ce plana asupra Sfatului Țării de la Chișinău, acțiunile tot mai fățișe ale bolșevicilor pentru atragerea populației de partea cauzei rusești a determinat Consiliul Directorilor Generali (guvernul) să trimită o telegramă către guvernul român, în care, printre altele se arăta: „...vă rugăm să binevoiți a dispune trimiterea în Chișinău a unui regiment ardelenesc cu posibilă urgență. Totodată, vă rugăm să ordonați ca acest regiment să stea la dispoziția directorului Republicii Moldovenești”.

În aceeași direcție s-a pronunțat și Comitetul moldovenesc din Kiev, care a adresat premierului I.I.C. Brătianu o telegramă cu cereri exprese: „Fiind informați de către reprezentantul Sfatului Țării despre situația critică din Basarabia, vă rugăm să trimiteți imediat în Basarabia trupele române pentru salvarea țării”.

Între timp, în Basarabia acțiunile detașamentelor bolșevice au devenit din ce în ce mai amenințătoare, ele urmărind paralizarea activității Sfatului Țării și preluarea controlului asupra

obiectivelor vitale ale statului. Guvernul român de la Iași a hotărât să pună la dispoziția Sfatului Țării un detașament de voluntari ardeleni care sosea din Kiev. Dar, la intrarea în gara Chișinău, (24 decembrie 1917) acest detașament este surprins și dezarmat de trupele bolșevice. Încurajați de acest succes, bolșevicii au atacat în zilele următoare sediul Comisiei Internaționale de la Chișinău pentru aprovizionarea frontului român, au arestat militarii și funcționarii români, membri ai comisiei.

Cu toate că și situația țării era gravă, guvernul român a hotărât la 4 ianuarie 1918 să acorde sprijinul militar solicitat. Aflând de hotărârea guvernului român, conducerea de la Petrograd a remis autorităților de la Iași o notă ultimativă care avea caracterul unei declarații de război. În aceeași zi, din ordinul lui Lenin, personalul diplomatic, consular și al misiunii militare române a fost arestat și închis. Acțiunea sovietică a generat un energic și unanim protest din partea șefilor misiunilor diplomatice acreditate la Petrograd, ceea ce l-a determinat pe Lenin să ordone punerea în libertate a personalului român.

Pentru punerea în aplicare a hotărârii adoptate de guvern, Marele Cartier General român a încredințat Corpului 6 Armată misiunea „să respingă peste Prut bandele ruse care ar putea încerca să treacă în Basarabia fără ordinul comandantului rus al frontului și deci cu intenția de a jefui sau ataca trupele noastre; să asigure ordinea și regulata circulație pe calea ferată; să se facă ordine în tot ținutul Basarabiei, punându-se viața și avutul locuitorilor la adăpostul jafurilor și crimelor”.

Pentru îndeplinirea misiunii, Corpul 6 Armată avea la dispoziție Diviziile 11 și 13 Infanterie, 1 și 2 Cavalerie, mari unități aflate la acea dată în rezerva armatelor sau la dispoziția Marelui Cartier General. Celor patru divizii destinate să acționeze la est de Prut li s-a ordonat: „să distrugă forțele de agitație existente în Basarabia; să se treacă peste Nistru sub escortă, cu trenul sau pe jos, toți soldații ruși dezertori care rătăcesc prin sate și sunt organizați în bande în scopul de a jefui și a răzvrăti pe locuitori. Cei originari din Basarabia vor fi trimiși la vetrele lor”.

Divizia 11 a trecut Prutul la 11 ianuarie și a înaintat spre Chișinău pe două coloane. Prima coloană (Bg. 21) s-a deplasat cu trenul pe linia Ungheni – Chișinău. A doua (Bg. 22) s-a deplasat pe jos pe direcția Leovo – Galbena – Hâncești – Chișinău. Alături de comandantul diviziei, generalul Ernest Broșteanu se afla și delegația Sfatului Țării condusă de Ion Pelivan. La 12 ianuarie unitățile acestei divizii s-au concentrat în raioane situate la est de Chișinău. Generalul Constantin Prezan, șeful Marelui Cartier General a adresat o proclamație populației din Basarabia în care, după ce făcea o prezentare a scopului prezenței armatei române, arăta: „Vă declar sus și tare că Oastea Română nu dorește decât ca prin orânduirea și liniștea ce o aduce, să vă dea puțința să vă statorniciți și să vă desăvârșiți autonomia și slobozenia voastră, precum veți hotărî voi singuri”.

Aflat în gara Călărași, comandantul diviziei a avut contacte cu Ioan Inculeț, președintele Sfatului Țării, cu alți reprezentanți ai autorităților republicii referitor la modalitățile intrării în oraș și la necesitățile evitării unor ciocniri armate care ar putea dăuna populației. În seara zilei de 13 ianuarie cele două brigăzi au intrat prin puncte diferite în Chișinău, fiind primite entuziasmant de populație. A doua zi a intrat în oraș și comandantul Marii Unități, generalul Ernest Broșteanu.

Vestea apropiării și intrării trupelor române în Chișinău a produs mari nemulțumiri la Petrograd. În ziua intrării în Chișinău, Consiliul Comisarilor Poporului a hotărât ruperea relațiilor diplomatice cu România, expulzarea reprezentanților guvernului român și confiscarea tezaurului țării. Aceste hotărâri unilaterale ale Rusiei agravau situația politică și militară a României. Având în vedere că în această perioadă presiunile Germaniei pentru a obține o pace separată creșteau în intensitate, iar puterile Antantei își exprimaseră veto-ul față de perspectiva ieșirii României din război, acțiunea militară românească este temerară, dovedind, totodată responsabilitate față de interesele naționale supreme.

În ziua de 15 ianuarie, generalul Ernest Broșteanu și colaboratorii săi apropiați au fost

invitați la ședința Sfatului Țării, fapt ce marchează primirea oficială a armatei române. Saluturilor de bun venit adresate armatei române, generalul Broșteanu le-a răspuns prin a exprima ideea necesității unei forțe care să garanteze viața liniștită de stat, îndemnând și asigurând gazdele: „Creați-vă viața dumneavoastră cum credeți și nimeni nu se amestecă în ea. În organizarea ei noi nu vă vom împiedica”.

În 24 ianuarie, Sfatul Țării a proclamat independența Republicii Democratice Moldovenești. În manifestul adresat populației, în ce privește rolul oștirii române, se preciza că prin prezența ei „s-a întocmit o stare prielnică pentru munca harnică și orânduită pe toate ogoarele țării. Oștile române au venit să apere drumurile de fier și magaziile de pâine pentru front, dar ființa lor pe pământul nostru ajută la așezarea rânduiei în țară și de azi înainte roada muncii fiecărui cetățean al republicii este cheazășuită împotriva lăcomiei răufăcătorilor. Alt scop oștirile pe pământul republicii nu au”.

În timp ce la Chișinău armatei române i se făcea o primire emoționantă, pe dealurile situate la vest de Tighina trupele bolșevice s-au instalat în poziții de apărare, hotărâte să mențină trecerea permanentă peste Nistru. Atacurile unităților din Divizia 11 Infanterie au început în ziua de 15 ianuarie 1918 și s-au finalizat în 25 ianuarie, când forțele diviziei respective și cele ale Diviziei 2 Cavalerie au pus stăpânire pe oraș, forțele adverse fiind urmărite până la Nistru. Luând sub control podul peste Nistru de la Tighina și întregul parcurs al căii ferate Tighina – Chișinău – Iași, practic Divizia 11 Infanterie și-a îndellinit misiunea încredințată.

În sudul Basarabiei, acțiunile au avut un caracter mai complex, datorită rezistenței sporite a trupelor bolșevice, la care s-a asociat și o parte a populației neromânești de aici. Trecând Prutul la 11 ianuarie 1918, forțele Diviziei 13 Infanterie au înaintat pe direcția Reni, Vulcănești, Bolgrad, au pătruns în orașul Ismail, în după amiaza zilei de 12 ianuarie, și în Cetatea Albă în 24 februarie.

În nordul Basarabiei, a acționat Divizia 1 Cavalerie. Trecând Prutul la 8 ianuarie 1918, a înaintat spre Bălți, pătrunzând în localitate în 10 ianuarie, dezarmând și arestând forțele bolșevice. În zilele următoare, unitățile de cavalerie române au luat sub control nordul Basarabiei, ieșind la 19 februarie cu majoritatea forțelor pe cursul râului Nistru.

Ajungerea marilor unități subordonate Corpului 6 Armată pe linia Nistrului a impus organizarea apărării pe malul de vest al fluviului, în scopul interzicerii pătrunderii dinspre est a unor forțe ostile. În același timp, pentru menținerea ordinii între Prut și Nistru, Marele Cartier General a destinat Diviziile 3, 4 și 5 Infanterie care, în ultima decadă a lunii februarie și în primele zile ale lunii martie s-au concentrat în raioanele stabilite. Acest lucru a reprezentat o necesitate, deoarece elementele bolșevice au continuat acțiunile lor pentru reimpunerea controlului asupra Basarabiei.

Odată ordinea stabilită între Prut și Nistru cu sprijinul armatei române, autoritățile locale și centrale ale Republicii Democratice Moldovenești au putut organiza și conduce reluarea activităților politice și culturale, dezvoltarea spiritului național în rândul populației românești. La 27 martie 1918, Sfatul Țării, organismul politic legitim, reprezentativ și democratic ales al Basarabiei hotărăște că „Republica Democratică Moldovenească (Basarabia) [...], de azi înainte și pentru totdeauna se unește cu mama sa România”.

Rolul armatei române în realizarea actului Unirii Basarabiei cu patria mamă, România a fost elocvent sintetizat, în vara anului 1918, de către Ion Inculeț, care, în jurnalul său nota: „Pentru noi moldovenii, pentru mișcarea noastră națională, intrarea armatei române în Chișinău a fost un eveniment de primă importanță, decisiv. Elementele românești au câștigat mai mult curaj și mai multe speranțe pentru viitor”.

Locul și rolul armatei române în Basarabia în perioada ianuarie – martie 1918 a fost sintetizat și în raportul pe care generalul Istrati, comandantul Corpului 6 Armată l-a prezentat, la 29 aprilie 1918, Marelui Cartier General. Referindu-se la misiunile încredințate trupelor noastre, în raport se arată că acestea au constatat în: „preluarea armamentului de la populația urbană și

rurală, asigurarea celei mai complete ordini, împingerea peste Nistru a ultimelor coloane ruse din Basarabia și care veneau din Moldova, asigurarea condițiilor pentru ca activitatea agricolă, economică și comercială să reînceapă, adunarea și inventarierea armamentului lăsat de armatele ruse, o purtare corectă și demnă și desfășurarea unei propagande active (conferințe, șezători, baluri, coruri concerte) prin care să se apropie populația de toate naționalitățile, iar moldovenii în special să fie deșteptați la viața națională, combătându-se agitațiile străinilor contra noastră”.

În același raport se apreciază că marile unități ce au acționat la est de Prut și-au făcut pe deplin datoria: liniștea a fost menținută, s-au ajutat proprietarii și țăranii la muncile câmpului, suprafața cultivată întrecând cu mult pe cea din anii trecuți, s-a strâns materialul armatei ruse și s-a adunat în depozitele Ministerului de Război, s-a ameliorat foarte mult spiritul general al populației față de români.

Din cele prezentate, rezultă clar că armata română nu s-a implicat în acțiuni politice, dar evident, prezența acesteia a stânenit vizibil libertatea de acțiune a trupelor și forțelor bolșevice, ostile îndeplinirii idealurilor românilor din acest spațiu geografic. De altfel, faptul că în Sfatul Țării au existat aleși ai populației basarabene care au votat împotriva Unirii s-au nu au votat, iar Unirea a fost votată cu unele condiții demonstrează caracterul liber al deciziei populației din Basarabia și, în același timp, că Unirea nu s-a făcut sub amenințarea baionetelor armatei române, așa cum apare în istoriografia sovietică și post-sovietică.

Prof. Achim Mihuleț

Mărturii din Al Doilea Război Mondial

Aron Mihuleț s-a născut în satul Țichindeal (atunci, comună!) la 1 iunie 1921, din părinții Ioan și Maria, într-o familie cu 7 frați. Școala și-a făcut-o la Țichindeal, apoi în 1943 a fost încorporat la Regimentul 90 infanterie Sibiu și trimis pe frontul de Răsărit. După întoarcerea din război s-a căsătorit, în 1946, cu Paraschiva Băilă (a lui Văsălie). Împreună au 3 copii: Aron (Romica), Ion_(Nelu) și Emil. În anul 1996, la împlinirea vârstei de 75 de ani, a decis să-și scrie amintirile, ajutat de nepotul lui, Bogdan Mihuleț.

Voi prezenta, în rândurile de mai jos, fragmente din cele 21 de pagini de amintiri, lăsându-l pe Aron Mihuleț să povestească.

Menționez că a împlinit la 1 iunie 2018, 97 de ani, ocazie cu care îi doresc sănătate și viață senină, atâta cât îi va mai da Dumnezeu!

Plecarea pe front

În anul 1943, am fost anunțați că vom pleca pe front. Noaptea, am fugit din cazarma 90 Sibiu până acasă, să-l anunț pe tata și familia. Tata, care a fost prizonier la ruși în Primul Război Mondial, mi-a spus: „să nu fugi de ruși, că rușii-s oameni buni și credincioși”.

La 10 aprilie 1943, am fost îmbarcați pe tren și am plecat, prin Râmnicu Sărat, la Iași. După scurt timp am fost trimiși pe front, în linia a III-a la Valea Lupului. Îmi aduc aminte, că la un contraatac, colonelul Fălciu striga la noi, batjocorindu-ne, că fugim de tancurile de tinichele ale rușilor. O schijă l-a lovit drept în față și pentru că era rănit, comanda a luat-o maiorul Binder, care vorbea cu noi cu cuvinte blânde. Pornind la atac, am ajuns la pozițiile rușilor și am luat 10 prizonieri, băieți tineri. Un sergent pe nume Ioan a omorât doi dintre ei, ca să i se mărească gradul, dar, la cinci minute, un proiectil de brand a căzut lângă el, iar o schijă l-a lovit și până să ajungă la Iași, a murit!

Prizonieri la ruși

La 1 mai 1944, eram în linia I, la Podul Iloaiei, comuna Ierbiceni, având funcția de comandant de grupă peste 5 oameni (Sinca Andrei, Ciobanu Marin, Ion, Nicolae și Gheorghe, la ultimii le-am uitat numele de familie!).

Am cercetat terenul și am făcut planul de a fugi la ruși. Mă gândeam și la oamenii mei, dar dacă unul m-ar fi divulgat, aș fi fost împușcat, sigur! Mi-am luat inima în dinți și l-am chemat întâi pe Ciobanu Marin, povestindu-i planul meu. El a fost de acord să meargă cu mine, orice s-ar fi întâmplat. Următorul a fost Sinca Andrei, iar în două zile și două nopți, toți au fost de acord să ne predăm la ruși. Așteptam un moment prielnic.

În noaptea de 8 spre 9 mai, un agent de la divizie ne-a anunțat că vom fi mutați în apropiere de Iași. Când am auzit asta, am chemat pe toți oamenii din grupă și i-am întrebat: „mergeți cu mine?”. Toți au răspuns: „mergem!”.

Târziu, după ce totul s-a liniștit în jurul nostru, le-am ordonat să pună toate armele în jurul puștii mitralieră, să lase lopețile, cartușierele și să-și ia cu ei doar sacul cu merinde, hainele de schimb, pâinea și tutunul. Încă din timpul zilei, am văzut că aproape de ruși erau două găuri, unde ne puteam adăposti. Le-am ordonat soldaților mei: „Prin flanc, la distanță, după mine, marș!”.

Am ajuns la cele două găuri, pe care le-am ocupat. Toată noaptea i-am auzit pe ruși cum povesteau, dar eu, obosit fiind, am adormit. Spre ziuă, m-a trezit Sinca Andrei. Am spus soldaților că ar fi bine să nu ne predăm toți odată, că s-ar putea să ne împuște, dacă ne văd pe toți și am întrebat cine vine cu mine. Nici unul n-a vrut! Atunci, am hotărât să mă predau eu și apoi să-i chem și pe ei.

M-am îndreptat spre ei, dar nu m-au văzut decât când eram aproape de ei. Un soldat a zis în rusește: „Idi tu da tovarinci” (Hai mai repede ? tovarășe). Eu m-am apropiat, am sărit în tranșee, iar ei au dat mâna cu mine, m-au îmbrățișat și au spus; „Drastice ? tovarășe?” (Noroc, tovarășe!).

Vreo 10-15 soldați mi-au dat roată. Ei vorbeau rusește, eu le arătam pe degete, că mai sunt încă 5 tovarăși. Eu le-am făcut semn soldaților să iasă și să vină la ruși. Sinca m-a întrebat: „Să ridicăm mâinile?”, iar eu le-am răspuns că nu.

După ce am ajuns toți în tranșeele rușilor, un soldat bătrân a scos, din sacul cu merinde, pâine și tutun. Atunci am scos și noi. Ei s-au mirat că pâinea și tutunul nostru erau mai bune ca ale lor.

Un sergent sovietic a venit la mine și, prinzându-mă de față, m-a întrebat de ce sunt așa slab, apoi s-a întors și a plâns. M-am gândit că și el va fi avut un copil pe front și eu semănăm cu el.

Am fost duși, apoi, într-un sat unde un ofițer sovietic, ajutat de un traducător basarabean, mi-a luat o declarație. De acolo am fost duși mai departe, spre Rusia, unde ni s-au luat din nou, declarații. Chiar dacă maiorul rus m-a rugat să rămân la ei, soldații mei au spus că, mai bine mergem cu toții, în lagăr, la muncă.

Întâmplări din lagărul de la Bălți

După câteva săptămâni de lucru, în lagărul de la Bivolari, am fost încolonați toți prizonierii și duși într-un lagăr mai mare, în orașul Bălți. Ziua eram duși la lucru iar noaptea dormeam într-o șură, pe paie, lângă o fabrică de ulei de floarea-soarelui, demolată.

Într-o noapte, m-am simțit rău, am făcut temperatură și m-au dus la medic. Acesta ne-a izolat, pe mai mulți, într-o cameră unde ni se dădeau medicamente, la fiecare după boala lui. După o săptămână, mă simțeam tot mai rău și am fost dus la spital, dar pentru că nu mai erau locuri am fost culcat într-o șură, pe paie. Lângă noi se afla un beci unde erau băgați cei care, se credea, erau pe moarte. În apropiere de mine, zăceau un bolnav grav, care avea viermi pe răni și mirosea groaznic. Într-o dimineață, după ce ne-au luat temperatura ne-au luat și ne-au băgat în beci, pe mine într-un colț iar pe cel cu răni și viermi în alt colț, direct pe pământ. Eu eram așa de bolnav că, dacă închideam ochii, se sucea beciul cu mine în toate direcțiile. Dimineața, doi soldați ruși l-au luat pe rănitul cu viermi, care murise și m-au lăsat doar pe mine acolo. În ziua următoare, când a venit fata care verifica cine a murit, eu am cerut „hleb” și „vodă” (pâine și apă) că-mi era foame și sete. Au mai trecut 3 zile și 3 nopți, cu pâine și apă date pe geam, iar a 5-a zi a venit un doctor rus care m-a consultat și i-a spus ceva, în rusește fetei. În scurt timp, ea a venit cu o cutiuță cu niște medicamente și cu o sticlută cu o soluție. Mi-a dat o tabletă, iar într-o lingură a pus 4 picături din sticlută și mi-a făcut semn să mai iau, pe seară.

Pe seară, după ce am luat medicamentele, am simțit că nu mai pot respira, apoi am transpirat de s-a udat mantaua de sub mine și îmi venea să dorm.

În acel moment, m-am gândit la vorbele tatei, că omul adoarme și apoi moare liniștit. M-am ridicat în genunchi, mi-am zis rugăciunile, apoi m-am așezat pe spate și mi-am încrucișat mâinile pe piept, să mă găsească mort în legea creștinească și am adormit liniștit. Dimineața, când am deschis ochii, mi-am zis în gândul meu: „Mare ești, Doamne și ce putere ai, căci eu m-am pus să mor și tu nu m-ai lăsat!”

Sora, care ne vizita zilnic, a văzut că pe mâini și pe picioare mi-au ieșit niște beșicuțe galbene și a chemat doctorul. Acesta a strâns o beșicuță galbenă și a zis: „Harașo, niet kaput!”, de unde am înțeles că mă voi face bine.

După alte 3 zile și 3 nopți m-au scos din beci și m-au găsit cunoștințe de-ale mele. Ion din județul Alba, prietenul Toma și alții. Am aflat că, în lagăr era și un consătean, Gustin (Stancu Augustin !) care a venit la mine și, când m-a văzut, a început să plângă.

La câteva zile, mă simțeam mai bine și am cerut doctorului să mă trimită în lagărul mare, să merg la muncă. Doctorul a refuzat pentru că eram slăbit, dar, la câteva zile m-a lăsat să merg în lagărul mare. N-a trecut mai mult de o săptămână și m-am îmbolnăvit din nou. Doctorul m-a consultat și a găsit boala de care sufeream: era malarie sau friguri. Cu toate că primeam tratament, eu eram tot mai slăbit și cunoștii șopteau că nu mai am mult de trăit.

Într-o zi a venit la mine un prizonier din comuna Nocrich, pe nume Coveșan Dumitru. Din ziua aceea, acest om, pentru care m-am rugat lui Dumnezeu să-i dea sănătate, a fost zilnic în ajutorul meu. Îmi aducea cârpe, resturi de pătură și alte lucruri ca să stau mai bine pe patul care nu avea saltea.

Într-o seară, când a venit de la lucru, a scos din buzunar o punguță cu un praf alb, pe care l-a băgat într-un pahar de apă și mi l-a dat să-l beau. Era foarte bun și mi-a adus mai multe, de mai multe culori și gusturi. El mergea la descărcat vagoane care veneau din America. Cu aceste prafuri, m-a pus pe picioare prietenul Coveșan.

Drumul spre Răsărit. Omsk-Siberia

În 15 iulie 1944, am fost îmbarcați în vagoane pentru animale, cu ușile închise, doar geamurile pătrate lăsau aerul și lumina să pătrundă. Diminețile ne uitam de unde răsare soarele și-l vedeam spre locomotivă. Deci, mergeam spre Răsărit.

Primeam de mâncare și apă o dată la două zile. În vagoane stăteam în pielea goală din cauza căldurii, iar din cauza prafului și sudorii, care curgea pe noi, arătam ca niște zebre. Când trenul oprea prin gări, toată lumea striga: „voda” (apă). Femeile încercau să ne dea apă dar santinelele nu le lăsau. Am trecut apoi peste Volga și vremea s-a mai răcorit dar, în gări, toți strigau: „voda”, „hleba” (apă, pâine).

Soarele răsărea tot dinspre locomotivă și după 20 de zile. Am ajuns și la Munții Ural, goi, fără păduri, apoi am ajuns într-o câmpie întinsă, dar se făcuse mai răcoare.

După 30 de zile, în 15 august, am ajuns într-o câmpie fără case și trenul a oprit. Era spre seară și am fost încolonați și duși la niște case unde ne-am culcat până dimineața. Când s-a făcut ziua, am ieșit afară și am rămas mirați: era o brumă albă ca zăpada. Ofițerii ruși care au apărut în curând ne-au lămurit: eram la Omsk, în Siberia. La început ne-au dat 400 grame de pâine pe zi, ca să ne refacem, apoi doar 300 grame. Prizonierii lucrau la șanțuri (Perveniceas), la fabrica de chirpici (Storoivceas) și la construcții de case (Stroicadomo). Eu am lucrat la acoperișuri de case, cu brigadierul Leontescu și cu Hrișca Vasile. Pe case se puneau șipci de lemn prinse cu câte două cuie, ca să nu le ia viscolul.

Într-o zi, când s-a sunat ora mesei, eu am rămas să mai bat 7-8 scândurele. Când am ajuns în vârful casei, am călcat greșit și am căzut de pe casa cu două etaje. Oamenii m-au luat de pe jos și m-au dus într-o cameră încălzită, că acolo se tencuiau pereții. Seara am fost trimis la doctor, dar nu l-am găsit și m-am culcat. Dimineața eram în coloana de lucru, iar prizonierii m-au poreclit „parașutistul”, iar șefii îmi dădeau de lucru mai ușor.

În septembrie, a venit frigul. O brigadă a refuzat să lucreze și au fost duși la închisoare, în niște case neîncălzite. În ziua următoare, erau umflați și umblau ca beții, apoi în câteva zile au murit toți. Noi, ceilalți ne-am apărat de frig muncind și învelindu-ne cu ce găseam. Ofițerii ruși au dat ordin să se aducă pufoaice, pantaloni vătuiți și pâslari, altfel rămâneau fără lucrători. Foametea era cumplită: ne dădeau un fel de ciorbă din castraveți, varză murată și bostani, de care le dădeam acasă la porci. Adunam de la gunoi, coji de bostan și de cartofi dar ne feream de capetele de pește că era sărat și stricat și cine mânca, nu trecea trei zile și murea.

Eram plini de păduchi și de râie, iar noaptea tăbărau pe noi păduchii de perete (ploșnițe) care ne pișcau de trebuia să ne sculăm și să ne mișcăm. Prin noiembrie, au adus niște prizonieri nemți. Erau frumos îmbrăcați, spălați, cu haine scumpe pe ei și cu niște valize frumoase. După o lună, erau atât de slabi că pielea atârna pe ei ca pe elefanți. În scurt timp, au început să moară că duceau la groapă zilnic dintre ei.

Cea mai mare bucurie, în lagăr, a fost schimbarea comandantului care era de origine română, vorbea perfect românește și se purta frumos cu noi. De Paști, a dat voie tuturor românilor să se adune în baraca de serbări, unde niște cântăreți bisericești au început să cânte „Hristos a înviat!”. Oamenii au căzut în genunchi și a început un plâns, de huia baraca. Am simțit că Isus Hristos era cu noi!

Eliberarea! Plecăm acasă!

Într-o noapte, am visat că am vânat un iepure, prin niște locuri cunoscute, din satul meu. Știam că, dacă visezi iepure, primești o veste bună. Dimineța, a venit un ofițer sovietic și a comunicat că românii nu merg la lucru, că pleacă acasă. Am fost îmbarcați în tren și, când a fuierat locomotiva, s-a auzit un urlet așa de mare, de credeam că merge trenul din cauza urletului prizonierilor eliberați.

Am venit spre țară 30 de zile și 30 de nopți, iar în 20 octombrie 1945 am ajuns la Iași.

Dimineța următoare, am plecat spre Sibiu, pe tamioanele trenurilor, cu căruța, pe jos și am ajuns acasă după 5 zile. În gara din Sibiu, m-am ascuns în WC, pentru că, așa cum arătam, oamenii îmi dădeau roată, ca la urs!

Am plecat apoi spre Gușterița unde, un consătean de-al meu avea un restaurant. Dragoman m-a recunoscut: „Tu ești feciorul lui Mihuleț!”. A pus servitoarele (Dragoman Maria și Dinu Paraschiva) să-mi dea un rachiu. În 5 minute, eram beat mort. Fetele m-au dus într-o cameră și veneau, din când în când, să asculte dacă mai răsuflu.

După ce mi-am revenit din beție, mi-au dat o farfurie de ciorbă și am hotărât să plec, pe jos, acasă. Am urcat Dealul Dăii și am ajuns la Nou, unde aveam un unchi, morar. La ușa morii, era verișoara mea. Eu am zis: „Ce faci, Ană?”. Ea a strigat: „Tulai, tătică. A venit Ronea!” și se uita la mine ca la o arătare.

Mi-au dat de mâncare, iar unchiul, de frică să nu mor acolo, mă îndemna cu voce blândă: „Du-te acasă, copilul unchiului, că de-ai mere cât de încet, tot ajungi!”.

Am plecat prin pădure, pe poteca ce o știam foarte bine, am ajuns în Lac și am văzut un car cu lemne, care mergea spre Țichindeal, dar nu m-am apropiat. Când am ajuns pe Dealul Coastei și am văzut satul cu cele două biserici și ciurda de vite, care veneau în sat, am stat jos și am plâns atâta, cât nu am plâns nici când am fost prizonier la ruși. Apoi, am ocolit satul, să nu mă vadă cineva și am intrat, pe ascuns, în casă. Sora mea s-a sculat de la război, fără să poată scoate o vorbă, a ieșit în curte și i-a strigat pe fratele Ion și pe tata. În scurt timp, s-a aflat vestea în tot satul și mulți au venit să mă vadă, dar mai toți mă vedeau mort, în curând. Dimineța următoare, fratele Ion și tata m-au dus la doctor, în Nocrich. Doctorul a recomandat mâncare ușoară și odihnă. La câteva zile, am fost dus la sora mea, la Arad, unde am fost îngrijit bine și mi-am revenit. Am muncit la CAP și apoi ca pădurar, m-am însurat, am 3 copii și sunt mulțumit de viața mea.

Epilog

Acum, pot spune că, pe unde am umblat, pe unde am lucrat (cu prieteni, cu consăteni, cu străini) am căutat să fac bine, cu mintea pe care o aveam. Mă simt împăcat în suflet că mi-am crescut copiii în așa fel, de a face bine celor de lângă ei, și cu credință și respect față de Dumnezeu.

Mulțumesc bunului Dumnezeu pentru tot ce am realizat împreună cu soția mea. Eu mă simt cu inima foarte tânără și nu pot mulțumi destul bunului Dumnezeu, pentru sănătatea care mi-a dat-o și tuturor oamenilor care mi-au făcut bine, în viață.

Nocrich, 9 mai 2018

Elena Olaru Miron

Centenar 2018 Între ce a fost și ce rămâne

Dacă în fiecare an ne amintim de marile evenimente care au influențat și modificat istoria României și a românilor, în acest an 2018, iată, sărbătorim centenarul întregirii teritoriului strămoșesc. Cu acest prilej, se cuvine să ne întoarcem în trecut și să privim prin ochii amintirii dramatismul care ne bântuise de-a lungul vremurilor. Răpirea teritoriilor și subjugarea populației a constituit un deosebit regres în toate. Din păcate, astfel de perioade au fost destul de numeroase, astfel încât jalea și pericolul deznaționalizării au adus suferințe incredibile. O seamă de documente și înscrisuri, toate de un realism de necontestat, ne-au lăsat moștenire elitele noastre. Ei sunt cei care înnobilăți de patriotism și de dragoste de patrie nu au pregetat a se dărui cu sufletul mintea și trupul cestui ideal considerat de ei sfânt. Parte din aceste documente rămăseseră tănuite, dosite dacă nu chiar distruse în perioadele în care propaganda ocupanților se străduia să distorsioneze întreaga noastră istorie îndreptându-ne atenția spre cu totul alte capitole mai mult sau mai puțin sterile fără miez și fără perspectivă apropiată de realitate.

Ardealul, atât timp cât fusese subjugat de maghiarime, în special, în jurul anilor 1800, când s-a desfășurat un proces intens de maghiarizare forțată, ca și mai târziu de altfel, nenumărate drame însângerate se produsese în scopul înfrângerii oricăror reacții de apărare a drepturilor localnicilor români. Deși o seamă de istorici, ca și români în general, care nu mai sunt azi în viață, știau adevărul și acest adevăr este păstrat în hrisoavele vremurilor. Se știe astfel că, de pe timpul domnilor Ștefan cel Mare și Sfânt și până la dispariția regatului ungar în 1526, Transilvania nu făcuse parte din regatul Ungariei, ci existase ca voievodat autonom. Apoi, era Karlowitz. În 1918, după Primul Război Mondial, Ungaria a rămas stat independent. Între 1940 – 1944, din păcate după ce în 1918 Transilvania se unise cu România din nou a fost luată de Ungaria. Din nefericire, istoria a fost însă drastic falsificată de către cei interesați să distorsioneze evenimentele din interese proprii.

Iată un vers din poezia Vrem Ardealul de Radu Cosmin, din 1914:

*Și ne cheamă spre triumful mândrei noastre ginți latine
Sângele roman își cheamă strănepoții toți la arme
Căci de-i scris în clipa asta rostul lumii să ne sfarme,
Noi avem menirea sfântă din frânturi să ne-ntregim
Neamul risipit de veacuri de mai vrem ca să trăim.
Vodă Doamne! Nu e vreme de pierdut, ne cheamă Frații.
Și nicicând mai primitoare porți nu ne-au deschis Carpații.*

Și am redobândit Transilvania. Cu mult zel armat s-a implicat în absolut toate acțiunile de apărare a cuibului românesc din Transilvania. „Batalioanele au trecut Carpații.” Faptele de arme de o vitejie fără seamăn se remarcă în luptele pentru alungarea invadatorilor. Victoria luminase din belșug sufletele ardelenilor. Documentele istorice stau mărturie episoadelor dramatice petrecute privind jertfele soldaților și civililor.

Ura însă nu s-a stins, continuă să iște conflicte care răbufnesc adeseori. De neînțeles este faptul că îndeobște nu populația română autohtonă provoacă aceste reacții, ci tocmai diferite grupuri de maghiari deosebit de șovini. Oricâtă înțelegere și toleranță li se va acorda, ei refuză să colaboreze și să accepte a conviețui în mod pașnic. Nu se poate ca ura aceasta acerbă să-i

determine a solicita cu forță și vehemență separarea, delimitarea, creându-se o adevărată enclavă maghiară în inima României, anulând orice intenție de apropiere reală, de înțelegere și întraajutorare a tuturor naționalităților ce viețuiesc pe acest pământ și de care beneficiază în mod uniform, fără discriminare toată populația cu aceleași drepturi și libertăți. Ce fel de popor poate fi acela căruia i se întinde mâna cu prietenie de către însuși poporul băștinaș al unei țări, iar ei să hulească totul cu cea mai neagră dușmănie? Autonomie, autonomie este cuvântul lor și apriga dorință. Din păcate, pentru a-și atinge scopul sunt folosite cele mai perverse metode. Pe de cealaltă parte, aleșii noștri, mânați de dorința de a beneficia de voturile respective, sunt dispuși a le satisface acele dorințe pe care le solicită aproape indiferent care ar fi acestea. Uităm atât de ușor cum un individ maghiar extremist a spânzurat păpușa-simbol a lui Avram Iancu, tocmai de ziua maghiarilor de pretutindeni, sau în ziua în care se juca un meci sportiv, suporterii maghiari au afișat: „Transilvania aparține Ungariei.” De asemenea, în București, pe stadionul Steaua, extremiștii maghiari au afișat: „românii țigani”, „valahi puturoși, mămăligari” și câte alte manifestații antiromânești, continuă să se petreacă mai mereu. Se pune tot mai des întrebarea: suntem noi românii prea toleranți?

Referitor la acest aspect, iată ce spune profesorul Miodrag Stanojevic, sârb din Voivodina, în cotidianul „Certitudinea” – Gazeta de Nord, la sfârșitul anului 2017: „Oare ar fi avut curajul ungerii să afișeze mesajele „sârbi țigani” sau „Voivodina aparține Ungariei”? Nu! Nu ar fi îndrăznit, iar dacă ar fi fost atât de... să o facă, în aceeași seară ar fi cinat în Infern. De ce își permit asta în România? De ce nu își permit același lucru în celelalte țări unde au minorități maghiare și revendicări revizioniste, adică Slovacia, Serbia, Ucraina? Simplu, pentru că ei știu că românii sunt un popor pașnic, binevoitor și primitiv și completez, un popor imbecil de tolerant... afirm cu tărie că nu există nicăieri în lumea civilizată o țară care să acorde atâtea drepturi unei minorități alogene cum acordă România minorității maghiar. Și totuși nu vor fi mulțumiți niciodată (sâcâindu-vă ca un țăntar în miezul nopții), cu aceeași pretenție imbecilă: AUTONOMIE!”

Cât privește Basarabia, amintesc de faptul că acest teritoriu de-a lungul a 106 ani a fost cotropit și înstrăinat, ceea ce a însemnat regresul puternic atât economic cât și socio-cultural. Lungile perioade în care românii despărțiți de râul Prut au dus aproape la sistarea legăturilor dintre acești frații de sânge și neam și nu numai atât. Dramele petrecute în acel răstimp au fost inimaginabile. La sfârșitul anului 1917 se prefigura întoarcerea la vatră. Începuse organizarea Marii Adunări a Sfatului Țării. Se implicaseră în acea acțiune personalități marcante, nume răsunătoare ale națiunii române, ca și forțele armatei române. Sfatul Țării avea ca obiectiv reunirea Basarabiei cu Patria Mamă și așezarea acestui teritoriu pe făgașul obișnuit. În această măreață întrunire și acțiune s-au remarcat Ion Inculeț, Constantin Prezan, Ion C. Brătianu, Alexandru Marghiloman, Constantin Stere, Pan Halipa Pelivan, N. Iorga. Un merit deosebit de însemnat în toate acțiunile întreprinse privind organizarea respectivei Adunări ce urma să se numească Sfatul Țării – Basarabia l-a avut și armata. Mai întâi se înființase cunoscutul Comitet Militar Moldovenesc. De asemenea, ostași din dreapta Prutului au pus vârtos umărul la bunul mers al acele mărețe întruniri. N rol capital l-a avut contingentul de militari transilvăneni care se implicară în apărarea organizatorilor Sfatului Țării, întrucât aceștia se aflau permanent în pericol din partea bolșevicilor ruși care nu agreau evenimentul respectiv.

Sfatul Țării s-a întrunit la 28 martie 1918, în virtutea dreptului internațional la autodeterminare, proclamându-se Basarabia cu denumirea de Republica Populară Moldovenească (drept la autodeterminare călcat în picioare mai târziu când teritoriul a fost din nou acaparat de Uniunea Sovietică).

Entuziasmul la acea mare manifestare a fost pe măsura dorințelor strânse în nenumărații ani de speranțe ale bieților oameni. Luările de cuvânt ale celor prezenți au fost de-a dreptul înălțătoare. S-a ovaționat îndelung, s-a plâns de bucurie. Acele zile vor rămâne pentru totdeauna în inimile basarabenilor. Ale celor care au mi rămas și știu desigur, deoarece multe alte generații

noi s-au născut în cei o sută de ani câți s-au scurs de atunci. Mulți, cei mai mulți martori ai evenimentului mărețe din acele zile au plecat demult la ceruri, unii chiar fără a reuși să se bucure de acea libertate și pace care a urmat. Alții, care au rămas au traversat alte două perioade d ocupație în 1940 și apoi în 1944, când Basarabia din nou a fost cedată. Aceștia, sau mai degrabă urmașii lor după 1944, în lunga perioadă de dominație bolșevică s-au rupt total de trecutul național. Mai întâi, oamenii Basarabiei, rămași în teritoriu au suportat nenumărate opresiuni. Urmăriți, acuzați pe nedrept, fugăriți, umiliți și îngenunchiați, deportați, arestați fără drept de apel. Considerați cetățeni sovietici, moldovenii erau obligați să se încadreze în normele impuse. În caz contrar, supraviețuirea era incertă. Timorați ca nu cumva să provoace neintenționat un gest care să provoace ura și pedepse incredibile, își plecau capetele umili. Mai apoi, pentru a fi atrași, pentru ca diversiunea să reușească, li s-au asigurat locuri de muncă, intrări în politică, repartizare de spații de locuit pe măsură și magazine bine aprovizionate cu alimente (îmi amintesc de faptul că prin 1983-84 când am vizitat Chișinăul, magazinele alimentare erau ticsite de alimente, câtă vreme la noi în țară nu se găsea nimic. Desigur că în această situație stratagema de a-i atrage și îndoctrina pe basarabeni nu putea decât să reușească pe deplin). Măsurile erau dintre cele mai dibace și care și-au atins cu prisosință scopul. În plus, li se inocula ideea că cei mai periculoși dușmani ai lor erau românii, care intenționau să-i cucerească, să-i supună și să-i prade. Din păcate, această otravă a prins, astfel încât mai ales cei care s-au născut mai târziu, nepoții lor, să nu afle absolut nimic favorabil despre România. Erau atât de ignoranți încât nu cunoșteau nici numele unui singur oraș din țară. Pe lângă asta, aproape nu se mai vorbea deloc românește. Dacă încerca cineva să se exprime în limba... moldovenească, era ignorat pir și simplu.

Ca să completez acest aspect, povestesc următoarea întâmplare:

În perioada în care am vizitat Chișinăul, am răspuns invitației unui văr al meu de a-l vizita. Avea doi copii – băieți gemeni în vârstă de patru ani. Bătrâna lui mamă, venită de la țară, tocmai își luase nepoții pe genunchi și le spunea o poveste... românească, în limba română, desigur. Vărul meu a sărit ca ars, țipând:

- Mamă, este ultima dată când mai vorbești moldovenește cu copiii mei. Nu-mi strica băieții! Ei au aici un viitor. Vor merge la grădiniță, la școală și tot învățământul e în limba rusă. Am sărit desigur și eu, neputându-mă stăpâni:

- Băiete, tu ai uitat că ești român?

- Da mai lăsați-mă cu românismul vostru, zice. Pe noi nu ne ajută cu nimic. Ce a făcut, ce face „patria” pentru noi? Ne-a abandonat, ne-a uitat. Voi ce ați făcut? Sunteți și voi membri de partid ca să supraviețuiți, să vă dați copiii la școală. Ați bătut din palme după dorința comuniștilor. Și pe voi nu v-a obligat după cedarea Transilvaniei ca pe noi, nu v-a impus limba maghiară. Voi ați adoptat-o de bună voie, chiar și când nu erați obligați s-o faceți. Voi ați dorit s-o faceți (auzise el că erau români maghiarizați de bună voie, când țara reîntregită se numea Republica Socialistă România). Acum la noi e bine, suntem mulțumiți. Avem locuri de muncă locuințe, magazinele bine aprovizionate. Nu ne dorim altceva.

Totuși, aveam încrederea că în cele din urmă sângele apă nu se face și simțeam că în adâncul sufletului fiecărui basarabean trăiește o dragoste de obârșia lui. Așa, mai ofilită, dar nu moartă. Și aceasta se poate vedea atunci când se comemorează marii oameni de stat moldoveni. Era aceea perioadă perestroikăi aduse de Gorbaciov, iar basarabeni mai îndrăzneau, timid și cam pe la colțuri, să mai comemoreze câte un erou. Mai zicea vărul meu mai apoi, după ce i s-a mai potolit năduful:

- Eu m-am născut sub ruși și nu știu cum e viața între români. Poate o voi cunoaște cândva. Mi-aș dori asta. Și le-aș spune fraților de peste Prut că noi îi primim cu brațele deschise, că așa suntem noi, basarabeni, prietenoși și ospitalieri.

Este de înțeles că în timp, acești buni cetățeni ai Basarabiei au fost supuși nenumăratelor cazne, viața învățându-i în cele din urmă că este nevoie e mai multă atenție în raport cu

nenumăratele națiuni și felurile lor metehne, cei care le-au călcat pragul și care adeseori au știut să se folosească de bunătatea lor proverbială. Dacă, uneori, comportamentul actual pare a exprima oarecare ostilitate trebuie avut în vedere trecutul care a lăsat în viața lor această amprentă nedorit. Au fost atât de hârșâți atunci când au trăit sub sabia dușmanului destulă vreme. Nu poate așadar fi apreciată comportarea uneori reținută iar ei catalogați drept necooperanți și ostili numai după o simplă privire cu ocazia unei raite fugitive printr-o localitate basarabeană. Pentru a putea fi apreciat corect acest aspect, este necesar să viețuiești multă vreme alături de ei, să le cunoști amintirile, morții, dramele incredibile, sărăcia și foamea care i-a marcat mulți ani și multe generații.

Cei care au refuzat să rămână sub ocupație străină au migrat în 1940 și mai apoi în 1944. Au năvălit pe drumurile care duceau la Prut în turme, călcând cu piciorul, având copii în brațe și aproape numai cu hainele de pe ei. În care cu boi, în vagoane neacoperite, ca animalele. Și aceasta la sfârșit de iarnă. Nu doriseră a rămâne sub dominație străină, ci să se alăture fraților cu orice risc. Au riscat și mulți au fost secerăți cu mitralierele, cădeau ca muștele. În plus, în țară nu toți refugiații au beneficiat de sprijin și ajutor, ceea ce a constituit o mare dezamăgire pentru sărmanii oameni. Fiind adeseori marginalizați, mulți din ei ani de-a rândul au tăinuit faptul că proveneau din Basarabia. Să fi fost doar cultul naționalismului (străinii de zonă neagreați), sau poate suspiciunea pentru faptul că proveneau din ... est? Cine știe?

Revenind la zilele noastre, consider că este mare nevoie de oameni de calitate care să prindă cu hotărâre și înțelepciune frâiele. Să renască sentimentul patriotic.

Manipularea, acapararea puterii de către o singură organizație, cultul personalității, distorsionarea adevărurilor, manevrarea populației după dorință, profitându-se de supunerea ei, lipsa stimulării sentimentului patriotic în rândul tineretului, a istoriei poporului nostru constituie teme asupra cărora conducătorii noștri trebuie să mediteze și să se implice serios.

Iată ce scrie Geo Ciolcan:

*Dar ce-i mai grav în tot acest pământ
E letargia care ne-nconjoară
Patriotismul pentru-această țară
E o rușine, este un înfrânt.*

Iată dar că este necesar a se căuta mai mult în adâncuri. Podul de flori peste Prut, spectacolele, festivismul în general nu sunt suficiente. Nu în ultimul rând, lașitatea și umilinta mult prea prezente în viața noastră trebuie să dispară. Toleranța, de asemeni. Este nevoie stringentă de verticalitate în totul, menținându-se pe o linie dreaptă. Numai refuzând să folosim și să întreținem stări de ambiguitate, lașitate și toleranță a unor fapte antisociale, antinaționale în cele din urmă ne vom putea situa în rândul națiunilor cu adevărat respectate. Acestea, într-un cuvânt se numesc DEMNITATE.

Din păcate, ne lipsește voința, curajul și oameni hotărâți care să se implice cu răbdare și înțelegere în această muncă înțeleaptă de Sisif în scopul luminării drumului nostru.

Celor care ne pândesc asemenea fiarelor prădalnice există o remarcă pe cât de veche, pe atât de actuală geniului nostru literar Mihai Eminescu:

„E pietroasă și-ncovoiată calea dreptății, dar e sigură. Știm că ne-ați închide gura de-ați putea, fără ca să vă scuipați vouă înșivă în față, dar nu ne veți închide-o și vom protesta mereu, nu vom fi cu toții decât un protest personificat. Nu se ucid lesne națiunile, domnii mei, și mai cu seamă cea română, nu!” (Ms 2257 – 1866 – 1877).

Așadar, Adevărul trebuie spus!

Ing. Gheorghe Drăghici

UN DESTIN...

S-a născut la 21 octombrie 1898, în comuna Limba, districtul Alba, ca fiu al lui Alexandru și Nastasia, într-o familie cu 5 copii.

Ciclul primar l-a absolvit în comuna natală. La vârsta de 17 ani, a fost înrolat în armata austro-ungară și a participat ca soldat la Primul Război Mondial.

După terminarea războiului, a fost recrutat pentru satisfacerea serviciului militar în România Mare și încadrat în Regimentul 35 Artilerie, Sibiu, timp în care rămâne orfan de ambii părinți.

În timpul stagiului militar, în Sibiu, cunoaște un om deosebit, pe domnul Ion Lungu Grosu, cunoscut constructor de trăsură, căruțe și diferite roți pentru artileria Armatei, din toată țara, având atelierul în Rășinari, județul Sibiu.

La terminarea stagiului militar, se angajează la început ucenic și apoi calfă la patronul din Rășinari, unde învață meseria de ROTAR și lucrează până în anul 1926, an în care, pentru merite deosebite este decorat de MAJESTATEA SA - regele Ferdinand I al României, cu CRUCEA COMEMORATIVA a războiului, 1916-1918, cu bretele.

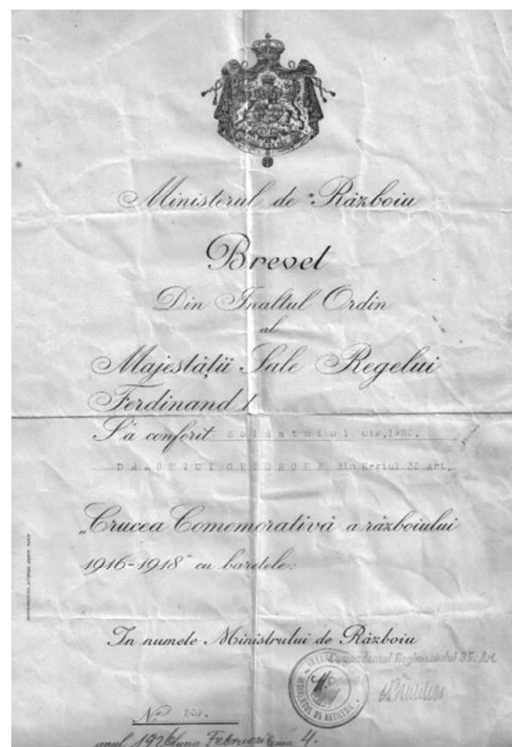
În această perioadă, cunoaște o fată din frumoasa comuna Gura Râului, cu numele Cataramă Marina, muncitoare la fabrica Textila Cisnădie, cu care se va căsători și se va stabili în Gura Râului.

Va căuta cu toată ardoarea să obțină dreptul de „moșnean” al comunei Gura Râului, calitate care se acorda foarte greu (noilor veniți) conform unor principii impuse de comunitate. Conform acestor cerințe, cererea de intrare în comunitatea comunei impunea un stadiu de verificare de 3 ani. Pentru supravegherea activității și informarea primăriei cu privire la evoluția noii familii, a fost dat în custodia viceprimarului Ioan Câmpeanu.

Fiind un bun meseriaș, cinstit, omenos, oricând pregătit să slujească nevoilor comunității, viceprimarul va propune reducerea la jumătate a stagiului de supraveghere (1,5 ani) și acordarea tuturor drepturilor de cetățean al noii sale comune.

După 18 ani de căsnicie, fără copii, ca urmare a decesului soției, rămâne văduv. Își va reface familia, prin căsătoria cu George Maria, cu care va avea 2 copii.

Îndrăgind și iubind mult comuna adoptivă, a căutat să se integreze adânc în comunitate. Fiind un loc deosebit prin așezarea geografică, aceasta Bocca del Rio-Gură de rai (cum a numit-o Lucian Blaga) a devenit o sursă de inspirație și un cadru de relaxare

pentru mulți oameni de cultură, precum Octavian Goga, George Cosbuc, Mihai Eminescu, Ilarie Chendi etc. Tot pe aceste meleaguri au fost scrise poeziile: Iarna pe uliță, Nunta Zamfirei, o varianta a baladei Miorița, iar pe fațada principală a școlii generale se pot citi cuvintele marelui cărturar revoluționar Nicolae Bălcescu: „*Prin cultură, la putere*”.

Urmărind activitatea economică tradițională a consătenilor, referitoare la agricultură, păstoritul, lucrul la pădure, morărit, jogărit (pe teritoriul comunei existând 52 de joagăre), ca rotar și-a îndreptat atenția spre activitatea de morărit. În perioada 1800-1975, în comună existau 5 mori acționate hidraulic (4 mori particulare și una comunală).

Moara comunală (cu 3 roți din lemn, acționate hidraulic), construită în anul 1780, era administrată de un morar și un ajutor de morar, fiind dotată și cu o căruță cu doi cai.

Săptămânal, ajutorul de morar mergea prin sat cu căruța pentru a aduna grâul, porumbul, orzul, ovăzul pentru măcinat. Tot lui îi revenea sarcina de a duce măcinașul la proprietar, condiția impusă fiind ca pe sacul dat să fie trecut numărul de casă.

Buna funcționare și întreținere a morii comunale a devenit responsabilitatea rotarului Gheorghe Drăghici, acesta fiind scutit de alte slujbe în folosul comunității, lucru care a durat până la decesul acestuia, survenit în 1961.

Moara era căutată de marea majoritate a locuitorilor din satele Mărginimii, în special datorită faptului că punctul de lucru avea prevăzută și posibilitatea cazării și hrănirii clienților și a animalelor de tracțiune, în cazurile în care, din cauza aglomerației, se impunea înnoptarea în sat.

În anul 1970, moara comunală a fost desființată. Astăzi, în această mândră și dezvoltată comună nu mai există nici o moară, gurenii fiind nevoiți să macine prin comunele vecine.

Se adevăresc, și de această dată, versurile poetului:

„*La noi sunt codrii verzi de brad / Și câmpuri de mătase
La noi atâția fluturi sunt / Și-atâta jale-n casă*”.

Acesta a fost, pe scurt, destinul și viața unui OM - legat de comunitatea care l-a adoptat și pe care a iubit-o și slujit-o până la moarte.

Comuna Gura Râului – Vedere panoramică

Col. (rtr) **Ștefan-Cornel Rodean**
președintele Cenaclului Umoriștilor Sibieni „Nicolaus Olahus”

Întâmplare bizară

Adrian Pop terminase de rezolvat mai multe probleme administrative prin oraș și se grăbea să plece acasă, deoarece după-amiază trebuia să participe la o lansare de carte, promisese și că va lua cuvântul, așa că era bine să se odihnească puțin înainte. Se uita, deci, după un taxi, când îi sună telefonul. Era un număr din străinătate, necunoscut.

- Bună, Adi, sunt Diana, verișoara ta, ți-am găsit numărul de telefon pe internet, scuză-mă că acum nu am timp să discutăm prea multe, deși noi nu ne-am mai întâlnit și nu am discutat de vreo 30 ani, de când m-am stabilit în Italia, dar o să-ți dau eu un telefon separat, spre seară, să ne amintim de copilărie și de tinerețe, să te întreb ce-ți mai face familia și ce se mai întâmplă prin țară. Acum vreau să te rog ceva, foarte important, de viață și de moarte.

- O, ce bucurie să te aud! Spune repede cu ce te pot ajuta!

- Adi, dragă, eram sigură că o să răspunzi așa, cum la fel de sigură sunt că tu, cu inteligența ta, cu spiritul tău de orientare în orice situație delicată, cu tactul care te-a făcut renumit poți rezolva problema pe care o am. Dar, să-ți spun despre ce este vorba!

- Da, lasă laudele și spune mai repede ce trebuie să fac!

- Vai, ce emoționată sunt, scuză-mă, sper să nu izbucnesc în plâns! Una dintre cele mai bune prietene ale mele, vecină cu mine, a făcut accident vascular cerebral, a fost dusă de urgență la spital, este într-o stare foarte gravă, paralizată total, doctorii sunt rezervați în privința șanselor de supraviețuire, iar ea nu are pe nimeni aproape. Singura ei rudă în viață este o soră care știam că locuiește la Sibiu și mă gândeam să o cauți tu, să o anunți.

- Dar, nu are un telefon sau o adresă de e-mail, de ce este nevoie să o caut eu?

- Nu știu, Adi, singura pistă peste care am dat este o adresă poștală, dar și pe asta cu multe aventuri am aflat-o, cu ajutorul altor prieteni, nu-ți mai spun acum.

- Bine, spune-mi adresa și o să-ți dau eu telefon imediat după ce o să rezolv problema. Sper doar să fie acasă femeia respectivă.

- Mulțumesc frumos! Notează: Dochia Gabriela, strada Soarelui, nr. 66, Sibiu, atâta am eu.

- Bine Diana, am notat, uite acuma iau un taxi și plec!

A luat Adrian un taxi, a comunicat adresa și, în câteva minute, era pe strada căutată. Dar, nr. 66 nu era de găsit! Strada avea case, numerotate de la 1 la 39 și blocuri, care aveau în adresă tot strada Soarelui, cu numerele de la 40 la 61. Taximetrul a fost foarte amabil, a dat câteva telefoane colegilor, a mai întrebat și un trecător, dar toți au spus că numărul 66 nu este pe această stradă.

Bineînțeles că domnul Pop nu a abandonat, a plătit taxiul și a rămas în zonă.

Întâi, a dat telefon Dianeii, pe numărul de la care primise rugămintea și a informat-o cu evoluția cercetărilor.

Verișoara lui a confirmat că adresa este bună, dar a precizat că plicul de pe care a fost luată este foarte vechi, nefiind sigură că aceasta nu s-a schimbat între timp.

Ce era de făcut?

Dacă, din grabă, cel care a citit adresa, a văzut 66 în loc de 60?

Așa că, merge la blocul pe care scria mare „Strada Soarelui, nr. 60” și se uită la lista de locatari. Nu era nicio persoană cu numele Dochia.

Dar dacă femeia a locuit, totuși, aici și s-a mutat între timp?

Soluția era să găsească pe cineva mai vechi în bloc și să întrebe dacă nu cumva știe ceva de o femeie cu numele Dochia. Eventual, dacă a fost și s-a mutat, să-i dea și ceva relații despre cum ar putea să dea de urma ei acum.

Greu a găsit pe cineva, deoarece era ora prânzului, afară era caniculă și bătrânii erau mai toți prin case, la răcoare. Dar nici așa nu s-a lămurit.

Mai era varianta ca pe plicul respectiv să fi fost scris 6, iar la telefon, cel care i-a comunicat Dianei adresa să fi repetat (cum se mai obișnuiește) și să fi fost înțeles 66.

Deci, ia-o înapoi pe stradă, la capătul cu case!

La numărul 6, nimeni nu avea cunoștință de doamna Dochia.

Adrian Pop nu știa ce să mai facă. Își imagina că în situația vecinei Dianei putea să fie cineva drag lui, iar oboseala, setea și foamea îi exacerbau emoțiile.

S-a mai dus o dată în zona blocurilor, a întrebat pe mai mulți oameni de numărul 66 și o speranță s-a ivit din spusele unui bătrânel care a auzit întrebarea și i-a spus, după ce a revenit de la ghenă de gunoi, unde aruncase niște coji de pepene:

„Domnule, când s-au construit blocurile de pe această stradă și din împrejurimi, prin anii '70, cartierul se numea Podului I, iar blocurile aveau număr, fără stradă. Abia la începutul anilor '80 s-a introdus sistemul de adrese cu stradă și număr la blocuri. Spre exemplu, ceea ce apare acum pe strada Soarelui la numărul 50, înainte era Podului I, Bloc 14. Dar, îți spun eu, că locuiesc aici de când s-au dat în folosință primele blocuri, numărul 66 ar trebui să fi fost la unul din blocurile care acum apar pe „Intrarea Marte”. Înainte, aici au fost grădini și locuri de casă și țineau tot de strada Soarelui. Oricum, timp de mai mulți ani, oamenii amestecau adresele, foloseau și numerele vechi de la blocuri și adresele cu stradă și combinații, a fost o mare încurcătură. Încearcă deci pe Intrarea Marte.”

Așa a și făcut domnul Adrian Pop și, după alte peripeții a găsit fostul bloc 66, actualmente Intrarea Marte nr. 21.

Aici, surpriză imensă! La parter, la apartamentul 2, locuia Dochia Gabriela!!

Gata, problema era rezolvată! Neșansa de a fi o coincidență era exclusă aproape total. Păi, nici Dochia, nici Gabriela nu sunt nume chiar atât de răspândite ca Popescu sau Maria.

Sună, deci, la interfon:

- Sărut mâna, mă scuzați de deranj, numele meu este Adrian Pop și am fost rugat să vă anunț ceva, personal, foarte important!

- Spuneți, ce vreți? – aude Adrian o voce tăioasă.

- Aș prefera să discutăm față în față, vă rog frumos să-mi deschideți și să ieșiți în hol, că nu durează mult.

Ușa blocului se deschide și apoi, în hol, în dreptul apartamentului 2 apare o femeie masivă la vreo 75-80 de ani, destul de viguroasă, după cum părea, cu un halat de baie „tip prosop” și cu părul pe bigudiuri.

- Sărut mâna, mă scuzați! – începe Adrian, gândindu-se cum să-i dea femeii știrea tragică, deși după fața dură, acră și posomorâtă pe care o avea doamna din fața lui, nu credea că ar putea să o mai impresioneze cu ceva.

- Ce vrei, domnule?

- Am fost rugat să vă spun ceva despre sora dumneavoastră din Italia.

- Du-te domnule și-ți vezi de treabă, că eu nu am nicio soră în Italia!

- Nu sunteți dumneavoastră doamna Dochia Gabriela?

- Ba da, eu sunt!

- Și nu aveți o soră în Italia?

- Domnule, dumneata ești normal, ce urmărești, nu ți-am spus o dată clar? De unde ești?

Ai vreo legitimație?

- Mă scuzați... – mai bângui Adrian, înainte ca femeia să închidă cu forță ușa și să turuie ceva din care se mai înțelegea doar expresia „tot felul de ciudați”.

Adrian ia telefonul și o sună, din nou, pe Diana gândindu-se la cum va arăta factura sa telefonică (pe vremea aceea nu existau abonamente cu opțiuni de minute incluse pentru convorbirile în Uniunea Europeană).

- Diana, am găsit-o cu mare greutate pe doamna Dochia Gabriela, dar spune că nu are nicio soră în Italia!

- Păi, cine ți-a spus că este în Italia?! Nu, nu este în Italia!

- Dar nu ziceai tu că persoana cu accident vascular cerebral este o vecină de a ta? Și tu nu ești în Italia de 30 de ani?

- Adi, îmi pare rău, ai înțeles greșit, este o vecină de a mea din București, de pe Calea Dudești, acolo unde am copilărit eu și am stat înainte de a emigra. Alt vecin de pe aceeași stradă, prieten din copilărie, mi-a dat telefon și m-a informat.

- Bine, o să mă duc din nou la femeia respectivă.

Cu o oarecare strângere de inimă, cu jenă, dar și cu o reală teamă, ajunge din nou la interfon:

- Sărut mâna, tot eu vă deranjez, Adrian Pop, am vorbit cu dumneavoastră acum câteva minute...

- Dumneata crezi că sunt proastă? Păi, am văzut și eu la televizor că, mai nou, hoții, escrocii de tot felul, perverșii și violatorii se îmbracă frumos și vorbesc mieros, așa ca dumneata, ca să câștige încrederea posibilelor victime, dar pe mine nu mă păcălești!

- Doamnă, a fost o încurcătură, este vorba de sora dumneavoastră din București, de pe Calea Dudești!

- Ce soră, ce București, ce Dudești?! Eu n-am avut niciodată nicio soră, niciun frate, stai că acum dau telefon la poliție!

Ce să mai facă Adrian?

Era total bulversat!

S-a gândit că ar cam fi timpul să termine această poveste, chiar și cu misiunea neîndeplinită.

Deci, din nou telefon către Diana.

Dar nu apucă să-i spună niciun cuvânt, că verișoara sa începe să turuie:

- Adi, tocmai am vorbit la București și totul este în ordine. Prietena mea din copilărie, vecina de pe Dudești, este conștientă, cu șanse destul de mari de recuperare, la spital este tot timpul cu ea cineva din familie...

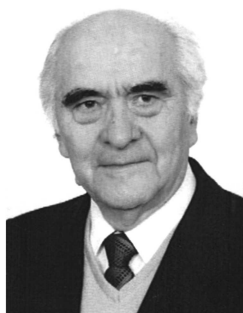
- Dar ziceai că sora de la Sibiu este singura rudă în viață!

- Da, așa ți-am spus, nu știam că are băiat, noră și nepoți mari. Și, apropo, să nu uit, tot acum am aflat că sora ei de la Sibiu a murit acum vreo 10 ani, deci nu o mai căuta! Oricum, îți mulțumesc frumos!

Când s-a uitat la ceas, Adrian a constatat, cu uimire, că doar peste trei sferturi de oră trebuia să fie la biblioteca unde se lansa cartea prietenului său.

Nu mai era timp de mers acasă, de spălat, de schimbat sau de masă.

A intrat într-o toaletă publică, s-a spălat bine pe mâini și pe față, cu șervețele umede s-a tamponat pe gât și la subsuori, a luat o sticlă de apă de la o tonetă stradală pe care a terminat-o în câteva secunde, s-a urcat într-un taxi și a ajuns la timp la lansarea volumului de proză umoristică „Întâmplări bizare”.

Cpt. c-dor av. (rtr) Nicolae Munteanu

Membru al Filialei Județene Sibiu „Gl. Ilie Ștefleă” a ANCMRR

LAIE

Hazul de-i pornit pe haz
Și începe-a face jocuri,
Îți creează un necaz
Aruncându-te în focuri.

Vrând să-l facă de ocară
S-a legat de bietul Laie,
Ca să vadă, bunăoară,
Cum o face el de oaie.

Îl știa ca om de lume
Ce-aprindea pe loc scânteia,
Slăbiciuni avea, anume:
Banul, vinul și femeia.

Într-o seară fără lună,
Ocolit de gânduri sumbre,
Plin de chef și voie bună
Se-ntâlni cu... două umbre...

Două umbre ca în ceață,
Nici prea înalte, nici prea scunde,
I s-au proțăpît în față
Când venea de nu știi unde

Ca în fața unui zid
S-a oprit mai mult alene
Și cu ochii de candid
Le-a privit pe sub sprâncene

Chibzui cu mintea vagă,
Cum lipsea acum și luna,
Ce să facă, ce să dreagă
Să rămână doar cu una.

Cum gândea la un „trofeu”
Fu-nșfăcat de cineva

Și săltat cu icnet greu
Într-o cârcă a cuiva.

Dus a fost întreaga cale
De ceva misterios,
Iar la poarta casei sale
Aruncat din cârcă jos

Țeapăn, ca „bătut în cuie”
Desluși prin noapte poarta...
Lângă el, ca o statuie,
Nu era decât consoarta

Ce-a urmat, ce să mai spui,
Căci s-a declanșat furtuna,
Iar scăparea dumnealui
N-a putut a fi minciuna

Când scăzu oleacă cearta,
Amintindu-și mici crâmpeie,
Întrebă smerit consoarta:
Unde-i cealaltă femeie?

I-a răspuns pe loc nevasta
În cuvinte mai domoale,
Vinul i-a adus năpasta
Și doar ea a fost în cale!

Părăsit de voia bună
Laie-acum mai realist
Neavând ce să mai spună
Degajă un zâmbet trist

Și gândi profund mâhnit
Ce-și dorise-acum un ceas,
Iată i s-a împlinit:
Doar cu una a rămas...

Nicolae Tudor

IEPURAȘUL

Anul acesta, m-am întâlnit într-o zi de sfârșit de toamnă prin București, cu fratele meu Ionel, și-am intrat într-un local să stăm puțin de vorbă, că nu ne mai văzusem cam de mulțișor. Vorba aceea, zilele omului sunt numărate, dar „finalul” este ținut la secret. Nu știi când vei fi scos la „tablă” și forțat să dai raportul. Dar mai bine că nu știm! Altfel ne-am fi transformat toată viața într-o permanentă numărătoare inversă, și am fi fost blocați cu totul.

Și-am tot discutat noi preț de vreo două ore bune așa ca-n gară, „de toate pentru toți”, să treacă timpul, printre care și tot felul de „întâmplări neîntâmplătoare” din tumultul anilor noștri petrecuți pe glia strămoșească. Una dintre aceste pățanii, chiar mi s-a părut că merită o oarecare atenție și vreau s-o relatez, așa cum mi-a istorisit-o el.

– *Măi Nicule, stai să-ți povestesc o chestie care n-am mai spus-o nimănui până acum. Dar eu zic că-i teribilă! Asta apropo despre „Destinul și longevitatea” scris de tine în „Memorii”, volumul întâi.*

– De ce n-ai spus-o până acum, măi băiatule? Să nu fie vreo intimitate sau ceva secret că n-am chef de subversivități!

– *Aaaa, nuuuu! Fii pe pace! N-am spus-o, pentru că nu m-a întrebat nimeni! S-a petrecut de mult! Are vechime! A ieșit din „conspirativitate.” Și-acum, nu știu cum de mi-am adus aminte de ea! Măi băiatule, eu pentru că aveam în tinerețe un frate cu „bube-n cap” (și-mi făcu șmecherește cu ochiul, uitându-se la subsemnatul), n-am putut să fac și eu armata ca toți băieții la o armă oarecare, și când mi-a venit și mie rândul, m-au aruncat la „diribau” cu lopata și târnăcopul pe epolet. Dar până la urmă, nici acolo n-a fost moarte de om. M-am descurcat ca lumea, că pe vremea aceea eram băiat destul de isteț.*

Întâmplarea pe care vreau s-o povestesc, se petrecea prin vara lui 1969. De abia isprăvisem și eu școala aia de gradați în capitală, și eram fudul nevoie mare proaspăt „căprar”, și mă trezesc repartizat undeva pe lângă Oradea, în comuna Oșorhei, cu o grupă babană de militari. În zona aceea, într-o văgăună, undeva mai la dos de ochii lumii, trebuia să construim un Post de Radio-Localitate pentru armată, care am aflat că este și acum în funcțiune. Ce vrei! Treabă serioasă, nu aiureală cum se construiește acum.

– *Măăăă, parcă am bănuț eu că-i ceva subversiv de culoare „kaki”!*

– *Lasă dragule, că nu intru în detalii. Știu că în vremea aceea la noi, tot ce ținea de armată, era secret militar. Și ziarul, „SCÂNTEIA” care intra în unitate, era considerat act secret! Apropo de chestia asta, țin minte că în perioada lui „Nea Nicu”, cică s-ar fi aprobat o întâlnire oficială între câțiva ofițeri superiori ai armatei americane și câțiva reprezentanți ai tuturor armelor din România, sperând că șmecherii noștri îi vor „trage de limbă” pe imperialiștii de americani. Pe vremea aceea la noi, fiecare categorie de arme își avea secretele ei. Nu știa stânga ce făcea dreapta. Cu ocazia acestei întâlniri, s-a pulverizat tot secretul nostru militar. Le-au demonstrat americanii că ei știu toate amplasamentele noastre așa-zise „strategice”, indiferent de armă. De râsul lumii!*

Dar, să revin la povestea mea. Și cum îți spun, într-o sâmbătă după amiază, trebuia să mergem la un anume Oficiu Poștal din Oradea, să ridicăm corespondența și eventual pachetele pe care le primeau militarii de-acasă. Atunci, sâmbăta era zi de muncă nene, nu ca acum, „trai-pă-vătrai! Câteodată, ne scotea la șmotru și duminica, să nu prindem mucegai.

Așa că anunț eu garajul auto să scoată la încălzire un camion. Urc în cabină cu ostașul responsabil cu gestionarea corespondenței și, bineînțeles, soldatul șofer. Era obiceiul acolo, ca nici un soldat să nu iasă din unitate fără un gradat cât de mic târgoață după el. Când să plecăm, se mai agățară încă vreo patru băieți, care sub pretextul că așteptau ceva colete de-acasă, zor-nevoie să-i luăm și pe ei. De fapt, doreau să ia și ei nițel aer de oraș, că se cam sătuseră închiși în cazarmă zile-ntregi ca-ntr-o rezervație.

În fine, cam pe la ora 16, purcedem la drum. Când ajungem la destinație, ca un făcut, chiar lângă poștă, așezată parcă strategic, o bodegă. Cum era să scape militarul o așa ocazie! Ispita era cât casa! După ce-am luat corespondența și câteva pachete, am făcut bineînțeles și o haltă de vreo oră și ceva la o halbă de bere, sau ce le-a poftit buricelul la fiecare.

În cele din urmă, anunț plecarea, dar când să ieșim din oraș, ne face insistent cu mâna un cetățean. Nu știu de ce, dar îi spun șoferului să oprească. Bănuiam că dorea să meargă și omul undeva cu „ia-mă nene”. Eu chiar îi spun: „Tataie, noi nu mergem decât până aici, doi pași în Oșorhei”!

– Păi, până acolo merg și eu, tovarășe caporal, îmi spuse omul. Știam asta, și de-aia v-am oprit. Trebuie să duc la cineva în comună zece saci cu știuleți de porumb. Vă rog mult, ajutați-mă și pe mine.

Măi frate-meu, când l-am auzit că-mi spune și „gradul” s-a umflat orgoliul în mine și m-am îmbujorat ca o floare de bostan. Și, ce mi-am zis, dacă tot am oprit, hai să facem și noi un pustiu de bine, și rog băieții să salte degrabă sacii în camion. În armată, când dă „gradatul” un ordin, ăla se execută nene, nu se stă la tocmeală!

Și plecăm iar la drum. Cum am intrat în Oșorhei, omul cu porumbul, bate cu palma-n tabla cabinei și oprim. Cât au azvârlit băieții sacii cu porumb, omul s-a și prezentat cu două glaje cu vin „puterea ursului”! Vorba aceea, să-ți urci copii-n pod, să le iei scara și să te pui pe băute! Cu ce mai luasem „la bord” de la bodegă, plus vinul omului, băieții mai să iasă la interval, cu cântec, joc și voie bună! Vorba aceea: „Bun îi mustul, vinu-mi place, / Nu știu viei ce i-oi face!” Am strigat la ei:

– Mă băieți! Nu uitați că suntem în armată! Vreau să fie liniște. De abia mi-au dat „gradul”, și nu mă-ncântă deloc să am probleme!

Și plecăm mai departe. La ieșire din comună, șoferul face la stânga pe un drum de țară, ca să ajungem la văgăuna unde eram noi dislocați cu Unitatea Militară. Se cam înseseră de-acum și șoferul aprinsese deja farurile. Când, deodată, ne taie calea un iepure. Dar, cum mi s-a părut mie așa în viteză, parcă era un „șoldan altoit” nu glumă. Instinctiv, șoferul trage de volan și se ia după el. Și-l întreb, oarecum panicat :

– Ce faci, mă băiete, alergi cu camionul după iepuri?

– Lasă, tov. caporal, c-am mai prins odată unul tot așa. Dacă-l nimeresc cu farurile, al meu este. Facem din el o frigare pe cinste.

Mă frate-meu, hai să zic noi aștilalți, că eram toți cu capsă pusă. Nu prea ne-a dus mintea cine știe ce. Dar șoferul vorba aia, era treaz-nemâncat. M-așteptam să aibă judecată mai acătării. Și goneam noi în zig-zag ca nebunii cu camionul prin luminișul pădurii. Deodată, iepurașul se oprește brusc. Șoferul frânează și chiuie:

– Gata, l-am prins!

Și coboară rapid să-l ia eventual strivit de sub mașină. Cobor și eu, dar când trec prin fața camionului, să înlemnesc, nu alta! La mai puțin de doi metri, era o râpă măi frățioare, adâncă de abia-i vedeam fundul. Nu știu cei din camion dacă scăpa vreunul, dar noi din cabină, dacă nu frâna brusc, eram pe lumea cealaltă de mult.

Bineînțeles că iepurașul a stat pitit câteva secunde sub camion, și-n final a ușchit-o-n legea lui. De-atunci, câteva luni de zile m-am tot gândit la întâmplarea asta. Dacă nu se oprea din fugă iepurele ăla, și șoferul instinctiv nu frâna brusc, eram fiii ploii!

M-am gândit că animalul fiind în arealul lui, cunoștea bine zona și știa că înainte nu mai avea cum să fugă, și de-aia s-a oprit. Eiiii! Dar cum țopăise el de frumos până-atunci, putea

foarte bine în continuare, s-o cotească la stânga sau la dreapta și să-și continue alergarea, că făcea animalul niște fente de mai mare dragul. În cazul ăsta, nu cred că șoferul ar fi mai putut vira brusc camionul, și tot în râpă ajungeam de-a berbeleacul. Deci, cea mai înțeleaptă hotărâre era să ne oprim busc pe buza prăpastiei, care cred c-avea peste cincisprezece metri adâncime. Cât un bloc cu cinci etaje! Precis că și camionul se descicola de tot. Fier vechi ajungea neică, iar noi ciolane îmbrăcate kaki!

– Măi băiatule, îi spun eu, pur și simplu iepurașul v-a salvat de la moarte sigură. Dar mai zic și altceva. Poate că la unul din băieți nu sosise încă ora de „plecare”, când trebuia să bată „clopotu-n dungă.” Și pentru unul, v-a salvat pe toți. Poate chiar tu ai fost ăla, ca să ajungi să-mi istorisești și mie pățania asta groaznică. Cine știe! Toate la timpul lor! Dumnezeu nu dă rateuri!

– Și să mai știi de la mine, măi frate-meu, că-s mai tomnatic ca tine cu cinci anișori, și am ceva experiență. **Când este să ți se-ntâmple ceva în viață, „se-ntâmplă”, oricât ai fi de prevăzător și te-ai da cu fundul de pământ de ciudă. Iar când nu trebuie să se-ntâmple, „nu se-ntâmplă”, pur și simplu, oricât ai fi de hăbăuc, și-ai alerga pe coclauri cu camionul să prinzi iepuri!** Îți spun sigur, chestia asta, nu-i „gargară”, c-a trecut proba timpului și-i verificată pe pielea mea ani de zile, nu glumă.

Destinul omului este cam „bătut în cuie”, nu-i lăsat chiar la cheremul nostru. Ce-i scris în „foaia de parcurs”, cu care venim pe lume, aia se petrece bob cu bob. Că o mai cârmim noi din când în când, ba la stânga ba la dreapta, și ne fălim nevoie mare, că vezi Doamne ce grozavi suntem, asta pentru că ne mai lasă uneori „îngerelul” **otgonul mai lung**, ca să nu simțim că suntem ținuți chiar în lesă. Dar în general, nimic nu-i la cheremul nostru. Și până la urmă, ne mirăm cât bine am ieșit din rahat!

– Vezi, facem noi uneori câte-o prostie, ca asta cu „iepurașul”, iar în final rămânem uimiți cum de-am ieșit cu fața curată! Poate că, totuși, este mai bine să respectăm protocolul, decât să ne dăm grozavi.

Col. (rtr) Victor Neghină

Membru al Filialei Județene Sibiu
„Gl. Ilie Șteflea” a ANCMRR

Pictorul slt.(r.) Constantin Pele a adus în capitala Basarabilor, Curtea de Argeș, frânturi din centrul istoric al Sibiului

Expoziția organizată de către Filiala Județeană Argeș a Asociației Naționale a Cadrelor Militare în Rezervă și Retragere „POSADA” (președinte, col. rtr. Laurențiu Domnișoru) și Filiala Județeană Sibiu „General Ilie Șteflea” a A.N.C.M.R.R. a fost descrisă de către cei ce au vernisat-o drept un melanj de sensibilitate și culoare.

Găzduită de Muzeul Municipal, colecția de lucrări semnate de pictorul slt.(r.) Constantin Pele din Sibiu ilustrează predominant cadre „frânte” din centrul istoric al orașului amintit, dar și colțuri de natură care i-au stimulat artistului spiritul creator. Adept al culorilor calde, al acurateții și geometriei, autorul lucrărilor expuse la Curtea de Argeș a reușit să-i atragă pe spectatori printr-un magnetism vizual și estetic incontestabil.

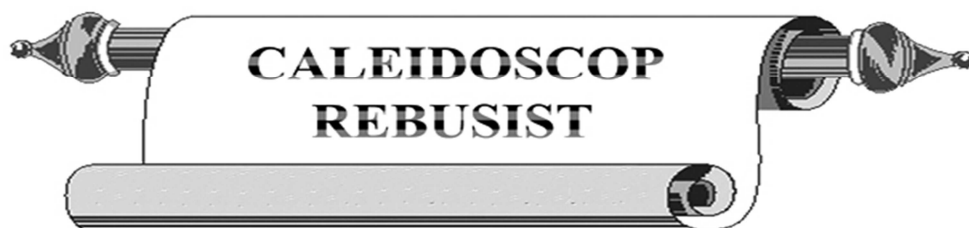
Despre latura de compoziție a creațiilor sale au vorbit pictorul argeșean Aurel Gârjoabă și prof. Vasile Floare, ambii

fiind membri ai UAPR și Ștefan Dumitrache, managerul Muzeului Municipal și membru al filialei A.N.C.M.R.R. „POSADA”. Diferite observații au venit și din partea acad. Gheorghe Păun (alături de C-tin Pele în foto de mai sus), concluziile aparținându-i, firește, autorului expoziției, care a mulțumit pentru modul în care a fost organizat evenimentul.

Constantin Pele s-a născut la data de 9 noiembrie 1944 în orașul de pe Cibin, Sibiu, însă părinții săi sunt de origine din Tigveni. A fost cadru activ în Școala Militară de Ofițeri Activi Transmisiuni „Decebal” din Sibiu. Este membru al Asociației Naționale a Cadrelor Militare în Rezervă și Retrageră „General Ilie Șteflea” din Sibiu. Este membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România, filiala Sibiu și are o bogată activitate expozițională în plac local, național și peste hotarele țării. Din anul 1963 a participat la toate expozițiile anuale organizate de UAPR. În cadrul A.N.C.M.R.R. se bucură de un mare respect și prețuire pentru activitatea sa în domeniul artelor frumoase, el fiind unicul artist plastic din cadrul asociației.

Și actuala expoziție vernisată în orașul Curtea de Argeș constituie încă un exemplu de bună colaborare între cele două asociații naționale a cadrelor militare în rezervă și retrageră, colaborare care are loc pe mai multe planuri de activitate, precum organizarea și desfășurarea excursiilor în țară și peste hotare, vizite reciproce, întâlniri cu scriitori membri ai acestor asociații dar și în alte domenii.

Rubrică de Lt.col.(rtr) **Ioan Augustin Roman**

Jocuri apărute în volumul „60 de ani de rebus” la editura Salgo din Sibiu

*Soluțiile jocurilor apărute în nr. 17 * trim. I/2018 *Rezervistul sibian**

1) Integrame * PĂRERI: I T A Z P A T INTERNAȚIONAL TERMOPILE LI FERM NAPI CEH ARMONIC TA NN IASOMIE ROTI SOL RATIFICAT RACITI CEATA

*** PUZZLE:** C P M B M R SARACACIOASA RADICALIZAT DA EVA A IRI VALIZA ALIF CAVAKL GATITA NI IVIT TOC CADA CLAN RA

*** SERVICII...** S S A V N B CERTIFICAT REAL ZAPOR EV BULETINE IRIZA ACOLITA ZILIERI IAT AA.

2) Careul SPORTUL... PENTRU TOȚI: PRONOSTICURI RU ATLET INITIATOR R EDIT C ANI MZ IA OTELUL I BAI UNIVERSITATEA C RUDE E A MARTIE IL DONATII O EN AZIMUT SCOLARI O ETIRATI P RB LOC DICA STOPAT ARENA APARATORI.

ACCIDENTE...

OANA MIRON

CALAMITATE	BQALA GRĂULUI	MESE!	A CUNOAȘTE	TEMĂTOR
CUTREMUR	LUAT ÎN BALON	MINUNI	CAI	
		UDATĂ LA PIELE	VINOVAT	
DE LA TERRA				SE CUTREMURĂ
ÎN SMOC!				
WAT			OZN	
			ÎN MINĂ	
EXPULZAT	FĂRĂ GLAS			
TRECUT PRIN FOC	ȘES			
ÎN LARG!		ALUMINIU	MARGINE	
		PORTARI	A TERMINA	
		ÎN TEMĂ!		PE VECIE
		MĂSURĂ		HIDOȘI
CA FOCUL	CASĂ!		DIFTONG	
INCENDIU	JOC			ÎN CĂMAȘĂ!
RUINAT				
	SIGLĂ		ACCIDENTE	
	ÎN FUM!			
CALAMITAT			BĂRBAȚI	
MORI... AIUREA!				

CU ALTERNATIVĂ CARE DEGAJĂ	TICHET LUNAR CU IDEI	CEAS PERIOADE	EȘARFE PEȘTE	APARAT URBAN
FANI DIN OAȘ			CU COARNE DE COST	
APROAPE... TOATE ! PE PLATOU		A APĂSA CHIMIC		ÎN CERC !
CU LEGĂTURĂ OFENSATĂ			SODIU SINGURĂ	MĂESTRIE
SENATOR AFIRMĂ			CAMPION	CAIETE !
TEC I ZAHĂR FRICĂ	COIF	TOCATĂ URIAȘI	LOVIT EVITAT	
			FRUMOASELE	
	DĂ GUST MĂSURĂ			
OS TURURI				

CALEIDOSCOP

